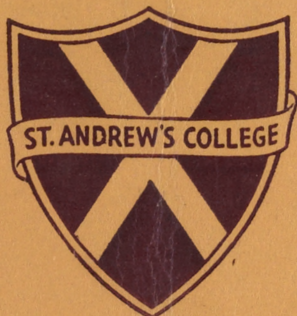

ПРОМІНЬ

РІЧНИК СТУДЕНТСЬКОГО КРУЖКА

1949-50

ПРИ

КОЛЄҐІЇ

СВ. АНДРЕЯ

В ВИНИПЕҐУ

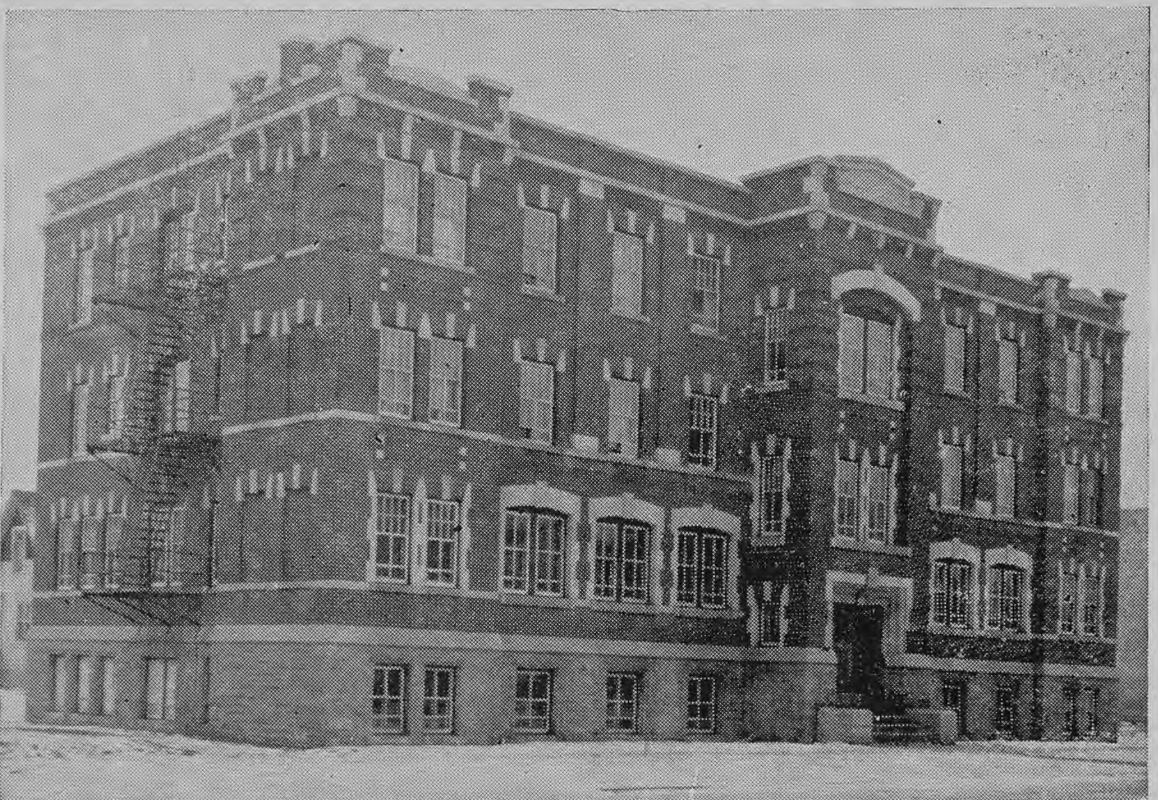
ПРОМІНЬ

РІЧНИК СТУДЕНТСЬКОГО КРУЖКА ПРИ КОЛЄҐІЇ СВ. АНДРЕЯ В ВИНИПЕҐУ ЗА ШКІЛЬНИЙ РІК 1949-50

РЕДАКЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Сидять зліва на право: п. Ф. Т. Гаврилюк, дорадник; Оля Баран, писарка; Орест Ґорчинський, редактор; Марта Друль, представниця XII кляси, п. Д. Мартиновський, дорадник. Стоять зліва на право: Андрій Матвійчук, представник теольоґічного товариства; Володимир Кульчинський, представник XI кляси; Орест Присяжнюк, представник університетського відділу, Віктор Туртяк, управитель оголошень.

Будинок Колеґії св. Андрея в Винипеґу на розі вулиць Чорч і Чарлс.

ПЕРЕДМОВА

Ми бачимо, що нині світові події поступають ненормальним темпом. Куля земська розділилась на два світи — на західний і східний, на демократичний і комуністичний, на християнський і безбожницький. А над кулею земською, чорною хмарою висить смертельна загроза атомічної бомби.

Подібний розкол ми знайдемо й в своїй власній державі. Є люде, що працюють на користь українського й канадійського народу, але й є люде, що провадять між нами пяту колюмну, або використовують невинний нарід для своїх особистих цілей. Є демократичні працівники й комуністичні сторонники. Є релігійно-християнський рух і противний рух деморалізації, що кожного дня дальше шириться між молодшими й старшими.

Подібне знайдемо й в нашій церковній і суспільній орґанізації. Є люде, що ставлять громадське добро на першому місці й працюють для зміцнення християнства та демократичної системи, але й є одиниці, що ставлять себе вище всіх і цим нищать християнські та демократичні засади. Є люде, що виконують свої обовязки чесно й совісно, але є й другі, що своєю некультурністю й безбожністю підкопують і використовують для своїх цілей всяку орґанізаційну роботу.

Коли блище приглянемось, ми знайдемо такий розділ і в родинному життю. Є веселі й розбиті доми, побожні й непобожні, культурні й некультурні.

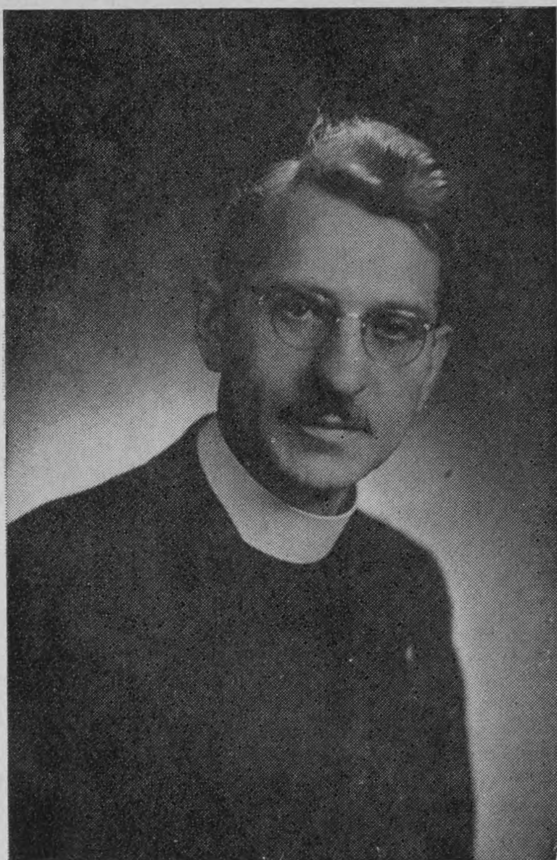
А на посліднього місці, вже самі одиниці розділюються на дві ґрупі: є одиниці виховані на христіянських і демократичних засадах, які вони стараються перевести в практичне життя; знов інші, які виросли в противних обставинах, руйнують те, що перші будують.

Ось так нині представляється загальне положення людства. І ніхто цього не може заперечити, хіба тільки той, що не хоче життю заглянути в вічі. Корінь всього лиха лежить в одиницях, з яких складаються доми, орґанізації, народи й цілий світ. Отже, щоби направити цілу світову ситуацію, треба починати від одиниці. Треба виховувати її в належному християнському й демократичному дусі, якщо ми хочемо зробити наші доми, орґанізації, народи й цілий світ такими, як треба. Дуже простий вихід. Кожну одиницю треба виховувати змалку. В додатку до домашнього виховання, старші ще будують школи, інституції, колеґії... Кожний нарід, що про себе дбає, будує такі інституції для своєї мо-

лоді. Український нарід в Канаді, негірший від других, також постарався про Колеґію для української молоді.

При цій одинокій українській православній Колеґії на американському континенті, наша молодь виховується, вчиться й працює в належній християнській і демократичній атмосфері, і в такий спосіб спричинюється до поліпшення домашнього, орґанізаційного, національного й взагалі світового стану. Щоби підтвердити цей факт певним свідоцтвом, студенти при Колеґії цього року випускають в світ четвертий річник Студентського Кружка при Колеґії св. Андрея в Винипеґу. Ми сподіємося, що наше українське громадянство в Канаді належно зрозуміє вагу такої релігійно-культурної інституції, як Колеґія св. Андрея, відчує конечність продовження її важної місії серед українського народу в Канаді й надальше буде подавати її всяку можливу матеріяльну й моральну піддержку.

Редакція.

Всеч. о. Д-р С. В. Савчук,
голова Консисторії. Голова Дирекції Колеґії.
Ініціятор і основоположник Колеґії св. Андрея
в Винипеґу.

СЛОВО ВІД ГОЛОВИ ДИРЕКЦІЇ

Вже четвертий рік появляється в світ Річник Студентського Кружка „Промінь", який є свого роду звітом з діяльности Колеґії св. Андрея в Винипеґу, з праці учителів й студентів. Його появу ми завдячуємо цілковито нашим студентам, членам Редакційного Комітету й я оцим щиро дякую в імені Дирекції Колеґії св. Андрея всім тим, що приняли живу участь в редаґованню й в заповненню матеріялом цього нашого памяткового Студентського Річника на 1949-50 шкільний рік.

Члени Колеґії й Читачі цього Річника будуть мати змогу зазнайомитися блище з обсягом діяльности й праці Колеґії зі всіх сторін, а разом з тим будуть мати також нагоду пізнати ширше про потреби Колеґії й дороги для її більшого розвою й слави. Немає жадного сумніву, що без підтримки й постійних жертв нашого щедрого й свідомого громадянства Колеґія св. Андрея не могла б існувати й я звертаюся з ще більшим закликом до всіх наших свідомих одиниць, щоб вони не щадили своїх жертв на утримання такої цінної й дорогої нам всім виховавчої інституції, якою є Колеґія св. Андрея в Винипеґу. За короткий час вона здобула признання й повагу серед своїх й чужих й є надії, що вона осягне ще більше результатів в недалекій будуччині. Студенти Колеґії отримують державні стипендії, а ті, що покінчили займають видатні й високі становища в ріжних галузях життя, які вони собі обрали.

Цей рік закінчуємо ми тим, що кампанія за фондами на Дівочий Інститут добігла свого успішного кінця з весною 1950 року й Комітет Фонду Дівочого Інституту проголосив, що оцим закінчує дальшу збіркову акцію. Постійна фінансова піддержка Колеґії проголошується далі й ми віримо, що заклик Колеґії українське громадянство прийме так само охоче й щедро, як воно приняло минулими роками. Закінчуючи рік ми повинні сказати, що Колеґія під поглядом фінансовим стоїть навіть добре й коли плян річних вкладок війде в повну силу — стоятиме тимбільше сильно й непохитно.

Раніше я звертав увагу на те, що найбільш надійною частиною Колеґії є Теольоґічний Відділ, який подає чотирорічний курс богословських наук з урядово признаними степенями абсольвентів, маґістрів і докторів богословія. Мені особливо приємно цього року відмітити той факт, що ми відбули 28-го квітня Першу Конвокацію Колеґії св. Андрея, на якій, між іншим, було признано шість степенів Кандидата Маґістра Богословія слідуючим студентам-абсольвентам Теольоґії: Степанові Ганкевичові, Орестові Куликові, Дмитрові Лучакові, Андрієві Матвійчукові, Миронові Пахолкові і Степанові Зузакові.

З нагоди закінчення їх науки я передаю їм щирий привіт й висловлюю надію, що наука, яку вони отримали в Колеґії придасться їм в життю й збагатить наше життя церковне по наших фармах і містах. Я також бажаю всім студентам й працівникам Колеґії якнайкращого успіху для більших досягів й слави Колеґії св. Андрея.

о. С. В. Савчук, голова Дирекції.

СЛОВО ВІД ПРИНЦИПАЛА

Ф. Т. Ґаврилюк, Б.А., Б.Ед.,
принципал Колеґії.

Насамперед хочу поґратулювати Редакційному Комітетові за приготовлення цього четвертого річника, який є багатий змістом і добре зредаґований.

Наше життя в Колеґії св. Андрея підчас минулого року було веселе, товариське і багате змістом. Згадати б тільки, що, крім академічних студій, всі студенти і студентки брали живу участь в студентськім кружку і охочо учащали на українські лекції. Курси народнього мистецтва, мішаний хор, народні танки і драматичний кружок давали студентам і студенткам дальшу нагоду випробувати і розвинути свої здібності. Приємно мені також замітити, що в академічних студіях наші студенти і студентки пописуються дуже добре, бо що-року здобувають урядові стипендії.

Одначе, завдання Колеґії св. Андрея є багато ширші і її цілі вищі від самого навчання шкільних предметів. Щоби людина була якнайбільше вартісною для суспільства, її треба, крім умової здібности і культурної окраси, ще й сталого характеру, почуття моральної відвічальности, і високо релігійного світогляду. Ці завдання і виховні цілі Колеґії св. Андрея мотивують нашу працю і наше щоденне життя в Колеґії. Доказом нашого успіху є вже поважне число молоді, яка своїм перебуванням на літніх і реґулярних курсах стала ідейно привязана до Колеґії. Для них Колеґія св. Андрея буде символом спільної праці, само-посвяти і вищих ідеалів нашого українського православного громадянства. На цих молодих людей ми кладемо великі надії, бо вони мають охоту до праці і розуміють потреби нашого життя в Канаді.

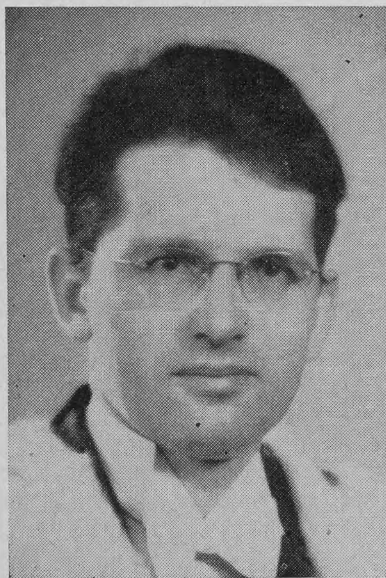
Найважнішою подією в Колеґії св. Андрея цього року була перша конвокація Колеґії, яка наділила шістьох кандидатів теольоґічного відділу степенем ліценціята теольоґії. Цим успіхом Колеґія може вповні гордитися, а для української православної Церкви це є радісний здобуток. Конвокація Колеґії св. Андрея також дала признання нашому найбільше заслуженому працівникові на церковно-народнім по-

лі, надаючи Всеч. о. С. В. Савчукові степень Доктора Богословія — honoris causa. Сповняючи цю важну функцію, Колеґія св. Андрея в Винипеґу підносить престіж і повагу цілого нашого громадянства в Канаді. Ця історична хвиля в життю канадийських українців зазначує наш дотеперішний поступ і отворає нові перспективи для нашої здібної і амбітної молоді. Їх завданням буде зміцнити, збагатити і піднести наші виховні інституції ще на вищий степень, на якому вони є тепер.

Більшість наших абсольвентів вибирають учительську професію і це є добра ознака, бо, маючи відповіднє підготовлення з Колеґії, вони зможуть спрямувати меншого брата на добру дорогу. Та який би фах чи професію Ви не вибрали на будуче, я, в імені Колеґії св. Андрея, бажаю Вам якнайкращого успіху.

Ф. Т. Гаврилюк, принципал Колеґії.

СЛОВО ВІД ДЕКАНА

Дмитро Мартиновський,
Мґр. Богосл.,
декан Теольоґічного Факультету і Теольоґії.

Виховавча система й демократичні ідеали, які тепер стали підвалиною нашого цивілізованого й культурного життя незразу стали доступними для людства. Людство мусіло провадити довгу й нераз тяжку боротьбу для того, щоб здобути собі права й запевнити освіту для всіх. Коли ми переглянемо сторінки історії, тоді ми зобачимо, якою протяжною й поступовою була ця боротьба. Освіта й виховання — то є довга історія й протяжна боротьба зросту й поступу людського й самосвідомого прямування до того, щоб поліпшити себе й осягнути вищих цілей для себе й для загалу дорогою освіти й виховання.

Це прямування до освіти було завше начертане прямуванням людства до правди, якому початок дали греки, які були наповнені до глибини своєї душі „спрагою до правди й всьо-

го найкращого", як наша Леся Українка або Тарас Шевченко. Вони були перші, які зуміли поставити на належному місці й один коло одного віру й розум й дати належне місце правді й вони перші розпочали віковічне прямування до того, щоб окреслити для кожної людини місце в державі, в відношенню до релігії й Бога й інших й визначити її місце для праці з запевненням належних прав як одиниці й розумної тварини всесвіту. Це від греків, що ми отримали цей новий й потужній поклик, який ми називаємо Проґресом й поступом вперед й це від греків, що наша православна віра зацвіла на Українській землі, й покрила квітами й пахощами наші села й міста.

Цього духа свободи й рівности не могли заглушити літа латинської, римокатолицької реакції в ранніх початках християнства, ані страшні часи переселення народів й потопу загального в Европі за часів панування варварських народів. Не дивлячись на цілі століття Середньовічного Періоду Загальної Темряви на Заході — цей новий дух й світло стародавньої освіти не загасли, а занялись знову ще сильнішим полумям й обкинули затемнений світ своїм заревом спочатку в Італії, а звідти просякаючись все далі на Північ. Це від них, що прийшла нова зоря побіди над варварством, століття відродження й нових відкрить й реконструкції, що знаходять своє джерело в великій клясичній літературі й культурі старого грецького світа. Знову в Европейській літературі ми завважуємо кличі до правди, до сумління, до всього ліпшого й святого, що кладуть нові фундаменти для відродженого західнього світа культури й цивілізації. Й ще раз Грецький Дух пробуджується, Дух свободи, Дух поступу, Дух християнських Вольностей, Дух Братерської Рівности й Признання, а що найголовніше могутня Віра в силу правди, „яка єдина з неволі нас вирве" й майже грецька відвага в стремлінню до цієї правди, не дивлючись на те, що нас може коштувати осягнення її. Це прямування до правди стає новим закликом ще перед французькою Революцією й після неї воно починає провадити, руководити й стояти на чолі всіх людських змагань після Французької Революції аж до теперішніх часів.

Йти за голосом правди, без крихотки страху й побоювання, звертали увагу на духовну й раціональну сторону життя в один й той самий час, старатися освідомити людей, щоб вони могли взяти незалежний й самостійний провід в своїх власних справах й в провадженню свого власного суспільного й релігійного життя, віднайти й розвити як тільки можна спроможності й вроджені здібності кожного з нас, (а не дані нам якимсь авторитетом права), й наповнити наше серце й розум — неповгамованим прямуванням до всього того, що є ідеальним в життю народу — оце все, що нам приніс грецький спосіб думання й грецька фільозофія життя.

Оці всі істотні грецькі характеристичні риси лежать в основі всякого поступу людського теперішнього модерного світа, дарма, що може той світ, піддаючись новій филі безбожництва, політичного забріхання й нового варварства, не хоче цілковито до цього признатись. Однак ця фільозофія життя завше приймалася найліпшими синами цілого людства, так само як вона приймалася й проповідувалася найліпшими синами грецького цивілізованого світа. Й це тому, що ці ідеали були й будуть правом найвищим й остаточною метою кожного найсвятішого людського змагання.

Великі реформи в вихованню, поліпшення системи навчання, будування шкіл й удоступлення освіти й виховання для кожного, хто народився на земній кулі й є тими великими здобутками людського поступу в відродженню грецької культури й цивілізації в наших часах. Інтелектуальний прогрес цілого людства, відродження й поширення всякого знання, запевнення й признання належних прав особистих кожному в протиставленню до старої ідеї прав (а не обовязків) урядника в державі, священика чи єпископа в церкві, зріст нового гуманітаризму, впровадженого наукою Христа — повинні бути дороговказом кожного українця, чи в Старому Краю чи тут, коли наша земля й наш нарід мають засісти в — „колі вільних народів".

Одобрені Ісусом Христом засади життя людського знаменито покриваються демократичною фільозофією життя й вони дають право людині так само „вільно й свобідно" керуватися в свому життю як нам радить, а не наказує Євангеліє Святе.

Цікаво прослідити, як демократія уявляє собі життя громади, держави в ширшому обсязі, бо нераз фільозофія демократична й демократична система правління й народнього представництва мішаються в одне й витворюють змішання понять, чого не повинно бути. Візьмім наприклад поняття демократичного ладу в анґлійському світі. Я беру Анґлію за приклад тому, що Анґлія розпочала демократію за наших часів й вона до цього часу остається їй вірною. Характеристичною рисою анґлійської демократії є те, що вона є цікавим компромісом поміж концепцією віковічної боротьби — яка є зовсім природньою кожній одиниці — й концепцією згоди й єднання, занехання яких провадить кожну державу, громаду й церкву, школу й родину до певної згуби й упадку.

Парляментарна демократія, в анґлійському розумінню, то є стан в котрому **меншість,** після виборів, погоджується на певний окреслений час на те, щоб нею правила **більшість.** На цей час ця **меншість** погоджується навіть на те, щоб співпрацювати з провідниками **більшости на всіх ділянках** державного життя, які вважаються необхідними для нормального й належного існовання даного народу або дер-

жави. Розуміється таке наставлення й таке розуміння вольностей й людських свобід можливі тільки тоді, коли **меншість** є певна, що вона є забезпечена в свому існованню й правах тими самими кардинальними й основними принципами, в які так само вірує й так само буде обороняти **противна сторона**. Колиж ця певність зникає, то тоді руйнується **добра віра** й перехід з одної партії до другої стає неможливим й починається боротьба, але цим разом нездорова й згубна для обох сторін. В Анґлії цього уникалось вже від довшого часу, що нераз стає просто незрозумілим для европейців й тим, що не знають блище анґлійського способу думання й анґлійського способу поступовання в громадських справах. Це тому, що в Анґлії **кожний** хоче бачити, що „демократія працює на ділі", що в Анґлії всі партії, консерватисти, ліберали й робітнича партія стараються затримати ті самі права й пошановання для найголовніших принципів демократії й християнства, які має й хотіла б мати кожна противна сторона. Анґлійці знають, що для людського поступу потрібна є боротьба й конфлікти, але вони також добре знають, що „дім поділений проти себе не може встояти й мусить впасти"...

Тип такої демократії, яка дозволяє незадоволеним одиницям робити те, що їм забагнеться або кожному робити те, що йому хочеться, бо він живе в демократичній державі або перебуває в демократичній колеґії, або християнській інституції — то не є жадна демократія, а просто анархія. Кожна держава, кожна інституція або орґанізація, навіть дім й школа мусять завше кермувати й провадити до цілі себе й інших осторожно, поміж Сциллею й Харибдою, коли вони хотять з одного боку дати індивідуальну свободу кожній одиниці й в той самий час запевнити цій самій одиниці й іншим одиницям тієї самої держави або суспільности подібну свободу. В такому випадкові певна реґляментація є не уникнена, а певні права й обовязки мусять бути приписані кожному.

Школи також мусять робити все в їх обсязі й силі, щоб поборювати „фальшиву демократію" й „неправдиву фільозофію" життя. Любов до свободи ми повинні на кожному кроці защеплювати молодим; пошану й признання для кожної індивідуальности ми повинні завше на кожному кроці підкреслювати, свободу слова й думок ми повинні цінити й поважати так само в молодих як й старших, але разом з тим, ми повинні сподіватися також від молодих студентів й студенток, що вони також вірять в ті самі ідеали, про які ми їм говоримо, й що вони так само будуть поважати старших як й старші, їхні батьки й матері, наставники й учителі з повагою й признанням відносяться до них. Було б великим гріхом й проступком, коли б зі сторони молодих ми не бачили б вирозуміння й свобідного

піддавання себе загальній програмі, яку обрала собі більшість для нормального життя в державі, громаді, церкві, домі й школі. З другого ж боку було б також великим гріхом, коли б ми не допускали правдивої свободи думки й слова, свободи ділання в наших студентах й не давали їм повної нагоди для їх власного пляновання своїх власних занять й активностей.

Я знаю, що було багато розмов про „дисципліну в Колеґії", я знаю, що є й були випадки, коли вороги й неприхильники Колеґії вважали це як оруддя їх боротьби проти Колеґії. Закидалося нам, що ми не йдемо з поступом, не знаємо психольоґії, фільозофії й тому подібне. Я думаю, вони не знають „психольоґії дисципліни". На четвертому році свого життя Колеґія найліпше стоїть під поглядом дисципліни, ніж коли небудь вона стояла з самого початку. Дисципліна, виглядає, є природнім способом життя в школі, від якого школа, а також родина не зможуть відійти. Розуміється, ми маємо на увазі правдиву дисципліну духа, а не страх, або сліпі закони. Цього року наші студенти з Університету найліпше пописалися за всі чотири роки й я є певний, що це тому, що ми вимагали, навіть від своїх студентів з Університету, обовязкових вечірніх студій під наглядом учителів щовечора протягом цілого шкільного року.

Є школи, які кажуть, що всяка дисципліна є недобра, а є другі школи, які кажуть, що добра дисципліна є дуже добра й пожадана, а брак дисципліни провадить до безпорядку й анархії в школі. Й так воно є на ділі. Бо ті, що відкидають дисципліну цілком ставлять собі дуже непевні цілі в вихованню. Такі цілі ставив собі російський письменник й релігійний фільозоф Толстой, що був заснував собі школу в Ясній Поляні, де учні робили все, що їм хотілось. Й в цій школі розпочалось таке, що влада була змушена її замкнути. „Наші педаґоги" мабуть також думають про таку школу й так само хотять нам зробити „медвежу прислугу". Нема нічого більш небезпечного, як небезпечні дорадники.

Додатня й позитивна дисципліна ніколи й ніде не оспорювалася педаґоґами. Навпаки така дисципліна вважається нераз одиноким способом утримання порядку й доброї атмосфери в здоровій й щасливій школі. Але при застосованню її кожний учитель й педаґоґ повинен мати на увазі три або чотири головні засади застосовання дисципліни:

1. Покараний студент мусить знати, за що його карається й час покарання не повинен бути відсунений задовго від часу його провини,
2. покарання студента мусить відноситися тільки до тієї провини, яку студент поповнив, а не приміром до того, що студент міг не погодитися або щось остро відповісти учителеві або учительці десь іншим разом, два чи три дні тому назад,

3. покараня студента мусить бути пропорціонально відповіднє до його провини, нічим не більше,

4. всяка дисципліна мусить бути всестороння й застосована для всіх без винятку й без всяких привілеїв.

Подаючи оці завваги, розуміється, найліпше є коли між студентами а учителями, між родичами а дітьми витвориться така атмосфера, коли пригадування не треба, коли студенти або діти самі розуміють, що потрібно, а чого непотрібно, коли особиста контроля, коли власний духовний досвід й самоконтроля цілком вистарчає для належного поведення студента чи студентки, але на превеликий жаль в нормальних обставинах й звичайно в наших школах — це дуже рідко трапляється, або зовсім не буває. Пощо ж тоді думати про те, що є неможливе. В останніх роках, що-правда багато шкіл запровадили були так звані самоуряди в школах, як один з елєментів правдивої дисципліни в школі. Щось подібного ми мали також на початку існовання нашої Колеґії. Але всі ці школи, так само як і наша Колеґія мусіли так скоро відкинути цей спосіб, як заскоро вони його приняли. Самоуряди шкільні вимагають належного приготовлення й довгої традиції, а наша Колеґія існує тільки чотирі роки й такої належно-витвореної традиції ще не має. Додатнім фактом самоурядів в школах є те, що вони вчать „само-контролі, само-дисципліни", але не замінюють дисципліни, не замінюють порядку в школі й без проводу учительського всякі самоуряди в школі не в силі існувати й як слід в школі працювати. Ті школи, що такі уряди були розпочали мусіли їх занехати після трьох років своєї практики. Пощо ж тоді тратити час на експерименти, коли нам треба його на науку й на добре виховання наших дітей.

Я не знаю, чи я буду мати можливість ще забрати голос в тій самій справі. Може я не буду мати нагоди порушити цього питання вдруге, отже на закінчення я б хотів остатися певним, що наша Колеґія так як наша Церква буде такою демократичною, що в ній недемократичні студенти й недемократичні учителі не будуть мати місця, а тоді нетреба буде ніякої дисципліни й ніякого напімнення. Правдивий демократ знає, що йому можна, а чого неможна. Правдивий, добре вихований студент буде знати як поводитися, щоб не наразити себе й інших на неприємність й не стати перешкодою для чийогось щастя або добра. Такого поведення, такого розуміння дисципліни ми й будемо сподіватися від своїх студентів, так довго як Колеґія буде існувати, бо це є дорога для кожної родини, для кожного дому, для кожної церкви й суспільности в Канаді.

Дмитро Мартиновський,
Декан Теольоґічного Відділу.

30-го квітня, 1950 року.

Учителі в Колеґії

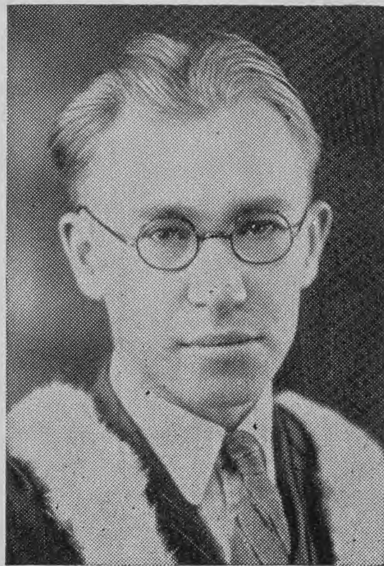
Ф. Т. Гаврилюк, Б.А., Б.Ед.,
Принципал.

Дмитро Мартиновський,
Мґр. Богосл.,
Декан Теольоґічного Відділу.

В. Сарчук, В.А.,
учитель математики і фізики.

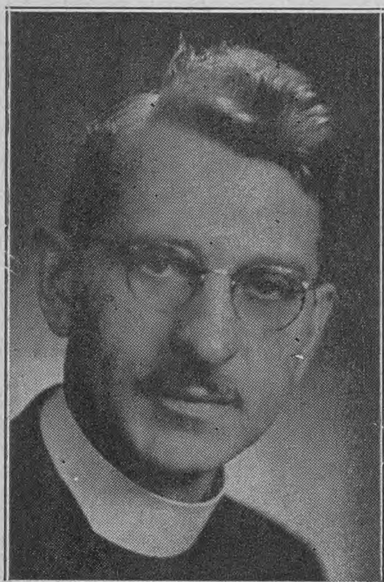
Ю. Волошиновський, В.А.,
учитель хемії і історії.

Пані Дороті Левін,
учителька англійської мови й літератури.

Пані Марія Віз, Б.А.,
учителька французької й німецької мови.

о. Д-р С. В. Савчук,
учитель Літурґіки й Пасторальної Богословії. Духовник Колеґії.

Проф. Д-р Д. Дорошенко,
учитель історії церкви.

Проф. І. Власовський,
учитель доґматики й моральної Богословії.

о. Прот. Ф. Кульчинський,
учитель української літератури.

Володимир Богонос,
учитель музики й церковного співу.

Панна А. Черепаха,
виконуюча обовязки настоятельки Дівочого Інституту.

СТУДЕНТИ ПРИ КОЛЕҐІЇ

1. Теольоґічний Відділ

Слава Богу пішла, на решті, по світі чутка, що й український нарід почав відзначатися своєю культурою та освітою поміж іншими народами. Мила ця чутка для нас українців у Канаді. Ми нею радіємо, як мала дитина новою забавкою, ми радіємо! але річ в тім, чи ми на радощах зупинилися, чи стараємося ще більше піднести себе перед очима світу, чи ми тільки радіємо та перестерігаємо інших, щоб вони не зачіпали нас ?

Роздивімось ми добре на справу і наше теперішне положення, чи то вже не певний час, щоб ми взялися за діло та почали працювати над розвитком нашої молоді. Ми всі говоримо, нам треба молоді, нам треба вчити молодих, щоб було кому перебрати працю старших, але тут річ в тім, скільки нагоди ми даємо тим молодим управлятися в орґанізаційних справах.

З Теольоґічного товариства при Колеґії св. Андрея в Винипеґу за чотири роки вийшло шість абсольвентів Теольоґів. Це, в порівнанні до потреби є дуже мале число, але річ в тім, як їх сприйме окруження між себе. Це ті перші, що розпочали завзяту працю посеред студентів в Колеґії св. Андрея в Винипеґу.

Вони заснували Теольоґічне товариство при Колеґії і всі роки вповні працювали при нім щиро. Ціллю членів товариства було, на першім місці, стати приміром для інших молодих людей і показати їм важливість своєї праці та посвяти. Показати всім православним, що не тільки щастя в роскішному житті, але, що є воно більше в побожнім, духовнім. За останніх три роки товариству вдалося зробити багато в цьому напрямку. Відходячи, перші члени чуються задоволені зі своїх здобутків. Після перших абсольвентів остались на Теольоґічнім відділі молодші члени товариства, що надалі прирікли щиро працювати і готовитись до духовного проводу в українській Православній Церкві в Канаді.

Ми тішимось і тим, що наше товариство виховало трьох завзятих працівників для духовної праці в американській церкві. Це принесло честь і славу нашій Колеґії перед цілим світом, а з цим буде і пошана для всього українського народу. Абсольвенти Теольоґічного товариства при Колеґії св. Андрея будуть тими працівниками, що дійсно посунуть нашу справу вперед. Вони є молоді і будуть працювати між молодими людьми.

Вони молодих будуть розуміти, і будуть знати, як до них підходити, бо самі молоді. Але щоб це все справдило-

ся треба їм дати нагоду і сприяти їм у всьому. Треба їм підтримки від старших наших провідників, треба прихильного відношення. Треба їм помагати щирістю, а не з позором, недовірям та погордою дивитися на них, бо це тільки зневохотить їх і пегасить огонь праці в їх серцях. Старші повинні сприяти праці молодих священиків. Повинні також старатися, щоб задержувати спокій і любов в церкві, бо порушення цього є каліченням нашої віри.

Товариство запрошує до себе, як найбільше молодих сил, бо перед нами є світла будучність але нам перше треба її здобути молодими людьми. Молоді сили, як у державі, так і в церкві мають велике значіння — на них лежить тягар майбутности. Спартанці колись славились своєю могутньою державою. Вони бо казали: „В нас кожний молодий чоловік є один камінь нашого мура, і цього мура ніхто ніколи не розвалить.

Будуймо й ми такий мур для захисту нашої св. Віри Христової, щоб ніяка ворожа сила його не переломила.

Будемо працювати щиро всі разом, старі й молоді, то буде в нас сила, слава, багацтво і будуть шанувати нас чужі люди, а Бог помагатиме нам.

Андрій Матвійчук.

---

2. Університетський Відділ

Коли людина починає університет, вона є вже на порозі вищої науки. Вона покінчила свою початкову науку й є тепер в такім стані, що вона може вживати ту науку, як засіб до чогось вищого.

Дуже часто люди думають, що наука є потрібна лише тоді, коли людина думає ввійти в спеціяльне поле, так, як лікарування або право. Коли люди доходять до цього заключення це значить, що вони ще не є свідомі значіння й вартості науки. Обмеженість, нетерпеливість і неполегливість є наслідками умової несвідомости.

Між людьми є розповсюджена неправильна думка, що вища наука веде до атеїзму. Така думка не може бути принята розважним чоловіком. Ціль вищої науки є навчитися розглядати життя й оточення з ріжних сторін, а дальше, навчитися належно себе пристосовувати до свого окруження. Коли людина має університетське образовання й каже, що вона не вірить в Бога, то цим вона признається до того, що вона вчилася, але нічого не скористала з науки.

Ніхто не може навчити когось другого вірити в Бога. То є лише через повне само-усвідомлення, що людина мо-

же мати поняття про Бога. Вчений чоловік, що є атеїстом, є вдійсності недовчений. Він знаходиться в стані непевності й сумніву. Його думання є замішане, й йому потрібно лише сильного впливу, щоби повести його вперед. Наука є якраз цим впливом, який може збудувати в нім таку віру в Бога.

Інші кажуть, що коли б не вища наука, то ми не мусіли б сьогодня жити під загрозою атомічної бомби. Це є помилка в думанню. Навіть перед атомічною бомбою й літаками, люди справляли війни. Одні люди наступали на других і в такий спосіб ріжні племена взаїмно себе винищували. Подібне діється й сьогодні. Ворожнечий інстинкт в людській натурі мусить бути знищений, а на місце цієї риси ми мусимо виплекати іншу рису людського характеру, яка засаджувала б мирне відношення й гармонійне життя між народами. Ворожнечий інстинкт не родиться з людиною: він є набутий в життю. Тільки через конструктивну науку ми можемо знищити цей інстинкт, який спричиняє незгоду й війни між людьми.

Плятон, визначний давній грецький фільозоф мав цікаве поняття про науку, що могло б навіть і сьогодня багатьом з нас придатися. Для лекшого зрозуміння Плятон наводить таке порівнання:

Сидить закований вязень, лицем обернутий до печері. Позаді його горить огонь, який кидає тіні з тих прикмет, що пересуваються між огнем і вязнем на стіну печері. Вязень бачить ці тіні на стіні печері й вважає їх за дійсні прикмети. На цім він будує свої життеві думки й ідеї, не бачивши з роду самого світла, ні правдивих прикмет. Оце є ті люди, що проживають в темноті, не пізнавши джерела світла життя, й не бачучи самого життя, так, як воно вдійсності представляється. За науку, Плятон уважає поволе, але постійне обернення вязня від темної печері до світла й живих, дійсних прикмет, що перед ним посуваються. Подібно, наука є тим відкриттям отого світла — Бога, джерела життя й знання, як також звернення наших умових очей на дійсні прикмети життя, а не на їх тіні.

Коли б ми мали таке розуміння науки, то ми скоро осягнули б той стан, де лише людські ліпші прикмети мають силу й значіння, а люди дивляться на війну й самознищення з ненавістю — одним словом, людство осягнуло б оте остаточне, „найвище добро" в свому життю. Це може бути дуже ідеальний погляд на життя, але не забуваймо, що ідеалізм є тою силою, що дає напрям й веде наше життя вперед й до наміченої цілі в життю.

Орест Присяжнюк.

3. XII-а Кляса

В нашій дванадцятій клясі є чотирнадцять студентів — сім дівчат і сім хлопців. З цих одна студентка походить з Алберти, один студент зі Саскачевану, а решта з Манітоби. Пять професорів доглядають нашої науки — п. Сарчук вчить фізику й математику, п. Волошиновський — хемію й історію, пані Віз — французьку і німецьку мову, пані Левін — анґлійську мову, а проф. Мартиновський — латинську мову.

Дехто зі студентів може подумати „Яка користь мені, що я беру дванадцяту клясу в Колеґії, замісць в звичайній середній школі".

Користь є велика. Наші учителі цікавляться поступом кожного студента. Як хтось слабо вчиться, то професорі помагають йому поза своїми звичайними клясами. Тому що наші кляси є менші, ніж в звичайній середній школі, то професорі можуть більше часу посвятити осібно зі студентами. Також ми вечорами йдемо до кляси вчитися під наглядом професора. Від 8.30 до 10.00 ми робимо свої домашні задачі. Наша бібліотека все відчинена й студенти можуть там заходити і читати ріжні книжки, які можуть придатися їм в тім предметі, що вони вчаться.

Дальше, ми в Колеґії чуємо навколо все своє, що нам є дороге — свою рідну мову, свою історію. Ми співаємо свої славні українські пісні, танцюємо свої гарні українські танки, вчимося української драми і нераз виступаємо на сценах в концертах і в представленнях. Дівчата вчаться українських вишивок і вчаться писати писанки. Цього ми в звичайній середній школі не знайдемо. Тільки в Колеґії ми маємо нагоду вчитися української мови й української культури в додатку до звичайної дванадцятої кляси.

Всеч. о. д-р С. В. Савчук, наш духовник, виконує релігійні обовязки в нашій Колеґії й подає нам моральне й релігійне виховання. Він розуміє наші проблеми й щиро помагає нам знайти правдиву дорогу життя.

Ми бачимо, що Колеґія виховує нас на добрих українців, а на ще кращих канадійців. Вона дає нам повне релігійно-культурне виховання. Отже йдіть до Колеґії св. Андрея, хлопці і дівчата. Ви ніколи не пожалуєте, бо так за довго, як Колеґія буде існувати, вона буде завсіди додержуватися своїх високих принципів релігійного й культурного життя.

Марта Друль.

4. XI-а Кляса

Так, як і в попередніх роках, так само і цього року XI-а кляса є заповнена молодими хлопцями й дівчатами, які приїхали сюди вчитися й здобувати собі потрібного знання для дальшого життя. Студенти позїзджалися зі всіх частин Манітоби. Одна студентка прибула аж зі Саскачевану. Всього є в одинадцятій клясі вісім хлопців і пять дівчат. Учителі, які викладають предмети в одинадцятій клясі є такі: п. Волошиновський, що вчить математику, хемію, фізику й історію, пані Віз — французьку й німецьку мову, пані Левін — анґлійську мову й літературу, а проф. Мартиновський — латинську мову.

Наші вчителі дуже пильно дивляться за нами й за нашою роботою й при кожній нагоді стараються допомогти нам в науці.

Поміж студентами й студентками XI-ої кляси існує належне співжиття й гарна кооперація. Я є певний, що наша кляса — це є найкраща кляса цього року! Поміж нашими студентами, ви можете знайти співаків, котрі беруть активну участь в колеґійному хорі. Поміж нами є також музики, що вчаться грати на ріжних інструментах. Більшість з нас — це також добрі спортовці, які не-раз вже пописалися в ріжних грах і не-раз також спричинилися до побіди Колеґії св. Андрея над дружинами з інших шкіл. Багато з нас займаються також ріжніми побічними заняттями, як філятелістикою, радіо-репературою, фотоґрафістикою й іншими річами, щоби тим самим розширити свій світогляд й корисно заповнювати вільний час.

Беручи одинадцяту клясу як загал, студенти мають на меті іти на дальші студії до університету, учителювати або, далі продовжувати свої студії в XII-ій клясі.

Ми всі знаємо, що Бог дав кожному з нас ріжніталани й ось тут в Колеґії ми маємо найкращу нагоду розвивати їх і тим самим сповнити закон Божий й задоволити самого себе.

Крім того Колеґія виховує нас також на добрих і свідомих українців. Три рази в тиждень вечорами все відбуваються години української мови, щоби тим самим дати нам нагоду поліпшити й поширити знання нашої рідної мови. Студентський Кружок й тижневик „Відголос Колеґії" дають добрі можливости студентам одинадцятої кляси брати участь в суспільному й орґанізаційному життю. Багато з нас належать також до Драматичного Кружка, хору, програмового комітету, екзекутиви й видавництва „Відголосу". Багато студентів XI-ої кляси належать також до СУМК.

Незабаром, правда, прийде час, коли кінчиться шкільний рік й багато з нас поїдуть домів, щоби відпочити після довгої, умової праці. За нами лишаться лише спогади веселих днів, які ми провели в одинадцятій клясі в гарних й

веселих товариських умовинах. Всі ми будемо памятати нашого декана, принципала та цілий учительський персонал, який вложив так багато праці для нашого виховання. З великою приємністю будемо собі пригадувати наші молодечі роки, що ми провели в Колеґії.

Наші родичі можуть бути горді з нас. Вони післали нас до Колеґії і тим саме вони вимагають від нас, щоби ми вчилися й розвивалися духово та фізично. І я є певний, що ми, студенти XI-ої кляси не розчаруємо наших родичів, а навпаки, покажемо, що ми вийдемо з цієї інституції свідомими українцями й добрими громадянами нашої держави.

Володимир Кульчинський.

---

5. Комерційна Колеґія „Саксес"

„Саксес Бизнес Каледж" вже існує від 1909 року. На початку записувалось 90 студентів на рік, але тепер до цієї інституції вчащає понад 3,000 студентів річно. Колеґія „Саксес" є добре відома по цілій Канаді тим, що вона добре виховує своїх студентів в точності й відповідальності в своїй праці.

Покінчення середньої школи, а то навіть і університетське образовання, є розумним і бажаним підготовленням до торговельного курсу. Студентка з таким підготовленням буде мати кращу нагоду дістати добру працю по закінченню свого курсу. (Щоби перейти свої предмети, студент мусить дістати 70 відсотків або більше в своїх іспитах.)

При вступі на такий курс, студент може не знати, котрий курс брати, бо ця Колеґія дає кілька курсів в торговлі. Є писарський курс, який триває від 10 до 15 місяців. Є курс стенографії, який забірає від 7 до 8 місяців. Студенти повинні уважно подумати, на котрий курс вони хочуть записатися, а тоді поважно взятися до праці й довести розпочатий курс до успішного кінця. Бо лише тоді будуть вони запевнені й будуть мати нагоду отримати добру посаду по закінченні курсу.

Ті студенти, що думають продовжувати свою науку на університеті, а тимчасом хочуть попрацювати кілька років, повинні записатися на торговельний курс. Цей курс вийде їм на користь під кількома поглядами: перше, вони зможуть дістати легку й поплатну працю; друге, такий курс напевно поможе їм в дальших студіях; а третє, вони можуть використати це знання в їх будучій професії.

Між учителями й працівниками в Колеґії „Саксес" є кілька українських хлопців і дівчат. Деякі занимають інструкторські посади, а інші працюють в канцеляріях. Це

показує, що українські дівчата є здібні на посадах писарських і стеноґрафії. Самі анґлійські працівники в цій Колеґії кажуть, що українські дівчата є найбільше пильні й здібні в торговельних курсах. Сьогодня національного упередження є менше, ніж коли, а головно на полі торговлі. Для канцелярій потребують здібних і відповідальних дівчат, не зважаючи на те, якого вони національного походження. Отже тут українські дівчата мають золоту нагоду. Дуже часто українські дівчата дістають поважні промоції в торговельних посадах і цим способом добиваються високих позицій при державних канцеляріях. От, як би то було гарно, коли б багато наших дівчат було на таких поважних і відповідальних становищах. А так може бути, коли ми запишимось на торговельний курс і постараємось добре над ним працювати.

Без ріжниці, який торговельний курс дівчина не брала б, вона може бути запевнена, що отримає колись задоволяючу посаду. На кожнім курсі учителі з дня на день підкреслюють слідуючі пункти: (1) докладне знання того курсу, що ви берете, (2) амбіцію поступати вперед, (3) точність і відповідальність в праці, (4) ріжні добрі сторони характеру та персональности взагалі.

Нехай ця коротенька стаття буде заохотою українським дівчатам приїздити до Колеґії св. Андрея, звідки вони зможуть вчащати на торговельний курс до „Саксес Каледж". Цим українські дівчата зміцнять торговельне положення всіх українців в Канаді, що є запевняючим кроком вперед до зміцнення нашого національного стану, як також до збагачення й поліпшення життя нашого загального канадийського громадянства.

Ірина Ґнип.

ЗНИМКИ Й ОСОБИСТІ ОПИСИ ПРО СТУДЕНТІВ

СТУДЕНТИ ТЕОЛЬОҐІЇ

Степан Ганкевич

Абсольвент четвертого року теольоґії. Відізджає до Йонґставн, Огайо, ЗДА., звідки він до нас приїхав. Там думає висвятитися в священство. Ми бажаємо йому всього найкращого в життю. Студенти Колеґії будуть завсіди памятати Степана, як доброго дяка й приємного приятеля, а хлопці, головно, є дуже вдячні йому за те, що він кожного ранку будив їх, щоби Декан не застав їх в ліжку, а то були б покарані.

Олександер Доброгорський

Бере перший рік теольоґії. Олекса недавно приїхав з Европи, але вже досить добре орієнтується в канадійськім життю... Що не смакує, то закусить салом і часником, і далі все добре йде. Коли хоче чимось докорити свойому приятелеві Дмитрові, то не свариться, як дехто міг би подумати, але намазує себе й приятеля ріжними пахощами. Поза тим, багато часу присвячує грецькій мові (чи з любови, чи з примусу, то вже не знаємо). Співає гарним, грубим басовим голосом.

Степан Зузак

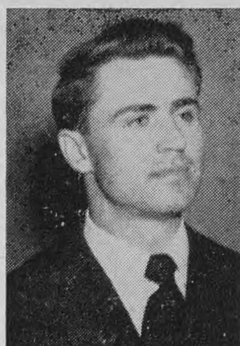
Абсольвент четвертого року теольоґії. Відізджає до Кристал Спринґс в Саскачевані з дружиною, де він думає стати священиком. Степан є поважної й приємної вдачі й ми певні, що життя для нього буде таке миле й веселе, як його усміх. Най Бог благословить його всім найкращим. Степан відзначується своїм милим теноровим голосом. І не диво, бо він не дуже давно, як приїхав до Канади з рідних земель, отже й привіз з собою той гарний співучий голос, що характеризує українську націю.

Орес Кулик

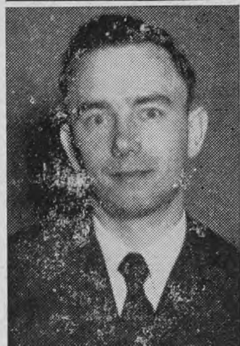
Абсольвент четвертого року теольоґії. Орест є американець (це ми підкреслюємо). Він думає вертати до дому до Філяделфії з своєю дружиною — з якою він також познайомився й одружився в Канаді. Ми бажаємо йому якнайкращих успіхів в його будучій праці на церковнім полі. Орест мабуть з природи є великим ідеалістом, і коли б Бог тільки поміг йому перевести свої ідеї в практику, то він зєднав би всі українські православні церкви в єдину Українську Автокефальну Православну Церкву. Боже щасти йому!

Дмитро Лучак

Абсольвент четвертого року теольоґії. Він зі свого побуту в Колеґії скористав надзвичайно багато, й як хлопець поважних і високих ідей, напевно зужиє цю науку на користь і на славу нашого українського суспільства в Канаді. Ми всі бажаємо йому кріпкого здоровля й багато витревалости для осягнення його християнських цілей в життю. Ми могли б йому ще дечого побажати, але це вже лишаємо для його особистого вибору. Дмитро відїхав назад до Вернон, Б. К., звідки він сюди приїхав і де він хоче ще прожити кілька літ над морем, поки вступить в священство.

Андрій Матвійчук

Абсольвент четвертого року теольоґії. Андрій родився на Україні, отже й не диво, що він з таким щирим запалом серця ставиться до української національної й церковної справи в Канаді. Він любить тяжко працювати над поважним ділом і довести все до належного ладу. Нехай Бог помагає йому й його будучій дружині (ми вже тільки наслухуємо за весільними дзвонами) в їх життю на церковнім полі. Походить з Декер, Манітоба.

Андрій Меланченко

Андрій бере перший рік теольоґії. Він особливо любить Історію Церкви; на лекцію прийде, коли забудеться, а щодо іспиту — та професор самий знає Історію, а якщо ні, то нехай перечитає в книжці, пощо йому все писати. Поза цим Андрій є пильним студентом. Він також бере одинадцяту клясу з другими студентами, помимо того, що недавно приїхав з Европи. Любить виголошувати проповіді в Каплиці.

Мирон Пахолок

Абсольвент четвертого року теольоґії. Третій студент богословії з Америки, що взяв собі канадійську дівчину за жінку. Щиро й поважно ставиться до всяких справ орґанізаційного характеру, отже сподіємося, що церковна орґанізація в Америці зміцниться з його вступом у священство. Походить з Бейон, Ню Джерзі, З.Д.А. Ми бажаємо йому й його дружині всього найкращого в їх будучім життю.

Віктор Туртяк

Бере другий рік теольоґії. Приїхав сюди з Ґримзбі, Онт., щоби втічи від соняшної спеки. (Бачите, він ліпше любить в холодочку спати.) Любить збирати всяку зброю . . . для чого, він не каже, але мабуть на те, щоб розтаращити словянську мову. Має оптимістичний погляд на життя: "що не перейдеш цього року, буде легше на другий рік. А що заловиш цього року, то залишиться й на другий. А що ще й хрестом запечатаєш, то вже ніякий диявол не відбере."

(Ті, що беруть частину теольоґії, будуть згадані де-інде між студентами університету й XI та XII-ої кляси.)

СТУДЕНТИ УНІВЕРСИТЕТУ

Нестор Гришкевич

Нестор бере другий рік на Гуманістичному Відділі (артс) в Університеті. В Колеґії більше відомий під іменем "Путало". Хлопець малого росту, але жартівливої вдачі. Любить малювати й мішати . . . фарби. Його мотто є: "Роби другим те, що вони тобі". (Хоч би навіть і ровер порозбирати на кавалки тай чоколяди попоїсти!)

Орест Ґорчинський

Бере третий рік "Артс" на університеті, як також належить до Теольоґічного відділу при Колеґії. Цікавиться фільозофією й психольоґією . . . в чім він пізніше думає спеціялізуватися. Вчить Недільну Школу й є редактором українського відділу "Відголосу". Поза цим брав активну участь в СУМК і товаристві Альфа Омеґа. Його мотто: "Ліпше промовчати, ніж щобудь непотрібного сказати".

Петро Дроздович

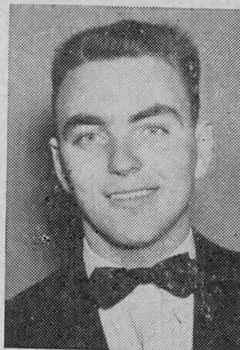
Походить з Ґилберт Плейнс, Ман., де він літом працює коло бджолів, а зимою бджолою працює над книжкою на університеті. Цього року Петро сподіється одрежати степень Б.А. Він має щось такого, що інші хлопці йому завидують, а дівчат притягає, мов мід бджолів — а це, чорні вусенята. "Ох, лихо не Петрусь, біле личко, чорний вус". Є активним членом товариства Альфа Омеґа. Бажаємо йому всього найкращого в життю.

Яків Мулик

Приїхав сюди з Редвей, Алберти й бере другий рік природничих наук (саєнс) на університеті. Коли запитаєте його дещо з фізики чи з хемії, то він відповість: "Угу" й далі вчиться. Його мотто: "Вчися поки молодий, щоб на старість знав, який ти дурний".

Дмитро Паскарук

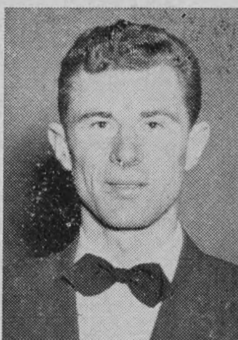

Бере четвертий рік психольоґії й фільозофії на університеті. Вірить, що інтеліґентність є природня прикмеа, яку можна в людині змірати на папері. Ми радили йому не показувати студентам висліди іспитів інтеліґентности, але він каже, що мусить в якийсь спосіб запевнити собі на будучий прожиток, тому показує. (Він думає бути колись психіятром.) Дмитро є байдужої й веселої вдачі. Каже, що він родився з усмішкою на лиці.

Орест Присяжнюк

Приїхав з Пайн Ривер, Ман., брати другий рік "артс" на університеті. Орест є головним редактором нашого "Відголосу", для якого він посвятив поважну частину свого часу. Хоче бути адвокатом, тільки не знає, як він зможе всістися на однім місці. Дівчата йому не дають спокою, чи радше — він дівчатам. Його мотто: "Не роби самий те, що другий може зробити", а фільозофія: "І це забудеться".

Морлей Романюк

Приїхав з Содборі, Онтеріо, брати перший рік університету. Приємної й байдужої вдачі. Завсіди ходить до бібліотеки вчитися . . . а як поверне кудись по дорозі, то ненадовго, лише туди й назад. (Туди, але назад — то вже як вдасться). Його мотто: "Хто вдарить тебе в одно лице, віддай йому в друге".

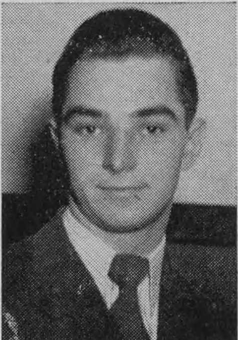
Василь Саврук

Василь приїхав до нас з Гемилтону, Онт., і бере тут другий рік університету. Як "добрий чоловік" він всім любить помогти . . . а як повірите йому, то він вам розкаже про свої подорожі й ріжні пригоди. Всюди побачите його веселим... Любить математику й фізику. Його мотто: "Люби ближнього свого, але найперш себе самого й стережи свого ліжка".

Анатоль Стратійчук

Анатоль бере другий рік університету. Приїхав сюди з Овкборн, Ман. В представленнях любить виступати. Думає колись до Голивуд вступити, якщо скорше не стане толовним суддею. Його мотто: "Десять раз мір, а раз край".

Іван Шевчук

Іван бере другий рік "артс" на університеті. Каже, що соціольоґія є цікавий предмет, бо там вчуть про таких істот, як він. Особливо любить французьку мову, бо вона завсіди розгріває його, коли в кімнаті холодно. Іван є дуже приємної й милої вдачі. Він все має щось до бесіди . . . ніколи не сумує. Його мотто: "Ліпше пізно, ніж ніколи", а фільозофія: "Якось то буде, навіть й коли зимно".

Нестор Шевчук

Нестор приїхав сюди з Вишарт, Саск., і бере перший рік університету. Цікавиться товариством Альфа Омеґа. Його більше знають під іменем "Тобі", ніж Нестор. Шукає посади в цирку . . . бо як це йому не вдасться, то думає створити трійцю з шановними панами Абот і Костело. Каже, що коли б не хемія, то не мав би що вчитися в школі. Його мотто: "Поволі, але певно", а фільозофія: "Пиймо, їджмо браття, тут, бо у небі не дадуть".

Савеля Шевчук

Савеля походить з Ґарленд, Манітоба. Бере другий рік "Артс" на університеті. Хоче стати доглядачкою хорих. Поважна й примірна дівчина під кожним поглядом. Любить пожартувати й інших розвеселяти. Її мотто: "Вчися, небоже, то й Бог поможе", а фільозофія: "Як дбаєш, так і маєш".

СТУДЕНТИ XII-ої КЛЯСИ

Оля Баран

Походить з Карловрі, Ман. Популярна, як з хлопцями так і з дівчатами. Оля є секретаркою нашого Студентського Кружка. Любить народні танки, спів і "фоджикелс". Також любить їздити автом (особливо сивим). На другий рік хоче йти до університету й продовжувати свою науку.

Володимир Ґривінський

Походить з Фишер Бренч, Ман. Він є головою Студентського Кружка. Дуже відповідальний в своїй праці. Співає баритоном в мужеськім хорі Володимира Богоноса. Любить жартувати, тому дванадцята кляса завсіди така весела. Хоче колись стати таким славним, як Наполеон. Його мотто: "Терпи, козаче, станеш отаманом!", а фільозофія: "В науці й злуці наша сила!"

Марта Друль

Походить з Мензі, Ман. Дуже жвавої й веселої вдачі. Любить ходити до кіна. Добре вчиться . . . Хоче бути доглядачкою хорих. Цікавиться українською культурою й думає колись вчити Рідну Школу. "Її всюди повно . . . там де треба й не треба". Її мотто: "Усміхайся, то й світ до тебе усміхнеться".

Володимир Когут

Походить з Роза, Ман. Всюди відважний. Тяжко працює, щоби шкільний рік скорше перейшов. Добре грає "бейс бол". Любить математику . . . П. Сарчук нехай не сварить його, коли він не приходить на кляси математики . . . Володимир каже, що Алберт Ейнштейн є його "пен пел".

Роман Когут

Також походить з Роза, Ман. Володимир і Роман часто міняються учащанням на раніші кляси. Але деколи їх розпорядок помішається й обидва засплять в ліжку. Роман є тихої вдачі, але також деколи жартує. Любить ходити до кіна . . . особливо дивитися на Джек Карсена. Також любить грати стук-пук.

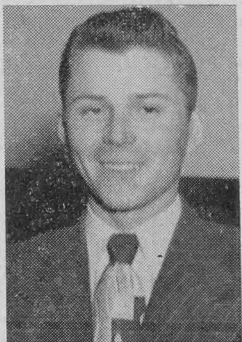
Анна Манайчук

Походить з Ґарленд, Ман. Добре вчиться й хоче бути учителькою. Любить грати на мандоліні й вишивати. Вона любить дуже червоне волосся. Все весела й примірна поведінкою. Від коли вона приїхала до Винипеґу, то каже, що "Ніч стала коротша, бо ніколи не годна виспатися".

Константина Німчук

Походить з Едмонтону. Вона є редакторкою анґлійського відділу нашого "Відголосу". Любить грати на піяні. Думає написати книжку по-українськи, як скінчить курс журналістики. Цікавиться народніми танками й вишивками. Любить виступати на сцені. Приємної й жартівливої вдачі. Її мотто: "Не вчися забагато, щоб замудрим не став". Дуже мрійливої вдачі, тому любить довго спати.

Павло Олексюк

Походить з Сондавн, Ман. Пильно вчиться й добре поводиться з учителями. Любить співати "кавбой сонґс" і грати на ґітарі. Коли йому не вдасться бути таким популярним, як Вилф Картер, то буде інженером. Часто дописує до нашого тижневика. Любить науку більше, ніж дівчата.

Анастазія Савчук

Мешкає в місті й кожного ранку спішиться до школи. Любить ріжні спорти, а найбільше плавання й совгання на лижвах. Знаменито співає модерні пісні. Хоче бути "екс-рей техниmен", бо ця робота є головно для дівчат. Її найбільшою амбіцією є відвідати колись Ірляндію.

Василь Соломон

Жвавий і веселий хлопець. Його симпатична вдача й веселі жарти всіх розвеселяють, що з ним стикаються. Він є спортовий капітан і друкар при нашім "Відголосі". Його ціль в життю є "знайти гуску, що несе золоті яйця", які він буде продавати на Заході.

Євгенія Стадник

Походить з Сондавн, Ман. Дуже любить жартувати, чим і розвеселяє цілий Дівочий Інститут. Любить фізику... чи може хлопців, бо вона є одинока дівчина в Колеґії, що бере фізику(?). Євгенія є одна з тих, що поважно думає й завсіди готова помогти другим у важних справах. Каже, що ще ніколи не їла таких смачних помідорів, як тут в Колеґії.

Тереса Ткачик

Походить з Вайти. Ман. Завсіди весела і дуже любить жартувати. Пильно вчиться, за що учителі її люблять. Цікавиться медициною; може колись буде з неї лікарка. Дуже добра танцюристка народніх танків. Каже, що вона буде колись також других вчити танцювати.

Микола Чарнецький

Походить з Прілейт, Саск. Його амбіція є бути професором французької мови. Дуже добре грає "гокий" (а деколи і "гукий"). Любить ґрисік, але нічого не заміняв би за пироги. (Котра з вас, дівчат, вміє варити добрі пироги?)

Богдан Чубей

Походить з Роза, Ман. Дуже любить хемію. Також любить і французьку мову. Любить народні танки й всілякий спорт. Його амбіція є поїхати до Ґилберт Плейнс... На слідуючий рік думає брати рільництво при університеті. Каже: "Будь чим тільки хочеш — фармером чи торговцем, тільки будь вченим".

Володимир Шміґельський

Походить з Вайти, Ман. Дуже добре танцює українські танки (чомусь Вайта є славна українськими танцюристами) і любить співати в хорі. Самий не є грубий, але має грубий голос, зате в телефон говорить тихенько. Хоче бути електричним інженером.

СТУДЕНТИ XI-ої КЛЯСИ

Оля Андроник

Походить з Роблин, Ман. Все веселої й приємної вдачі. Одна з найменших студенток... але за те й з найліпших. Вона часто ходить до фризиєра й має дуже кучеряве волосся.

Теодор Бабюк

Приїхав сюди з Попларфілд, Ман. Його труба завсіди вказує, де він в Колеґії знаходиться. Ми все таки маємо надію, що з нього колись буде музикант. Своїми жартами всіх розвеселяє. Він став таким популярним, що хлопці назвали його "Чіта да Чимпанзі". Його фільософія: "Поки є життя, доти є радість і надія".

Юрій Білич

Походить з Сондавн, Ман. Один з наших найкращих спортовиків. Здібний до науки й готовий до жартів. Оля думає, що він є дуже популярний серед дівчат, бо він уже добру каву робить.

Росел Джаман

Походить з Етелберт, Ман. Є один з наших найбільших студентів (себто ростом). Любить грати "гокий". Пробував записатися до "Вининеґ Блек Гакс", але ті боялися його приймати, щоб часом не проломав льоду. Росел грає в орхестрі — на бубні бє. Літом думає поїхати до Шикаґо відвідати своїх родичів.

Василь Дроздович

Один з наших активних спортовців. Також грає на трубі в орхестрі в Ґилберт Плейнс, звідки він і приїхав до Колеґії. Любить модерну музику й ріжні забави. Він є скарбником нашого Студентського Кружка й ніколи не має грошей.

Зеня Дроздович

Приїхала з Ґилберт Плейнс. Бере активну участь в колеґійному життю й є членкинею Програмового Комітету. Любить вишивати; ми віримо, що з неї колись буде добра господиня. Ніколи не журиться про своє волосся; вона втяла його так коротко, що навіть нема з чого кучерів крутити. Каже, що теольоґія її цікавить . . .

Микола Ілевський

Один з новоприбулих студентів. Має велику амбіцію до науки. Микола є нашим головним механіком навколо Колеґії. Вчиться й доглядає порядку в Колеґії. Цікавиться теольоґією. Кажуть, що на другий рік він буде мати "інішіейшон".

Володимир Кульчинський

Мешкає в Винипеґу. Щоранку спішить до Колеґії на науку. Бере одинадцяту клясу й частину першого року теольоґії. Є секретарем Теольоґічнго товариства. Брав участь в міжпровінціяльній дебаті. Показав себе й добрим аматором в представленні "Тітка". Приємної й жартівливої вдачі. Його фільозофія: "І це минеться".

Ірина Меленик

Ірина приїхала до нас з Фрейзервуд, Ман. Вона є тихої й приємної вдачі. Все ходить з веселою усмішкою на устах і все готова подати другому помічну руку. Пильно вчиться — а особливо любить ґеометрію.

Марійка Люба Скоробогач

Приїхала до нас з Прілейт, Саскачеван. Марійка є веселої вдачі й все розвеселяє всіх в своїм товаристві. Вона є заступницею голови Студентського Кружка й належить до Програмового Комітету. Її всюди повно: "котиться по коритарях Колеґії, як ґумова галка".

Марія Трохим

Походить з Ґордин, Ман. Ліпше знана між студентами, як "біґ Мері". Жвавої й веселої вдачі. Ніколи не журиться, мабуть тому, що нікого не боїться. Любить спорт — може навіть більше, як науку. До всього щиро ставиться. Її мотто: "Діли, й діли однаково всім". Дуже любить "потейто чипс" від Каледіс.

Орест Яриш

Походить з Овкборн, Ман. Орест є серйозної, але лагідної вдачі. Все щось майструє, або вчиться німецької мови. Друкує український відділ для нашого "Відголосу". Що не знає по-українськи, або по-анґлійськи, то скаже по-німецьки. Його мотто: "Роби другим те, що вони тобі не роблять".

СТУДЕНТИ ТОРГОВЕЛЬНОГО КУРСУ

Галя Барабаш

Галя бере торговельний курс в "Саксес Каледж". Походить з Роблин, Ман. Хоче бути стеноґрафкою. Хоче заробити досить грошей, щоби вона могла безжурно сидіти коло огрівача зимою й слухати рекордів мужеського хору Володимира Богоноса. Її дуже подобається баритоновий голос. Галя є поважної й примірної вдачі. Часто любить пожартувати, щоби відвернути всякий смуток.

Ірина Ґнип

Приїхала до нас з Йорктону, Саск. Каже, що дуже тяжко вчиться. Часто ми бачимо, як вона "хустинкою" втирає піт з чола, але чи це від праці, чи від чогось іншого, то не знаємо. До жартів перша. Все весела й жвава. Цікавиться політикою... (розуміється:, не світовою). Любить грати на скрипці. Також любить іти "гичгайкінґ".

Надя Ничка

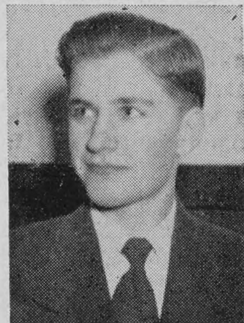
Походить з Ешвил, Ман. Учителювала один рік, поки вернулася до Винипеґу брати торговельний курс в "Саксес Каледж". Надя є тихої, але веселої вдачі. Каже, що коли стане стеноґрафкою й заробить мільйон долярів, то буде дуже щасливою. Ми радили б її шукати лекшої дороги до щастя...

СТУДЕНТИ X-ої й XI-ої КЛЯСИ ВИЩОЇ ШКОЛИ СВ. ІВАНА

Едвард Яловеґа

Приїхав сюди з Нийвен, Ман. Студенти знають його, як "Бурко". Бере XI-у клясу в Вищій Школі св. Івана. Цікавиться машиновою технікою. Добрий спортовець. До забав найперший. Його мотто: "Не роби сьогодня те, що можеш зробити завтра".

Борис Яриш

Кожного дня спішиться до Вищої Школи св. Івана, де бере X-у клясу. Борис є тихої, але сміливої вдачі. Пильно вчиться; ми думаємо, що з нього колись буде учитель.

НАВКОЛА КОЛЄҐІЇ

1. Навчальний День в Колєґії

„Вставши після сну, припадаємо до тебе Милосердний і ангельську пісню співаємо Тобі Всемогучий...” (з Ранішніх Молитов.)

Цими словами ранішньої молитви починається кожний навчальний день в Колєґії. Помолившись в каплиці, ми виходимо не лише збуджені „зі сну” фізично, але збуджені й духово. Ми відчуваємо покликання до виконання наших щоденних обовязків. А ці обовязки ми зможемо виконати тільки при помочі Того, до Кого в молитвах перед хвилею ми зверталися о душвене й фізичне скріплення.

**
*

Сходимо до їдальні на сніданок... Після Господньої молитви засідаємо за столи й земними дарами насичується кожний молодий орґанізм. Сніданок закінчиється:

„Дякуємо Тобі Христе Боже наш, що наситив нас земними Твоїми дарами; молимо тебе обдаруй нас і небесним Твоїм Благословенням.

В десятій годині задзвонить дзвінок, який скликує всіх студентів до науки. Канцелярії декана й принципала вже відчинені, й праця розпочинається... Ціла Колєґія оживає.

**
*

Першою приходить до Колєґії пані Левін, учителька анґлійської літератури й композиції. Її часто бачимо в клясі ще довго перед дзвінком, де вона вже виписує рядки Шекспіра та Тенисона на таблиці для студентів. Цікаво, що навіть на перерві, в неї ані хвилинки часу не марнується. Та найбільше предметів має п. Ю. Волошиновський. Хемія, історія, фізика, ґеоґрафія, алґебра, ґеометрія. З кляси до лябораторії, з лябораторії до кляси. І так майже цілий день — починаючи з понеділка, а кінчаючи пятницею.

**
*

В девятій годині студенти спішають до кляс. На сходах розминаються з професором Богословії — І. Власовським, який має свої лекції рано. Перша перерва є найцікавішою, бо на цій перерві ми отримуємо почту — листи, часописи, пакунки... Хлопці такі відразу розривають свої листи — читають, посміхаючись витягають чеки, але ніколи не кажуть на кілько. (Мабуть, щоб уникнути візити тих, що люблять позичати гроші.) Інша річ з дівчатами. Ті ніколи прилюдно листа не відкривають. (Таємниці!) Але про це колись другим разом.

Дзвінок — і всі знову до кляс, які тягнуться аж до обіду, який подається в 12-ій годині. По обіді є година перерви, після якої дзвінок знову скликує всіх до науки. Студен-

ти XI кляси кінчають свої лекції пів до пятої, а XII кляса й теольоґи кінчають пів до сьомої.

***

Після вечері коротенька перерва й починаються лекції української мови, літератури, й історії. Година відпочинку слідує, після якої в годині пів до девятої ми йдемо до кляс поробити свої домашні завдання.

В десятій годині дзвінок скликує всіх до каплиці. Ідемо на вечірню молитву. Ми починаємо й кінчаємо наш день в каплиці. В каплиці ми знаходимо душевне заспокоєння, відпочинок душі й час на особисту розмову з Богом. За останній час каплицю трохи змінено, впорядковано та приведено до ширшого виконування своєї функції.

Це є перший рік, коли студенти теольоґи почали виголошувати підчас вечірних молитов свої коротенькі, але змістовні проповіді, чи пояснення деяких місць зі Святого Письма. Студенти теольоґії, як п. Ґорчинський і п. Зузак вже тепер показалися добрими проповідниками.

З цих проповідей багато користають самі студенти-теольоґи, а ще більше користають студенти присутні на молитвах. Ці проповіді роблять гарне враження на всіх студентів.

Після такої проповіді чути в каплиці тихі, але зворушливі слова:

„Сон мирний і спокійний подай мені Господи."

По закінченні вечірньої молитви, студенти й студентки відспівують молитву Господню.

І так пройшов один день, який, ми віримо, що ми перевели совісно, чесно й з вірою в вічність.

Андрій Меланченко.

---

2. Ми любимо свою каплицю

Кожний наш день починається молитвою до Всевишнього Бога в нашій каплиці. Студенти і студентки кожного ранку приходять до каплиці, де читають молитви, просять цим Всевишнього, щоб обдарував нас здоровлям та просвітив наш розум, щоб могли сприймати ту науку, яка щоденно подається нам нашими вчителями. Так ми починаємо свій день в нашій Колеґії.

Закінчуючи наш день також в каплиці, куди ми приходимо в десятій годині кожного вечора. Тоді читаються вечірні молитви й просимо Всевишнього Бога, щоб послав нам „сон мирний і спокійний, і Ангела охоронителя, щоб заступав і охороняв нас від усякого зла". На молитвах разом із студентами бувають наші вчителі. Після молитви наші студенти приготовляються до сну.

Крім молитов, студентами-теольоґами читалося Євангеліє та виголошувалися повчальні релігійні проповіді. Із цих проповідів наші студенти навчились вірити у Всевишнього Бога. Виголошували свої проповіді такі теольоґи: О. Кулик, М. Пахолок, С. Зузак, О. Ґорчинський, А. Маланченко, Д. Лучак, Ол. Доброгорський, С. Ганкевич, В. Туртяк, А. Матвійчук.

Дуже цікава проповідь була п. М. Пахолка, який поучав, як треба постити та як оберігатись гріха.

Припоминається проповідь А. Маланченка в якій він схарактеризував людину, що з Божою поміччю досягає високих ідеалів в свому житті. В такому досягненні людина починає відходити від Бога й забувати про нього. Так само й Бог від такої людини відступає і перестає обдаровувати силами в її досягненнях, тоді людина тратить їх. Злякавшись за свій блуд, така людина вертається з молитвами до Всевишнього, але вже запізно. Він майстерно навів приклад з війни 1812 р., коли французький диктатор Наполеон Бонапарте виступив з війною проти цілої Европи та почавши її завойовувати від берегів Атлянтійського океану, закінчуючи свій похід в Москві, в глибині холодної Росії. Він спочатку, як молодий орел піднявся високо в гору, а пізніше сів на землю як обскубаний горобець. Це все тому, що забув про Всевишнього Бога. І коли він опинився на досмертнім засланню, він цілими днями молився до Бога, але тоді було пізно. Так само пізно кожній людині вертатись до Бога, якщо вона його на протязі цілого життя забуває.

Так само була інтересна проповідь А. Матвійчука, який навчав, як використовувати свої таланти.

А Дмитро Лучак в своїй проповіді навчав, як має людина хреститися і що вона в Бога цим просить.

Я тільки тут згадав деякі із цих проповідів, якими студенти були дуже захоплені, хоч в цілому взяти, то всі проповіді були інтересні.

Нашу Колеґію відвідували студенти-теольоґи анґлійської протестантської церкви. Ми всі разом мали спільну молитву в каплиці. Їм дуже сподобалась наша каплиця, бо після молитви вони її докладніше оглядали.

Майже кожної неділі в каплиці відправляється Служба Божа, яка проходить дуже урочисто, бо всі студенти співають. До нашої каплиці на Службу Божу радо приходять наші сусіди.

Відправляє Службу Божу о. прот. Савчук, духовник Колеґії. А коли через якісь перешкоди в нашій каплиці не відбувається Служба Божа то наші студенти ідуть до церкви св. Михаїла на вул. Дізраелі.

Перед різдвяними й великодними святами в каплиці всі студенти сповідалися. Причащалися на другий день рано в церкві св. Михаїла.

На Йордан в каплиці відбувалось посвячення води о. прот. Савчуком. Після посвячення, студенти підходили пити свячену воду, а деякі набірали в пляшки, щоб зберігти її надовше. Після посвячення води покроплено свяченою водою всі кімнати, де студенти мешкають.

По закінченню шкільного року на Теольоґії, ми мали в каплиці урочисту Службу Божу, в якій взяли участь трьох священиків, та на якій були присутні всі студенти.

Свій навчальний рік ми починали в каплиці також Службою Божою й в молитвах просили Всевишнього, щоб нам дарував сил і здібностей, сприйняти ту науку, яка мала нам подаватись на протязі цілого навчального року.

Каплиця Колеґії св. Андрея

Студенти 11 і 12 кляси почали свій навчальний рік сьомого вересня минулого року. А теольоґи — четвертого жовтня. Вони також свій навчальний рік почали в каплиці з молитвою до Бога. Так і на протязі цілого року ми молились Всевишньому Богу.

Ми студенти і студентки пишаємось гарною каплецею. Ми дуже раді, як до нас заходять чужі люди подивитись на нашу Колеґію, а ще більше раді як приходять до нас на Службу Божу. Це напевно кожний відвідувач легко замітить, бо коли він прийде до нашої Колеґії то йому спішать найскоріше показати нашу каплицю.

Хто хоче побачити нашу каплицю, то просимо заходіть до нашої Колеґії, а ми будемо Вами дуже раді!

Микола Ілевський.

3. Українознавство в Колеґії св. Андрея

Наші родичі посилають нас до Колеґії св. Андрея з багатьох причин. Одна з тих причин є, щоби дати нам молодим людям нагоду навчатися і вправлятися в нашій рідній мові. Ми знаємо, що в Канаді урядові мови є анґлійська і французька. Тими мовами в публичних школах подається ріжні предмети науки реґулярно. Ті мови уживаються в урядах і в публичному житті щоденно.

Нетак річ мається з нашою українською мовою. Української мови вчиться наша молодь у своїх домах, або в спеціяльно зорґанізованих Рідних Школах. Чито вдома чи в Рідній Школі молода людина звичайно не має нагоди набірати знання з українських предметів і систематично через те незавше треба дивуватись, коли ми маємо в Колеґії студентів, що не вміють добре говорити, читати й писати по-українськи. Цю свою недостачу зі знанням українознавства можуть в великій мірі заповнити українські студенти через учащання на лекції українознавства в Колеґії.

В цій нашій Колеґії в Винипеґу кожного понеділка, вівторка і четверга протягом цілого року від сьомої до пів до восьмої години вечером відбувалися лекції з українських предметів. Всі студенти, окрім студентів Теольоґії, були розділені на три кляси.

Першу клясу вчив п. принципал Колеґії, Ф. Гаврилюк. В цій клясі були студенти лише з початковим знанням української мови. Та видно, що в цій клясі студенти пильно студіювали, бо багато з них були вислані до вищої кляси ще перед закінченням шкільного року.

Друга кляса була під проводом о. прот. Ф. Кульчинського. До цієї кляси належали студенти, що мали несогірше знання української мови.

Ті студенти, що вже гарно володіли українською мовою, писали і читали тою мовою поправно, належали до третьої кляси, в якій п. декан Д. Мартиновський викладав лекції історії України і історію української літератури.

В цій клясі викладав також граматику з правописом української мови п. Ю. Волошиновський.

Всі студенти з тих всіх кляс багато скористали. Вони набули більше ґрунтовного знання з української мови й українознавства взагалі. Родичі студентів перебуваючих в Колеґії, певно що будуть задоволені і радіти з того, що віддали своїх синів і дочок до Колеґії. Це нехай буде захотою й для інших молодих людей, щоб вони також приїзджали вчитися в Колеґії св. Андрея.

Анатоль Стратійчук.

4. Хор

При Колеґії св. Андрея існує хор вже четвертий рік. Пан Володимир Богонос є нашим диріґентом, який також диріґує славним Мужеським Хором в Винипеґу, що виступає на ріжних концертах. Цього року ми маємо багато студентів, що люблять співати та виступати на ріжних імпрезах. Підчас Зїзду Колеґії хор виступав в Плейгавз театрі. Хор також виступає на ріжних концертах, що відбуваються протягом цілого року в церковній салі на Дізраелі вулиці. На Свято Державности хор виступав в Українському Національному Домі. Згідно з публичною опінією хор пописався надзвичайно добре.

Проби хору відбуваються два рази на тиждень: в середу від години 7:30 до 8:30 вечером для студентів, що перебувають в Колеґії, а в пятницю від години 8:30 до 10:00 вечером для всіх членів хору, включаючи членів складових орґанізацій СУС, що приходять до Колеґії на проби. Головно студенти Теольоґії беруть активну участь в хорі.

Пан Володимир Богонос на кожний концерт, де хор виступає, приготовляє відповідні пісні. Люди є загально задоволені піснями й високо цінять вартість хору.

Пан Володимир Богонос також учить Теольоґів Церковного Співу й дає нам свої лекції Теорії Музики. Під його проводом студенти знаменито співають, а це збогачує нашу Службу Божу.

Студенти запрошують кожного, хто мешкає в Винипеґу або приїзджає до Винипеґу на той час, прийти на пробу й взяти участь в хорі.

Степан Ганкевич.

---

5. Народні Танки

Танки в Колеґії почалися 9-го жовтня, 1948 року, під провідництвом п. С. Бурачка й його помічниці панни К. Семенюк.

Танцюристів є досить поважне число. Пан Бурачок перше вчить нас теоретично „кроків", а пізніше вчить танцювати всіх на практиці в нашій розривковій салі. З цими танками пан Бурачок приготовив нас на концерт, який відбувся в Плейгавз Театрі на послідній день Зїзду Колеґії св. Андрея. На цім концерті танцюристи відтанцювали пять танків: Гони Вітер, Чотирокутник, Два Гетьманці, Аркан й Коломийка-Сіянка.

Наші танцюристи також їздили до Кенори, Онт., на 27-го лютого з концертом під проводом п. Бурачка.

Цього року ми також танцювали на ріжних концертах

в Винипеґу. Студенти-танцюристи також брали участь в представленню „Дай серцеві волю, заведе в неволю", яке приготовили союзні орґанізації СУС.

При цій нагоді я хочу щиро подякувати панові Бурачкові від всіх танцюристів за його працю з нами. З нашим вправленням в українських танках ми вже можемо починати вчити других хлопців й дівчат в тих околицях, звідки ми походили або куди ми підемо. В такий спосіб ми будемо передавати з покоління в покоління оцю прекрасу нашої культури й можемо бути певні, що українських танків світ ніколи не забуде.

Володимир Шмеґельський.

п. Степан Бурачок
інструктор народніх танків в Колеґії св. Андрея в Винипеґу
в одній зі своїх артистичних сцен.

---

6. Бібліотека

При кожних поважних виховавчих інституціях знаходяться бібліотеки, які є необхідні для нормального внутрішнього життя кожної наукової інституції. Не може ніяка інституція, наукового характеру, існувати без бібліотеки. Коли немає бібліотеки, то вже тим самим та наукова інституція не може вповні сповняти свого завдання. Як школа не може обійтися без учителів та професорів, так само не може обійтися наукова інституція без бібліотеки. Тому, що наша Колеґія є поважною виховавчою інституцією, й тому, що в ній виховуються поважні студенти й студентки, ми також маємо колеґійну бібліотеку.

В житті кожного студента бібліотека відограє важну ролю. Нераз і недва студент знаходиться в бібліотеці, де він годинами проходить матеріяли, які збагачують його

знання. Може деколи, бо й так буває, не з власної волі він так приязно читає книжки й ріжні видання, але всеж таки коли б бібліотеки не було, то деж би він черпав цього знання? Спонукують до бібліотеки студента й інші обставини. Нераз прийдеться в арґументі зі студентами покликатись на авторитетних діячів, фільозофів і тому подібне; а щоб цього матеріялу можна було використати в своїм арґументі, то перше за все треба чи мало часу в бібліотеці просидіти! Які би то причини не були, то все зводиться до того, що бібліотека є необхідною й потрібною.

Наша бібліотека ділиться на ріжні відділи: деякі з цих досить багаті книжками, а інші відділи могли б примістити в собі ще більше книжок. Маю на увазі літературний відділ. В цім відділі знаходяться анґлійські, французькі, італійські та німецькі твори. В порівнанню з іншими, український відділ повинен би ліпше стояти, ніж він тепер стоїть. Треба нам більше українських книжок — творів наших українських письменників. Я певний, що в Канаді є багато домів, де перечитані українські книжки стоять даремно, а вони дуже збагатили б нашу бібліотеку при Колеґії. Є також поважна потреба й інших книжок, як з поля психольоґії, й ріжного рода книжок з фільозофії й тому подібні.

Бібліотека наша поволі зростає з року на рік, і я вірю, що з допомогою нашого свідомого громадянства, наша бібліотека на слідуючий рік буде багатшою, ніж вона є цього року.

Дмитро Лучак, бібліотекар.

---

7. Студентська Кантина

Іде собі студент, весело співаючи, вже з половиною о дванацятій в ночі купатися. Аж тут він прийшов до купальні купатися, глянь а він не має мила. Запізно вже йому іти на місто за милом, бо вже і двері замкнені а, дальше, навіть і склепи позамикані.

О, правда! нагадав він, таж у нас є Кантина, славна річ. Пішов він на гору, потиснув ґузичок один раз і є мило, так зявилося, як з неба. Правда нігде така річ не може статися, — тільки в Колеґії св. Андрея.

Кантина в Колеґії вже існує другий рік і робить великий успіх. Її першим склепарем був п. О. Кулик. В Кантині студенти можуть набути багато дрібних річей, заощаджуючи багато дорогого часу, бо вже не мусять бігти на місто. На початку Кантина була сама собою дуже скромною, як також не була досить вистарчальною, але з бігом часу стала чим раз багатішою. Тепер в Кантині є вже багато таких річей, що ще не було минулого року. Цього року Кантиною займається п. Ґривінський і п. Дроздович. Вони роблять

великий успіх і дають студентам нагоду здобути дрібні річі, які є їм потрібні в щоденнім життю.

Кантина наша защаджує багато грошей і труду, який мав би бути витрачений студентами за закуп ріжних дрібних річей в місті. Крім того — студенти призвичаюються до гасла, яке кожному з нас повинно бути памятне „Свій до Свого".

Отже ми є дуже вдячні студентам за їх піддержку свого торговельного осередку в Колеґії і я є певний, що зарядчики Кантини будуть старатися виповнити свій обовязок як найліпше, помимо того, що приміщення не є дуже велике.

Нестор Гришкевич.

---

8. Життя в Дівочім Інституті

На закінченню четвертого шкільного року життя в Дівочім Інституті, стає перед нами питання, що наші дівчата скористали через цей минулий рік.

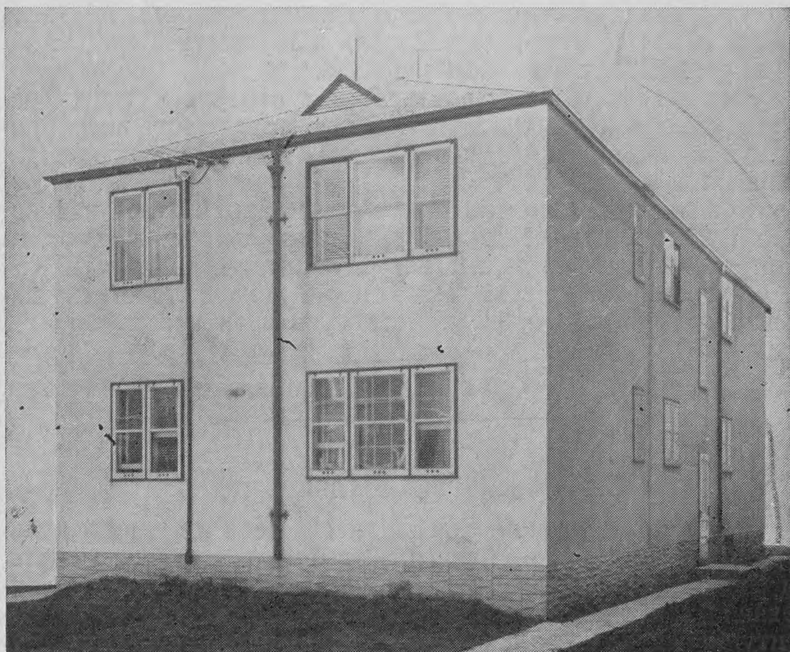

Студентки Дівочого Інституту в своїх нових светрах колеґійних.

Зліва направо (від дверей): Марта Друль, Константина Німчук, Ірина Меленик, Зеня Дроздович, Анна Манайчук, Ольга Баран (спереду) Марійка Скоробогач, Тереза Ткачик, Ольга Андроник, панна Анна Черепаха в о. настоятельки.

Поза щоденну науку в 11-ій і 12-ій клясі дівчата інтересувалися також загальною діяльністю Колеґії, то є: брали живу участь в загальнім хорі, який провадився спільно з тутешнім відділом СУМК, навчалися народніх танків, представлень, заряджували дебати і взагалі учащали на спільні сходини Студентського Кружка.

Цього року заряджено за старанням жіночого Товариства ім. Лесі Українки інструкторку до вишивок. Це були реґулярні лекції, які перепроваджувала пані Павлюкевич, з чого дівчата дуже багато скористали. Подібний курс подавався під управою пані В. Сарчук, відносно писання писанок. Вдодатку, дівчата мали також виклади української мови.

Дівочий Інститут при Колеґії св. Андрея

Наші дівчата особливо є вдячні за те, що мають гарно умебльовану кімнату, яку називають „Камен Рум". Цю кімнату умеблювала Провінціональна Екзекутива Союзу Українок Канади на Алберту.

**
*

Щоденне життя в Дівочім Інституті починається в 7-ій годині рано, крім неділь, коли дівчата встають в 8-ій год. Студентки прибирають свої кімнати та йдуть на молитву до каплиці, яка відбувалася кожного дня від 7:50 до 8:00, а зараз по молитві був сніданок. В девятій годині почина-

ється наука, а в 12-ій год. дзвінок скликає всіх на обід. По обіді студентки мають вільну годину, коли вони йдуть собі на прохід або спочивають в своїх кімнатах. В 1:30 знова починається наука, а в 6:30 — дзвінок на вечерю. Зараз по вечері відбуваються українські лекції на пів години. В 10-ій год. знова студенти збіраються до каплиці на вечірні молитви, після яких йдуть до їдальні на перекуску. По закінченню перекуски студентки приходять до Інституту, де кожна студентка записує себе в книжку, зазначуючи точно, коли вона прийшла. Світло в Дівочім Інституті загашується в 11:30 вночі.

В суботу дівчата роблять все те, що добра господиня робить в себе вдома.

В неділю всі сходяться до каплиці на Службу Божу, яку відправляє Всеч. о. д-р С. В. Савчук. По обіді цей день є вільний аж до 8:30 вечером, коли відбуваються спільні занятні години під наглядом учителів.

Час від часу Колеґія старається перервати тяжку науку студентів й прикрасити її добре зорґанізованими прогульками, як приміром „табаґанінг", танці, відвідини шпиталів і т.д.

Кожна українська дівчина, яка застановляється над собою і хоче стати свідомою українкою повинна просити своїх родичів, щоби дали її нагоду вступити до Колеґії, хоч на один шкільний рік. В такий спосіб вона дістане таке виховання, з якого самі родичі зможуть бути горді.

Анна Черепаха,

виконуюча обовязки настоятельки.

---

9. Українське Вишиття при Колеґії

Кожний нарід, який хоче піднести себе на вищий культурний рівень, мусить дбати про всебічне виховання не тільки своїх синів, але він мусить також звернути увагу на виховання своїх дочок. Колеґія св. Андрея, як виховавча інституція, як для хлопців, так і для дівчат, дає нагоду студентам розвивати свої талани не тільки на науковім полі, але також і на культурному. Дівчата мали нагоду вчитися українських вишивок.

На третього листопада, під проводом пані Д. Павлюкевич, дівчата почали свою першу лекцію вишивок. Кожна з дванадцятьох дівчат була присутна на першій лекції.

Насамперед, пані Павлюкевич виставляла ріжні українські взори з ріжними стібами, як хрестики, низинки, юрівки, косєчки та інші. Більшість з дівчат або вже вишивали хрестиками або бачили їх поперед; але інших більше цікавили низинки й косєчки. Кожна дівчина вибрала собі такий взірець, який вона хотіла. Також дівчата мусіли вибра-

ти собі щось таке, на чім вони могли б починати свій курс вишиття. Одні дівчата рішили прикласти свої вишиті взорі до модерних дівочих торбинок; другі дівчата знов вибрали собі подушки до голок, або щось іншого. Пані Павлюкевич обіцяла, що на слідуючу лєкцію вона буде мати потрібне полотно, щоб починати роботу. Ці лєкції вишиття відбувалися кожного четверга від години 7:45 до 9:15 в Дівочім Інституті.

На другу лєкцію всі дівчата прибули, як одна, й почали вчитися ріжні стібі. Дівчата працювали кожного дня над цими стібами, й за короткий час вони вже могли вишивати свої торбинки, або те, що вони собі вибрали. Однак,

Дівчата при вишиттю в Дівочому Інституті

Зліва направо: Марійка Скоробогач, Ольга Баран, Ірина Меленик, Анна Манайчук, пані Е. Павлюкевич (інструкторка), Константина Німчук, Марта Друль й Зеня Дроздович.

робити нетак легко, як дивитись; деякі дівчата знеохочувались і хотіли покидати. Але пані Павлюкевич дальше заохочувала нас, і казала, щоб ніколи не піддаватися. Отже дівчата дальше продовжували, й за якийсь час показався певний поступ. Це заохотило дівчат до більше завзятої праці над вишиванням. В короткім часі де-які з дівчат покінчили свої перші торбинки, й були такі задоволені з них, що почали знова другі. Ми самі не знали, як подякувати пані Павлюкевич за її труд і терпеливість.

Час скоро минав і незадовго наші лєкції присувалися до кінця. Наша послідня лєкція мала відбутися на 23-го березня. Щоб відзначити цей день, дівчата рішили зробити

несподіване чайне прийняття для пані Павлюкевич. На цім прийняттю ми вручили для неї малу, але скромну памятку. Віримо, що пані Павлюкевич знала, як ми чулися й вона висловила нам свою подяку за цю несподіванку.

Дівчата обіцяли, що вони будуть дальше продовжувати вишиття, а коли будуть мати якісь труднощі, то вдадуться до неї о поміч.

„Ще одно", казала пані Павлюкевич, „я сподіюся в будуччині побачити вашу роботу на виставі."

За це все пані Павлюкевич дійсно належиться велика подяка!

Ольга Баран.

ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОГО КРУЖКА

1. Від Голови Кружка

У кожній демократичній країні молодіж учиться собою урудувати на демократичний лад. Тут в Колеґії ми також учимось демократичних ідеалів як з книжок, так і з практичного життя. Ейбрегем Линколн, світла постать в історії Зединених Держав, раз сказав: „Уряд з людей, від людей і для людей ніколи не загине". Подібно й ми практикуємо

Екзекутива Студентського Кружка

Стоять зліва направо: п. Д. Мартиновський, дорадник; Володимир Ґривінський, голова; п. Ф. Гаврилюк, дорадник; Марійка Скоробогач, заступниця голови; Василь Дроздович, скарбник; Оля Баран, писарка.

в нашім Студентськім Кружку. Наш Кружок є вибраний з студентів, від студентів і призначений для студентів. Підчас виборів нашого Кружка всі студенти додержувалися демократичного способу виборів, що вже саме собою дає право Студентському Кружкові називатися таким й провадити своє життя згідно з демократичним поступованням й ідеалами.

Вибраний Кружок відразу береться до поважної праці. Кожна особа чи то член екзекутиви чи звичайний член добре знає свої обовязки, які він виконує з високим поняттям обовязку й відповідальности перед студентським загалом. Хто знає, може колись ці студенти будуть справді нашими урядовцями на державних посадах.

Збори Кружка відбуваються кожної пятниці. На цих зборах всі студенти беруть повну участь, подають свої суґестії і провадять дискусії. Під дискусію входять ріжні справи, що торкаються нашого студентського життя в Колеґії.

Програмовий і спортовий комітети уряджують що-тижневі зібрання, концерти шкільні, забави, танки, спортові імпрези й прогульки.

Так наші студенти вчаться як жити, працювати і забавлятися разом. Студентський Кружок дає нагоду своїм членам випробовувати свої власні сили, свої талани й здібності, щоб пізніше застосовувати їх в своєму життю.

Дивлячись на цей рік, я можу сказати, що наш Кружок дуже добре dописався в своїй діяльності. Наші студенти dописалися дуже гарно на величавім Концерті в Плейгавз театрі на 20-го листопада. Драматичний гурток дуже добре відіграв комедію „Тітка". Наші представники брали також участь в дебаті в Інституті ім. Петра Могили в Саскатуні. Перед цим студенти брали участь у дебатах в Колеґії. Ми також ходили на прогульки, їздили на колісцятах та совгалися на льоді. А в Колеґії ми справляли забави та танки. Однак поза цим всі ми й пильно вчилися.

На закінчення я б бажав пригадати студенткам й студентам, щоб ми ніколи не забували проте, що ми разом перебували в Колеґії; тут вчилися й все те, що ми тут здобули, щоб ми несли в світ серед своїх людей й чужих. Передовсім щоб ми не забували, що ми є українці покликані для того, щоб нести освіту й нашу справу вперед та просвітлювати дорогу для ліпшого життя цілому українському народові в Канаді.

Володимир Ґривінський.

2. Наш „Відголос"

Цього року наш Відголос осягнув нову височину. Наш часопис є приміром доброї праці, яка поліпшується з року на рік.

Першого року, тут в Колеґії ми мали лише „Щоденні Пригадки", мала сторінка, яка була вивішана кожного дня на таблиці в кантині. В цій сторінці знаходилися новинки і цікаві випадки колеґійного життя.

На другий рік „Щоденні Пригадки" продовжувалися, але студенти хотіли чогось більшого і заіснував малий тижневик, який вони назвали „Відголос". Це був початок

Редакція „Відголосу" Колеґії св. Андрея

Сидять зліва направо: Ірина Ґнип, Константина Німчук, редакторка анґлійського відділу; Орест Присяжнюк, головний редактор; Орест Ґорчинський, редактор українського відділу; Тереса Ткачик. *Стоять зліва направо*: Василь Дроздович, Юрій Білич, Нестор Шевчук, Василь Соломон, Олекса Доброгорський, Орест Яриш.

нашої ґазети і тим, що її започаткували належиться велике признання. Першим редактором був Дмитро Лучак.

На третій рік студенти знова вибрали Редакційний Комітет. Пан Орест Кулик був її редактором. „Щоденні Пригадки" дуже рідко виходили і ця сторінка була обмежена до жартів і надзвичайних новинок. Відголос зростав в кількості і збагачувався в якості.

Практика показувала, що редакція мала труднощі діставати досить українського матеріялу. Причина була та, що студенти не знали української мови на стільки, щоби

писати статті і короткі оповідання. З цього ми бачили лише один вихід. Наша молодь мусить навчитись своєї рідної мови. Коли наші священики, учителі і старші громадяни дбають про наш „Відголос" і взагалі про нашу молодь вони повинні започаткувати більше рідних шкіл на фармах і в малих місточках.

Цього року ми є горді тим, що наша українська частина є така за велика як анґлійська. Наш український редактор, Орест Ґорчинський, старався включати серйозні і гумористичні статті, що зробило українську частину цікавою. Теольоґи часто дописували і коли нам був брак українського матеріялу, то ми завсіди зверталися до них. Вони ніколи не відмовлялися дописувати і за це їм належиться велика подяка.

Наша анґлійська частина була ріжнородня і дійсно цікава. Подяка належиться всім студентам, які пожертвували багато часу й енерґії, щоби зробити наш „Відголос" успішним.

Наші передплатники знаходяться в кожній провінції і на ріжних посадах. То є через їх щирі жертви, що ми могли продовжувати друковання „Відголосу". Ми отримали багато листів від них і приймили їх суґґестії і думки щодо поширення й поліпшення нашого часопису. Цікаво завважити, що вони всі були дуже захоплені думкою часопису в Колеґії, бо вони знають вартість цього видавництва.

Ціль шкільного часопису є давати студентам можливість навчитися виражати свої думки і ідеї, як також подавати дещо матеріялу зі студентського життя. Також такий часопис дає нагоду студентам проявити свій талан до писання. Наш „Відголос" цього року виповнив всі ці цілі задоволняючо. Наші читачі мають загальне знання нашого життя в Колеґії, а ті студенти, що дописували до часопису й відкрили свій письменницький талан можуть записуватися до журналістики.

Я би щераз хотів подякувати моїм спів-працівникам за те, що вони так совісно працювали й що видавали „Відголос" на час.

Я вас прошу, шановні передплатники, читайте наш „Відголос", цікавтесь колеґійною активністю і давайте всяку можливу моральну й матеріяльну поміч нашій важній інституції.

Орест Присяжнюк, головний редактор.

3. Концерти

Студенти при Колеґії мали нагоду виступати в ріжних концертах, які дають сміливість студентам виступати перед людьми, поширюють їх знання української мови й пісні та взагалі збагачують їх під ріжним поглядом.

Перший концерт, що Колеґія приготовила відбувся в Плейгавз театрі, 20-го листопада, з нагоди Зїзду Колеґії

Сцена з комедії „Тітка"
(Лобанов (Анатоль Стратійчук) пробує цілувати Тітку (Ореста Ґорчинського.)

св. Андрея. На цім концерті були ріжнородні точки: хор, танки, деклямації...

На Шевченківське Свято студенти співали в хорі, а деякі виступали на сцені з деклямаціями, в чім дуже добре пописалися. Подібну участь студенти брали й в концерті з нагоди Свята Державности.

Коли СУМК уряджував Вечерок Сміху, студенти спі-

Драматичний Кружок при Колеґії св. Андрея після представлення „ТІТКА".

По середині сидить: Орест Ґорчинський. Стоять зліва направо: Віктор Туртяк, Василь Соломон, Марта Друль, Анатоль Стратійчук, Константина Німчук, Анна Черепаха, Володимир Кульчинський, Ірина Ґнип, Володимир Ґривінський, п. В. Сарчук (режісер). На знимці нема п. І. Паламарчука (суфлер).

вали в хорі, як також брали участь в діяльоґах та інших поодиноких точках.

Треба трохи більше застановитися над представленням „Тітка", що Драматичний Кружок при Колеґії відограв в салі при церкві св. Михаїла на Дізраелі вул. в неділю 26-го березня, 1950. Цю комедію в трьох діях приготовив режісер п. В. Сарчук, при помочі суфліра п. Паламарчука. Головну ролю „Тітки" дуже спритно відограв Орест Ґорчинський. Інші аматори-студенти також надзвичайно добре відограли свої ролі. Саля була заповнена людьми до самих дверей. Всі присутні були дуже задоволені з представлення. Студенти хотіли поїхати з цею виставою по інших місцевостях поза Винипеґом, однак обставини на те не позволили.

Студенти Колеґії також брали участь в танках і в співі в представленню „Дай серцеві волю, заведе в неволю", яке відбулося два рази в Винипеґу, перший раз в Плейгавз театрі на 23-го квітня, а другий раз в інституті Просвіти на 7-го травня. Цю драму в пятьох діях приготовив Олександер Любимів, визначний український театральний мистець. Це представлення влаштовували союзні орґанізації СУС.

Студенти є дуже задоволені тим, що мали нагоду виступати в таких ріжнородних концертах, в яких вони брали участь в хорі, танках, деклямаціях або в самій драмі. А ще більше будуть задоволені родичі цих студентів з того, що їх діти дістають таке цінне культурне виховання при Колеґії.

О.Ґ.

---

4. Промови

Людина багато вчиться з промов. А головно молодь. Промова може бути в формі викладу чи лекції, або в формі неформальних порад. В кожній виховавчій інституції промови одного чи іншого рода відограють важну ролю в вихованні молоді. Протягом минулого шкільного року студенти в Колеґії мали нагоду слухати кілька промов на ріжні теми.

На релігійно-культурні теми до студентів промовляли о. І. Дмитрів і о. прот. В. Кудрик. Всечесні отці давали студентам ріжні життєві поради релігійного й культурного характеру. Як о. прот. В. Кудрик згадував, старші люди, які були раз молодими й вже пережили те, що сьогодня молодші переживають і пізніше будуть переживати, отже вони є в силі передати молодим деякі спостереження з життя. Досвід є найкращим учителем, казав о. Кудрик, і молодші повинні завсіди слухати його голосу.

На особливу увагу заслуговує собі друга промова о. прот. В. Кудрика на тему: „Дещо про жидів". Отець Ку-

дрик підкреслив, що по двох тисячах літ скитання по світі, жиди нарешті спромоглися здобути свою рідну землю, й задержати себе сильним, високо-релігійним і високо-культурним народом. Що дало жидам спромогу це все осягнути? Ось що: завсіди, як колись, так і тепер, жиди остро додержуються своїх релігійних і культурних традицій. Отець Кудрик приніс з собою кілька річей, що жиди традиційно вживають підчас малитов в синаґоґах — а це, шкіряні прилади, що вони закладають на чоло й на руки, котре пригадує їм, що в життю вони завсіди повинні вживати голову до поважного думання, а руки до корисної праці. Студенти також мали нагоду бачити маленьку скриньку, зроблену з дерева, що жиди прибивають до одвірка і в котрій є заміщений маленький звиток паперу, на якім жидівські закони є виписані. Це має пригадувати мешканцям того дому, що вони жиди, й що вони є зобовязані сповняти жидівські закони й традиції. Отець Кудрик закінчив словами: „Коли ми українці будемо про себе так дбати, як жиди про себе, й будемо так шанувати свою релігію й свої традиції, то ми також станемо сильним і великим народом і в скорім часі також здобудемо й свою рідну землю."

На загально-просвітну тему говорив проф. Стін з манітобського університету, визначний науковець на полі математики й психольоґії.

З поля науки здоровля, студенти мали нагоду бачити фільми з викладом про рака, та як вести війну з цією смертельною недугою.

Слід тут згадати й образки та виклади з Нового Заповіту та про життя в оксфордськім університеті, що Декан Мартиновський показував та викладав для студентів і загальної публики.

Одним словом, студенти багато скористали з промов запрошених гостей і жалували, що час і обставини не позволили запросити більше промовців.

О.Ґ.

---

5. Наші Дебати

Цього року наша Колеґія вславилася поважним числом дебат. Наші студенти і студентки дебатували на ріжні теми. Ми всі знаємо, що через дебати ми можемо поширити своє знання і свій світогляд.

Перша дебата була на тему: „Рішено, що молода ґенерація в нашім суспільнім окруженні прямує до загибелі." Неґативну сторону обороняли Нестор Гришкевич і Орест Присяжнюк. По афірмативній стороні дебатували Володимир Кульчинський і Іван Шевчук. Дебату виграла сторона афірмативна.

Кілька тижнів пізніше ми мали другу дебату, в якій брали участь студентки одинадцятої і дванадцятої кляси. Панна Оля Баран і панна Тереса Ткачик дебатували по афірмативній стороні, а панна Евгенія Стадник і панна Марія Трохим по неґативній стороні. Тема була: „Рішено, що наша бабуся вище стояла культурно, ніж модерна жінка.” Обі стороні володіли гарною українською мовою. Рішення суддів було, що дебату виграла афірмативна сторона.

В неділю дня 26-го лютого відбулася третя з черги дебата на тему: „Рішено, що модернізм є найбільше винуватий за моральний занепад молоді.” Орест Присяжнюк і Володимир Кульчинський завзято обороняли афірмативну сторону, а Орест Ґорчинський і Андрій Меланченко обороняли неґативну сторону. Бібліотека Колеґії св. Андрея, де відбулася дебата, була заповнена студентами і гостями з міста. Афірмативна сторона вийшла переможньою в дебаті.

На цій дебаті екзекутива Студентського Кружка вибрала дебатантів на Міжпровінціяльну Дебату в Саскатуні.

В пятницю вечером 17-го березня наші дебатанти Володимир Кульчинський і Орест Присяжнюк виїхали були на Дебату до Саскатуну. Вони дебатували проти Володимира Тарнопольського і Василя Пилипова, обороняючи афірмативну сторону теми: „Рішено, що комуністичні діяльности в Канаді повинні бути зараховані до кримінальних вчинків.” Шкода нам, що наші дебатанти не привезли чашу додому. Але ми цього року віддали чашу в ґості, а на другий рік знову постараємося дістати її назад.

Марійка Люба Скоробогач.

---

6. Прогульки й Забави

Наш шкільний рік проминув дуже гарно й весело. На жаль ми скоро знов розїдемося. Наш Прогульковий Комітет старався якнайкраще, щоби зробити студентське життя веселе, від самого початку шкільного року аж до закінчення його.

Першого місяця ми мали гарну забаву, на якій ми познайомилися один з одним. На цій забаві ми дуже гарно забавилися, та зобачили, що ми дійсно маємо гарний гурток студентів. Потім прийшов той нещасливий „инишіейшон дей”, коли наші старші студенти мали право орудувати над нашими новими студентами. Вечером їх формально приняли, як студентів Колеґії св. Андрея. Перед Різдвом ми мали одну з наших найкращих забав, на якій кілька наших гумористів своїми смішними точками зробили той вечерок дуже милий й веселий.

Кілька разів студенти ходили до місцевого клюбу їзди на колісцятах. Перший раз більшість студентів була на

підлозі, ніж на колісцятах. Але це не знеохотило нас. Ми пізніше знову ходили на таку прогульку, й вже багато з нас вміло їздити.

Одна з наших веселіших прогульок була до „Лакпорт”, де ми совгались з високої гори. Там ми добре намерзлись одну годину, а потім зайшли до теплої салі, де ми мали перекуску, підчас якої ми забавлялись при музиці. Ми повернулись з цієї прогульки помучені, але за те веселі. Напевно студенти цієї прогульки ніколи не забудуть.

Також щоб перервати шкільну працю в Колеґії студенти відбували "Джем сешонс" кожної пятниці в Кантині. Тут студенти грали рекорди, співали, гуляли та гарно забавлялися.

Наш шкільний рік перейшов дуже скоро та весело. Ми разом жили, разом працювали та забавлялися. Ми можемо безпечно сказати, що наш рік був зовсім успішний.

Тереся Ткачик.

---

7. Спорт

Свій вільний час студенти посвячували спортові, щоби поза наукою й поважною працею, вони також могли будувати своє фізичне здоровля в здорових і веселих розривкових активностях. На все є свій час і своє місце. Отже й на спорт мусить бути час, помимо того, що на нього й нема багато місця при Колеґії.

Цього року дружина „гакий” при Колеґії грала десять разів з дружиною з Ст. Боніфес і з Колеґії св. Івана в Винипеґу. Наші хлопці виграли сім разів, два рази програли, а один раз був вислід 0—0. З цього видно що наша дружина дуже добре писалася в грі „гакий”.

Поза цим шлопці грали в галку весною, в чім також виявили велику здібність і зручність.

Дівчата багато спричинилися до успіху хлопців в спортах тим, що вони завсіди давали їм всяку можливу моральну піддержку.

Наші шановні громадяни також могли б багато спричинитися до загального успіху й розвою в наших спортах при Колеґії, коли б вони постаралися дати нам належну матеріяльну піддержку, присилаючи свої жертви нашому Спортовому Відділові.

Через цілий рік студенти Колеґії грали в стук-пук, деякими часами змагалися на пястуки, а весною й літом багато часу проводили при грі „горс шюс” (гра в підкови). В осінніх місяцях, студенти, що бажали грати „роґбі” йшли до Колеґії св. Івана, де вони вступали в дружину й виїзджали до ріжних місцевостей грати цієї дійсно енерґійної спортової гри.

Ми сподіємося, що з часом Колеґія постарається поширити спортову активність між своїми студентами до тої міри, що наші спортовці здобудуть собі славу нетільки в місті Винипеґу, але й по цілій провінції.

О.Ґ.

Дружина „гокий" при Колеґії св. Андрея

Перший ряд: Микола Чарнецький, Василь Соломон, Едвард Яловеґа, Василь Дроздович, Богдан Чубей. *Стоять зліва направо:* Теодор Бабюк, Орест Присяжнюк, Росел Джаман, Юрій Білич, Дмитро Паскарук, Нестор Шевчук.

Учасники Третіх Українських Літних Курсів

Перший ряд (сидять зліва направо): Мирослав Німчук, Євген Матвій, Борис Влад
Віктор Черепіта, Реймо

Другий ряд (сидять — учителі): Андрій Мельничук, Андрій Павлик, Степан Бура
(Духовник), проф. Д. Мартиновський (Директор Курсів), пані А. Сарчук, В. Сар
Третій ряд (стоять): Марійка Скоробогач, Леся Скоробогач, Вінона Скоробогач, Ма
чиба, Соня Ковталюк, Ольга Писик, Фрозина Попович, Марта Малярчук, Соня Беян
Орися Рудяк, Любка Матвійч

Четвертий ряд (стоять): Анна Фіґус, Лелія Кізь, Мируся Вовк, Анастазія Бусь
рис, Зеня Стечишин, Ангеліна Засійбіда, Володимир Фещук, Євген Кирилюк, Еле
панна Анна Черепаха (настоятелька), Ан

Останній ряд (стоять): Лелія Стецькевич, Іван Симчич, Алберт Когуський, Іван Тур
(Предсідник), Орися Вацик, Константина Німчук, Ернест Яриш, Леся Гребенюк, Дар

Курсів при Колеґії св. Андрея у Винипеґу.

...ис Влад, Марися Влад, Марлін Стефанов, Едвард Розовий, Василь Турецький, ...а, Реймонд Райчиба.

...ан Бурачок, пані М. Симчич, Володимир Богонос, Всеч. о. проф. Ф. Кульчинський. ... В. Сарчук, пані Е. Павлюкевич, П. Крипякевич, Ю. Волошиновський, І. М. Ґаджоса, ...рач, Марцеля Скорий, Соня Гриньків, Ольга Литвинович, Надя Криса, Василина Рай-...ня Беяк, Ірина Ґнип, Одарка Грицина, Рут Серва, Галина Козій, Лелія Мойсюк, ... Матвійчук, Ширлей Ґнип.

...ія Бусько, Леся Будзинська, Катерина Семенюк, Настуня Бельбас, Катерина Чеме-...юк, Елена Винничук, Гриць Мандрик, Савеля Бобик, Орест Мельник, Борис Клим, ...ька), Анна Бабяк, пані Галя Ґаджоса.

...ван Турецький, Михайло Кравчук, Ван Ґорніцький, Ярослав Засадний, Орест Улян ...юк, Дарія Галяк, Надя Мойсюк, Маруся Гавриш, П. Савчук.

ДІЯЛЬНІСТЬ ТЕОЛЬОҐІЧНОГО ТОВАРИСТВА

1. З загальної діяльности Товариства

З початком шкільного року на Теольоґічному Відділі при Колеґії св. Андрея, Теольоґічне Товариство негайно почало свою працю. Це вже третій рік існування Теольоґічного Товариства. Це вже третій раз, коли студенти теольоґи позїзджалися з ріжних частин Канади й Зєдинених Держав та скликали перші збори, щоби вибрати провід товариства та уложити плян дальшої діяльности. Незадовго після створен-

Теальоґічне Товариство при Колеґії св. Андрея.

Зліва направо: Андрій Матвійчук, Мирон Пахолок, Олександер Доброгорський, Орест Кулик, Декан Дмитро Мартиновський (Дорадник Товариства), Степан Ганкевич, Віктор Туртяк, Дмитро Лучак, Степан Зузак, Орест Ґорчинський й Андрій Меланченко. (Пан Віктор Туртяк вдягнений в підрясник-уніформ студентів-теольоґів Колеґії св. Андрея в Винипеґу.)

ня заряду, товариство почало свою активну діяльність.

В вівторок, дня 25-го жовтня, зібралися всі члени товариства в бібліотеці, щоби послухати повчаючих слів гостя-промовця п. Паламарчука. Бачучи велику вагу доповідей й промов, Програмовий Комітет запрошує багато інших промовців. Між ними варто згадати о. д-ра С. В. Савчука, о. І. Дмитрова, пароха з Винипеґу, о. М. Юрківського з Форт Френсес й о. Є. Грицину з Давфину. Їхні промови й доповіді

дали багато повчаючих вказівок нашим майбутнім священикам.

Наше товариство мало також небуденну честь витати в себе теольоґів з анґліканської Колеґії св. Івана. Наші теольоґи мали при тому добру нагоду блище познайомитися з теольоґами іншої церкви, з якими вони пізніше будуть зобов'язані спільно працювати на християнському полі тут на канадійській землі.

Велике зацікавлення теольоґів Колеґії св. Івана нашою церквою та нашим життям виявилося в тому, що незадовго після цих відвідин наше товариство й заряд Колеґії дістали запрошення до Колеґії св. Івана, щоби дати їм відчит. Члени Теольоґічного Товариства провели приємний й веселий вечір в гурті зі студентами Колеґії св. Івана, який залишив по собі велике символічне значіння.

Заходом Теольоґічного Товариства при Колеґії св. Андрея, у каплиці при Колеґії, відбувалися проповіди підчас шкільного року. Ці проповіди виголошували студенти теольоґії підчас вечірних молитов.

Члени товариства брали також активну участь, допомагаючи екзекутиві при зїзді Колеґії св. Андрея в листопаді 1949 року. Члени брали також жваву участь в драматичному, програмовому й видавничому гуртку Студентського Кружка при Колеґії св. Андрея. Студенти-теольоґи добреописувалися на пробах хору, які перепроваджував п. В. Богонос що тижня, й також в церковному хорі на Богослуженнях. Теольоґи дописували також до "Відголосу", збагачуючи його українську частину.

Кожний член мав прекрасну нагоду виявити свої здібности в орґанізаційній й суспільно-громадській праці підчас діяння Теольоґічного Товариства. Ця праця нашого товариства розширила світогляд членів і також підготовила їх до майбутньої праці на ниві Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Володимир Кульчинський.

2. Перша Конвокація Колеґії св. Андрея

Перша конвокація Колеґії св. Андрея у Винипеґу відбулася в пятницю, 28-го квітня, в бібліотечній салі Колеґії.

На підвищенню в одній кімнаті-салі засіли члени професорського персоналу і сенату: принципал Ф. Т. Гаврилюк, декан проф. Д. Мартиновський, реґістратор В. І. Сарчук, проф. І. Власовський, Ю. Волошиновський, С. Бурачок, пані Дороті Левин (учителька французької й анґлійської мови) і Всеч. о. І. Дмитрів. З професорів бракувало о. проф. Ф.

Кандидати Маґістра Богословія, що отримали свій степень Lic. TH. на Першій Конвокації Колеґії св. Андрея 28-го квітня, 1950 року.

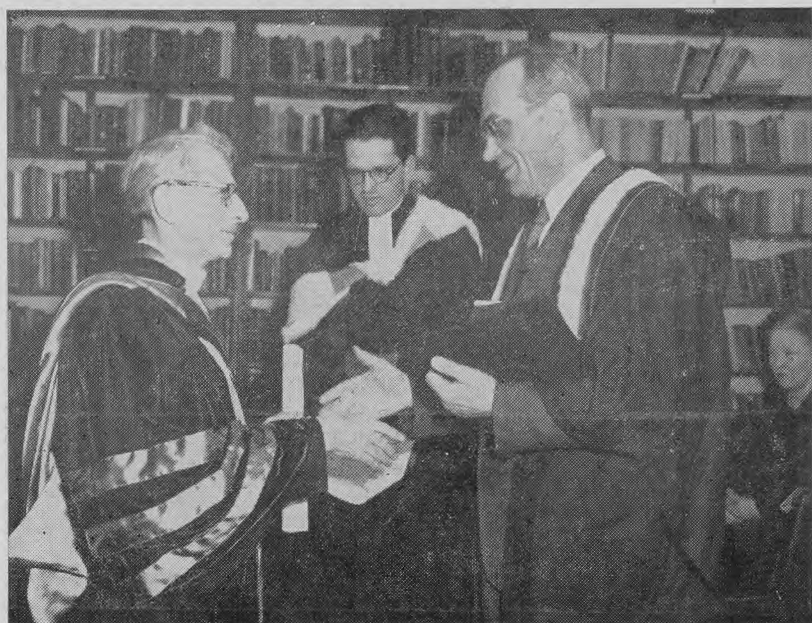
Зліва направо: Степан Зузак з Кристал Спринґс, Саск.; Мирон Пахолок з Байон, Ню Джерзі, ЗДА; Орест Кулик з Филаделфії, ЗДА; Степан Ганкевич з Йонґставн, Огайо, ЗДА; Дмитро Лучак з Вернон, Б. К.; Андрій Матвійчук з Декер, Ман.

Куличинського, що в невідкладній справі мусів був виїхати на околицю і проф. Д. Дорошенка, який лежить хорий.

В перших рядах по правій стороні від підвищення засіли абсольвенти теольоґії, одіті в чорні тоґи. По лівій стороні засіли члени дирекції Колеґії. Решту просторої салі засіли студенти Колеґії і визначні запрошені гості з Винипеґу та околиць. Між гостями були присутні д-р Ярослав Рудницький, професор в словянськім відділі на Манітобськім Уні-

версититеті; визначний вчений проф. Л. Білецький; проф. П. Кондра з Манітобського Університету, д-р В. Черевик, В. Кохан та інші. З подальших гостей, що спеціяльно приїхали на конвокацію, були панство Никола й Анастазія Григорчуки з Етелберт, пані Білоус і Ситник з Давфин, посол Н. В. Бачинський і багато інших. Були представники української преси і репортери та фотоґрафи місцевої анґлійської преси.

Церемонія, звязана з конвокацією, почалась у восьмій годині увечорі відспіванням мішаним хором під проводом Володимира Богоноса "Христос Воскрес" в грецькій мові. По цім принципал Ф. Т. Гаврилюк виголосив вступне слово,

Ф. Т. Гаврилюк, Принципал Колеґії св. Андрея, ґратулює Всеч. о. С. В. Савчукові, який отримав титул почесного Доктора Богословія на Першій Конвокації Колеґії св. Андрея. Посередині проф. Д. Мартиновський, Декан Колеґії.

вказуючи на велике значіння вечора й перші конкретні осяги Колеґії — перший випуск абсольвентів теольоґії. Декан Мартиновський представив по черзі кожного абсольвента і кожний абсольвент підходив до принципала п. Гаврилюка й легенько приклякав на маленький стілець коло підвищення. Принципал доторкався їх голови докторською шапкою, а реґістратор В. І. Сарчук вручував дипльоми й кожному зокрема ґратулював. Слідуючі покінчили теольоґічні студії й одержали дипльоми: Степан Ганкевич, Орест Кулик, Дмитро Лучак, Андрій Матвійчук, Мирон Пахолок і Степан Зузак.

По роздачі дипльом абсольвентам теольоґії наступила

імпозантна церемонія наділення Всеч. о. С. В. Савчука почесним титулом Доктора Богословія. Як вступ до цієї церемонії декан Мартиновський відчитав ухвалу сенату Теольоґічного Відділу, якою однодушно постановлено відзначити так о. Савчука за його великі заслуги для Колеґії й Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Тоді він звернувся до принципала, щоб той приняв кандидата, а В. І. Сарчук відчитав біоґрафію й огляд діяльности о. Савчука. Відтак о. Савчук підійшов до підвищення і декан Мартиновський відчитав в латинській мові акт промоції, а реґістратор В. І. Сарчук надів на кандидата докторську тоґу черво-

Всеч. о. Д-р С. В. Савчук виголошує інавґураційне слово після надання йому титулу Доктора Богословія. На світлині видно (зліва направо): пані Дороті Левін, учителька французької й анґлійської мови; проф. Д. Мартиновський, Декан Колеґії; Всеч. о. І. Дмитрів, проф. І. Власовський (невидно за о. Савчуком); Всеч. о. Д-р С. В Савчук, п. Ф. Т. Гаврилюк, Принципал Колеґії; проф. Ю. Волошиновський, п. В. Сарчук, реґістратор Колеґії; п. С. Бурачок, й п. Вол. Богонос (невидно на фотоґрафії, в той час з хором).

но-пурпурової краски з обшиттям золотого кольору. Декан Мартиновський доповнив докторську ношу, закладаючи на плечі новому Докторові Богословія "гуд" золотої краски.

Після промоції о. д-р Савчук виголосив довший доклад на тему: Основні засади Української Греко-Православної Церкви в Канаді", переповідаючи коротко історію УГПЦ в Канаді, а потім довше зупинився над головними засадами, що лягли в основу УГПЦ, головніші з яких є: самостійність,

соборноправність і догматичне й канонічне становище, приняте загально Вселенською Православної Церквою. Доклад, виголошений в приступнім стилі, зробив глибоке враження на слухачів.

Відспіванням хором "Світися, світися, новий Єрусалиме" закінчено першу конвокацію Колеґії св. Андрея у Винипеґу. Хто був на ній, довго її памятатиме.

Після конвокації о. і пані добродійка Савчук гостили в свойому домі абсольвентів теольоґії.

З ЗАГАЛЬНИХ ФУНКЦІЙ КОЛЄҐІЇ СВ. АНДРЕЯ

1. Четвертий Зїзд Колєґії св. Андрея

В днях 18-го, 19-го й 20-го листопада, 1949 р., в салі при церкві св. Михаїла у Винипеґу відбувся четвертий спільний Зїзд Колеґії св. Андрея й складових орґанізацій СУС.

Наради Зїзду відкрив Голова Дирекції Колеґії св. Андрея Всеч. о. прот. С. В. Савчук, який привітавши присутніх, згадав також тих членів Колеґії, що в останньому році відійшли на вічний спочинок. Зїзд вшанував їх память повстанням з місць та відспіванням "Вічная память".

Голова Дирекції Колеґії пояснив мету скликання Зїзду та подав загальний огляд діяльности й здобутків цієї виховавчої інституції, що її завданням є не тільки подавати академічне образовання, але й виховувати студентів Колеґії на релігійно-моральних засадах на свідомих громадян і провідників. Дальше, Всеч. о. голова висловив велике признання родичам, що посилають своїх дітей на науку до Колеґії св. Андрея, та фундаторам і всім жертводавцям, які матеріяльно піддержують Колеґію.

По-обідня сесія почалася вибором президії та членів комісій: верифікаційної, номінаційної й резолюційної.

Після того слідували привіти від інститутів, а саме: від Інституту св. Івана в Едмонтоні промовляв о. В. Сенишин, а від Інституту ім. Петра Могили в Саскатуні п. Павло Ткачук.

Відтак проф. Д. Мартиновський, Декан Колеґії, подав обширний академічно-виховавчий звіт за останній шкільний рік в Колеґії, включаючи огляд Літних Курсів, що відбувалися в Винипеґу й Торонті.

Принципал Колеґії п. Ф. Т. Гаврилюк дав подрібно опрацьований звіт господарсько-фінансовий.

По вислуханню звітів вибрано 6-ох директорів Колеґії.

На вечірній сесії виголосив промову посол І. Р. Соломон, в звязку з якою вивязалася оживлена дискусія.

По закінченні вечірньої сесії Сумківці переводили церемонію коронації королевої СУМК на Канаду.

Підчас передобідньої сесії другого дня слідували привіти від представників місцевих орґанізацій по околицях. По обіді складові орґанізації, то є СУС, СУК і СУМК відбували окремі наради.

Того ж вечора була в Колеґії вечеря для всіх учасників Зїзду, які після вечері оглядали внутрішнє устаткування Колеґії та виставу українського вишиття.

Третій день Зїзду припав на неділю і тому учасники Зїзду вислухали Божественну Літурґію в церкві св. Михаїла, яку відправили Всечесні отці: о. прот. С. В. Савчук, о. І. Дмитрів і о. В. Сенишин. По Богослуженні відбувся в салі при церкві

спільний обід, а відтак відкрито пообідню сесію третього дня нарад.

Головну промову виголосив проф. Михайло Ветухів на тему: "Сучасний стан України під совітською окупацією". Промову ту вислухали присутні з великою увагою. По промові переведено збірку на Колеґію св. Андрея.

Зїзд закінчився величавим концертом, що відбувся спільними силами студентів Колеґії й членами тутешнього відділу СУМК — в Плейгавз Театрі.

Степан Зузак.

---

2. Українські Літні Курси при Колеґії св. Андрея у Винипеґу

Мабуть не один раз ми чули такий вислів: Культура — це душа народу. І в дійсности, коли б ми знищили культуру будь котрого народу, то він тоді вже перестав би існувати як нарід. Він став би безпомічний і розгублений і чужі люди могли б робити з ним, що тільки захотіли б. Історія на це має багато доказів. Тому й не диво, що французи, анґлійці, ісляндці й другі народи в Канаді так пильно про себе дбають і не вагаються понести найбільші жертви гроша й праці, щоби поставити свою рідню культуру на високім ступні. Коли народи, які мають свої незалежні держави, так поважно ставляться до плекання своєї культури в Канаді, то тимбільше повинні дбати про свою культуру ті народи, які сьогодні не мають своєї незалежної держави. Ці народи нетільки мають нагоду розвивати свою культуру в Канаді, але й мають обовязок розвивати її. Цей обовязок накладає на них не тільки їхня національна приналежність, але рівночасно й загальний добробут канадійської нації. Жидівський нарід завсіди плекав свою культуру, де він не знаходився б; те саме він робить і в Канаді. Сьогодні жиди не тільки здобули свою власну державу, але також займають поважне місце в життю інших держав, не виключаючи й Канади. Нарід існує, розвивається й поступає, доки існує, розвивається й поступає його культура. Великі народи світа завсіди мали це на увазі й мають це на увазі ті народи, що сьогодні добиваються кращої будуччини для себе.

Це треба мати на увазі також українцям, як вже сказано для їхнього власного добра і для загально-канадійського добра. Дуже часто ми вагаємося стати на твердий національний ґрунт, на якім ми могли б сміливо й величаво будувати свою культуру. Часом можна почути голоси, що нам корисніше засимілюватися, ніж мучити себе навчанням і плеканням непотрібної нам тут української культури. Не говорячи вже про нефортунність такого думання, вистарчить тут згадати, що самі передові канадійські громадяни не-українського роду можуть нам порадити в цій справі. Бувший ґенерал-ґубер-

натор Канади, пок. лорд Твідзмюр, сказав нам таке: "Ви будете лише тоді добрими канадійцями, коли будете добрими українцями". Д-р Джилсон, президент Манітобського Університету, сказав в промові до українських студентів при університеті "То була б велика трагедія, коли б українці в Канаді стратили свою прекрасну культуру". А Мекс Фрідмен, кореспондент з Вашингтону до "Винипег Фрі Прес" сказав: "Цуратися свого національного роду й соромитися свого рідного є проявом духового паралїжу". Подібного можна навести та й цього вистарчить.

Українці вже живуть мало не шістьдесять літ в Канаді. За той час вони багато осягнули. Наші громадяни доробилися гарних маєтків, вони мають своїх послів, суддів, адвокатів, лікарів, ріжних професіоналістів та торгівців. Вони

Дівчата-курсантки з III-іх Літних Курсів 1948-49 р. в Колегії св. Андрея підчас концерту.

Зліва направо, перший ряд: Ширлей Гнип, Марія Гаврилюк, Дарія Галяк, Галина Козій, Рут Серва, Леся Скоробогач. *Другий ряд:* Настуня Бельбас, Константина Німчук, Анна Бабяк, Анна Фігус, Орися Вацик й Марія Копчук.

здобули собі повагу й признання з боку уряду і з сторони їхніх співгромадян. Ми маємо свої церкви, Інститути, Колегію. Наше суспільство зорганізувалося в один Комітет Українців Канади. Так, багато осягнулося, та з другого боку дещо затратилося. Наша молодь забуває українську мову й віддалюється від української церкви й культури. Ця молодь виростає на старших громадян в національній несвідомости і серед браку знання своєї культури. І коли цьому вчасно не зарадимо, то прийде час, що те, що наші попередники потом і мозольною працею здобували, стратить свою вартість

для наступних поколінь. Церква, Інститути, Колеґія опустіють. Впадуть наші громадські установи. Український нарід в Канаді загине.

Щоби не допустити до такої траґедії, нам треба засіяти в душі нашої молоді здорове зерно національної свідомости й збудити в ній бажання й охоту стреміти до високо-культурного життя. Треба защепити в її серці морально-християнської чесноти й любови до свого рідного. Треба ближче познайомити нашу молодь з українською церквою й культу-

Панна Катерина Семенюк і Борис Клим підчас танку на концерті.

Орися Вацик підчас рибальства на ріці Асинибойн.

рою. Щоби хоч частинно уможливити це все, щоб слова замінити на діло — Колеґія св. Андрея у Винипеґу заряджує для нашої молоді літний курс українознавства.

Українські Літні Курси при Колеґії св. Андрея у Винипеґу вже провадяться через три літа з великими успіхами. Цього року заряджуються Четверті Українські Літні Курси.

Дехто з молодших мабуть цікавий знати, що це таке Українські Літні Курси.

Між молодими людьми є звичай виїздити літом на довшу прогульку над озеро або до ліса. Звичайно пластуни такої нагоди ніколи не пропускають. В них, це є обовязок.

Знов інший тип молодих людей — студенти — йдуть літом до школи побирати якийсь курс, чи то курс хемії, домашньої господарки, чи який інший. Дирекція Колеґії св. Андрея злучила розривку з наукою й створила Українські Літні Курси, на яких курсанти не тільки багато навчаться, але й заразом зможуть серед милого товариства відпочити.

Так, на Українських Літних Курсах поза корисною наукою, учасники мають доступ і до веселої та здорової розривки, яка не тільки вийде на користь душі й тіла, але також залишиться в памяті милим спомином на довгі літа.

На Українські Літні Курси молодь зїзджається зі всіх сторін Канади, а навіть з Америки. Це вяже нашу українську молодь в одне тіло, зєднує їх думки в одну спільну ідео-

Студенти-курсанти в гостині у Всеч. о. С. В. Савчука.

льоґію й солідаризує їх сили в одну непохитну браму, за якою ми можемо безпечно будувати для себе й для других величаву й світлу будуччину.

На Українських Літних Курсах наша молодь зазнайомлюється з українською культурою, заглядає в саму душу українського народу. Вона там напевно знайде незміриме культурне багатство, що його український нарід і його велетні духа творили на протязі століть.

На Літних Курсах молодь проводить свій розривковий час багато приємніше й веселіше, ніж вона могла б провести його деінде. Щоби доказати, як весело й приємно учасники Літних Курсів переводять свій час, загляньмо до звіту прогульок і курсантського життя з Третих Українських Літних Курсів при Колеґії св. Андрея у Винипеґу.

Першої неділю учасники курсів і СУМК двома автобусами виїхали до "Гобан Парку", недалеко Босежур. "Гобан Парк" — чудове місце: ліс, річка, пісок... Молодь радила собі тут, як кому подобалось... Одні вигрівались на піску, другі купалися в річці, а правильніше — бовтались у воді, — інші гралися "галки" ("бейс-бол"), а ще інші — мріяли, лежачи в тіні розлогих дерев. Непомітно надійшов вечір і тоді настала чи не найприємніша година. Всі зібрались у затишнім кутку в гущі дерев на березі річки. Скоро запалахкотів вогонь, відкрилися скриньки зі смачними речами. Зголоднілі прогульковці в одну мить озброїлись у довжезні патики, понатикали на них рожевенькі ковбаски й пекли у вогні. Я-

Оркестра студентів-курсантів.

Зліва направо: Орест Улян, Настуся Бельбас, Мируся Вовк, Галина Козій, Вікторія Садовяк.

кі ж смачні вони були! А ще й до того у гостинних Сумківок і Сумківців знайшлися смачні пиріжки й ріжні тісточка. А потім, як звичайно, в українців, де б вони не були — співи. Насолодившись красою природи при світлі заходячого сонця, що десь далеко ховалось, прогульковці попрощали привітний парк.

У слідуючі дві неділі курсанти від ранку до вечора перебували на озерах "Ґренд Біч" і "Винипеґ Біч". А там як приємно було! В проміннях сонця, в білім гарячім піску й у водах озер — курсанти купались і розкошували.

Пізніше студентки й студенти відвідали "Асинибойн Парк" і оглядали ріжних звірів. Там студенти мали нагоду бачити ведмедів, львів, малп і ріжних менших звірів та пта-

З активностей й прогульок студентів-курсантів.

(Підписи до світлини на стороні 79)

шок. В парку студенти вигрівались на сонці, бавились в галку й весело розмовляли між собою, пригадуючи спомини з останніх днів в Колеґії й на прогульках.

Суботою студенти справляли танці, на яких поважно, але й мило забавлялися.

Учасники курсів мали нагоду відвідати Український Голос, і при відвідинах дістали потрібні пояснення про працю й значіння Українського Голосу.

Час від часу українські громадяни Винипеґу запрошували курсантів на чай до своїх домів. На однім такім чаю в

Сцена з "Причинна" Т. Шевченка.
Одарка Грицина і Дарія Галяк.
(На концерті в Плэйгавз.)

о. і пані добродійки Савчук, студентки й студенти бачили кілька історичних фільмів з життя українців в Канаді, зокрема з життя Колеґії св. Андрея у Винипеґу.

Курси закінчено величавим концертом в Плейгавз Театрі, на якому учасники прекрасно пописались.

Хлопці й дівчата, які були на цих курсах, напевно скажуть вам, що їхній побут на курсах в Колеґії, становить найкращу сторінку в їхньому життю. І в дійсности так! Ми певні, що кожний український хлопець і дівчина скаже те саме.

(Пояснення до світлин на стор. 78)

1. Студенти чекають на автобуса перед Колеґією, щоб поїхати на прогульку до Винипеґ Біч.
2. панна Маруся Вовк, панна Вінона Скоробогач й панна Соня Гриньків в Гобан Парку недалеко Бозижур, Ман., на прогульці.
3. Субота в Колеґії — то "вош дей". "Елзі" й "Зоня" в суботу "вчаться" прати шмаття на Курсах.
4. Три наші мушкатері: Іван, Джан й Алберт в Ґренд Біч підчас перекуски.
5. п. П. Крипякевич робить фільму з Третіх Українських Літніх Курсів підчас перекуски в Винипеґ Біч.
6. "Вільна дискусія" в парку.
7. Підчас купання в Ґренд Біч.
8. Три наші панни з 21-ої кімнати мусіли встати рано, щоб поїхати до Ґренд Біч. Але вони всетаки далі думають, що "ліпше пізно, ніж ніколи".
9. Наймолодша наша студентка панна Марлін Стефанов з Тедмор підчас перекуски в Ґренд Біч.
10. Студенти споживають свою вечерю на піску в Ґренд Біч.

А родичі та учителі дома, які висилали молодь на курси, бачуть, що ця молодь, повернувшись, не та сама, що відїхала. Вона стала поважніша, розумніша, культурніша. І справді так! Кожний батько й кожний учитель це побачить, коли заохотить і пішле українських синів та дочок на Українські Літні Курси.

Ціла наша справа в Канаді багато скористає з цих курсів. Вона дістане нових провідників на церковнім і народнім полі. Бо повернувши з курсів молодь стане в проводі орґанізацій, в проводі громадської праці. Вона буде вишколювати хори, вчити танків, приготовляти представлення, вчити в Українській Школі, одним словом — буде великою поміччю. А таких примірів вже сьогодні маємо багато. Отже хто хоче помогти нашій загальній справі в Канаді, той поможе Українським Літним Курсам. А один спосіб такої помочі є побільшити числа курсантів.

О. Ґорчинський,
Заступник Директора Українських Літних Курсів.

3. Третій Конґрес Українців в Канаді

Студенти при Колеґії цього року були особливо щасливі в тім розумінню, що мали нагоду бути присутніми на Третім Конґресі Українців Канади, що відбувся 7, 8 і 9-го лютого в готелі Роял Александра в Винипеґу. Цей Конґрес був великою маніфестацією єдности канадійців українського роду у всіх справах, що є спільними для нашого зорґанізованого громадянства демократичного світогляду в відношенню до його життя в Канаді й до визвольних змагань українського народу в Европі.

Найвизначнішою подією першого дня Конґресу була церемонія сполучена з наділенням проф. Кирконнела, президента Акадійського Університету в Новій Скошії, почесним докторатом політичних наук з рамени Українського Вільного Університету в Европі. Після наділення почесного титулу, д-р Кирконнел виголосив промову на тему большевицького народовбивства.

Після церемонії виголосив промову д-р Симпсон з Саскачеванського Університету, в якій він застановився над головними складниками нашої сучасної цивілізації, іменно: гебрейське пророцтво, грецька фільозофія, християнство, римське право й дух свобідного природо-наукового розшукування.

Другий день Конґресу відзначився своїми цінними рефератами. О. д-р Кушнір, голова Комітету Українців Канади промовляв на тему: "Українська визвольна справа на тлі міжнароднього положення в світі". В цім рефераті були подані дуже цінні поради. В скороченню вони є: 1) Найперше ми мусимо в себе завести лад; 2) Ми мусимо навчитися демократичного способу життя в Канаді, бо в Европі українці демократії ще не бачили; 3) Ми мусимо єднатися нині, бо завтра може бути вже запізно; 4) Щоби не дати комунізмові нагоди розростатися між нами, ми мусимо мати високі цілі й одеали перед собою, та бути сильні під поглядом духовим; 5) Ми не сміємо практикувати сепаратизму ні відокремлення. Ми є частиною світового суспільства й всяка ділянка, де б вона не відбувалась, нас обходить. 6) Світ, що любить індивідуальну, особисту свободу, є з тобою, Україно. Твердо стій при своїх ідеалах!

П. Володимир Коссар, другий заступник голови й координатор КУК говорив на тему: "Роля українців Канади в визвольних змаганнях українського народу". П. Коссар підкреслив вагу єдности й консолідації наших сил, та пригадав, що ми повинні все обдумано ділати, бо на нас, на нашу працю й на наше рішення дивиться ціла Канада — як наші прихильники, так і наші вороги.

Третій реферат виголосив о. прот. С. В. Савчук, перший заступник голови КУК на тему: "Роля українців Канади в життю канадійської спільноти". В рефераті вичислено три

дороги, по яких українці в Канаді можуть поступати: 1) асиміляція — дорога смерти й самогубства; 2) дорога політичної еміґрації; 3) влиття себе в канадійську спільноту й приняття всіх канадійських горожанських прав та обовязків. Ця третя дорога повинна бути нашою дорогою.

Увечорі Капеля Українських Бандуристів ім. Т. Шевченка під проводом Григорія Китастого одушевляла кількатисячну публику, яка вщерть заповнила велику салю Міської Авдиторії.

На третий день Конґресу пані Е. Ситник виголосила реферат на тему: "Завдання українського жіноцтва в Канаді в системі діяльности КУК". Після цього Конґрес однодушно прийняв ряд резолюцій, що охоплювали всі ділянки нашого життя в Канаді. Конґрес знову підкреслив своє непримириме становище супроти комунізму.

Конґрес закінчився бенкетом в Роял Александра готелі.

Молода ґенерація канадійських українців є дуже вдячна, що їх попередники зуміли зєднатися в одну орґанізацію Комітет Українців Канади. Це показує, що український нарід може спільно вести визвольну боротьбу, коли він схоче. Ми молодші постараємося повести розпочате діло зєднання дальше вперед, щоби через єдність український нарід в Канаді збудував таку могутню силу, яка визволила б матір-Україну з поконвічного ярма й спричинилася до загального поліпшення релігійних, політичних і спільних відносин між народами цілого світа.

Орест Ґорчинський.

ДЕЩО З „ВІДГОЛОСУ"

ДУМКИ НА ЗЇЗД

Цього року відбувається четвертий загальний Зїзд Колеґії св. Андрея в Винипеґу. Для декотрих це може бути лише звичайною подією, яка торкається тільки членів Колеґії. Подія, яка мусить відбутися раз на рік, щоби вибрати там якийсь заряд і перевести кілька дискусій. Інші можуть навіть подумати, що й без них Зїзд відбудеться...

Для нас, студентів Колеґії св. Андрея, такий Зїзд має своє святе й велике значіння... Зїзд Колеґії для нас є доказом, що наші батьки люблять нас! Що вони бажають дати нам таке релігійне й національно-культурне виховання, яке Колеґія, як виховавча інституція в повнім розумінню того слова, лише може дати нам... щоби ми колись могли зажити повним і щасливим життям, як рівні між рівними. Зїзд Колеґії є нашим дороговказом: ми вчимося шанувати й поважати те, що шанують і поважають наші батьки. Чим більше наші батьки оцінять свої виховавчі інституції й підкреслять їхню вагу для нас українців в Канаді, тим більшу любов до таких інституцій й їхніх завдань відчуємо ми їх вихованки. Зїзд Колеґії є зєднуючим чинником в нашім національнім життю. Коли ми можемо бачити, що такий Зїзд є репрезантивним тілом всіх наших українських суспільних верств у Канаді, ми тоді стаємо більше національно-свідомі й краще можемо зрозуміти завдання й свою відповідальність перед українським і загально-канадійським громадянством. Ось таке значіння має для нас Зїзд Колеґії св. Андрея! Ми глядимо на нього, як на велику святочну оказію, яка має дати нових сил до нашого життя, оказія, яка має піднести нас духово — культурно й національно. Ми посвячуємо свій дорогий час, щоби вивчитися хорових пісень, народніх танків і ріжних деклямацій, якими ми могли б прекрасити оце велике й важне свято. На таких зїздах рішається наша будучність, і вирисовується дорога, якою ми маємо пізніше прямувати до кращого завтра.

Але дійсний успіх і вислід цьогорічного Зїзду Колеґії лежить в руках нашого українського громадянства в Канаді.

Як воно віднесеться до цієї важної події, як наше суспільство оцінить вагу цього Зїзду? Чи Колеґія дістане належну моральну й матеріяльну піддержку нашого народу в Канаді й Америці, якому вона так щиро й правдиво служить?

Ми побачимо...

Орест Ґорчинський.

ЧИ ПОВЕРНЕ?

Літо проминуло, осінь наступила
Листя з дерев позсипалось;
Усе кругом посіріло, почорніло,
Мов до сну приготовилось.

Тихо у діброві, нічого не чути
Хіба вітер десь в розгоні
Вдарившись об дуб безлистий
Охне туго мов у стогні.

Ліс, немов сердитий, застогне, завиє,
Та й собі замовкне;
Наче б сердився, що вітер докучає,
Погрозить, та й знов замовкне.

Нема з ким пограться, ні кого попестить:
Як бувало то у літі
Вийдеш погуляти, де глянеш, кругом чари,
Наче б в раю... цвіт на цвіті.

Пташня щебетала, від раннього ранку
Наче б то у дзвони била.
А як місяць показався, то дівчина
Молода, у гай виходила.

Було, як заспіває „Віють вітри'',
То аж в душі легше стане.
Подивуюсь, полюбуюсь, та й на добраніч.
Й соловейко перестане.

Серце ниє, тужить вітер за минулим,
А я й собі подивляю.
Та пощо тужити! може верне, що пропало;
Та ба! цього ж не вгадаю.

А. Матвійчук.

ЗАСТАНОВЛЕННЯ

Молоді люди люблять творити свої власні опінії про ріжні справи. Може деколи навіть зовсім недбайливо й байдужно... Ну нічого; треба дати їм признання хоч за те, що стараються думати. Цікаво знати, що молодь нині думає про моральний і культурний стан, теперішнього життя... Чи наше суспільне життя взагалі є нормальне, чи ні? І до чого воно веде? До ліпшого чи до гіршого? Чи нинішні модерні викрики й способи розради вдійсності приносять нам те душевне вдоволення, що ми всі для себе бажаємо? А... а.... Ми про це навіть не подумали! Але є такі, що думають... Церква думає... наші родичі думають(?)... науковці думають... По-

дивімося, що каже Др. Кенет Апел з медичної школи в Пенсильванії, З.Д.А.:

Злочинства, пиятика, умові слабості й збільшення розводів вказують на те, що ми сьогодня прямуємо в духову а то навіть і фізичну пропасть...

Не простягаймо своїх рук до самих радощів; не ставмо радості і веселости навіть за мету свою. Доросла людина не все добивається веселости. Бувають вищі задоволення душі, що можуть включати горе, труд й терпіння... Але дозрілий розум все те поборює. Є в життю ідеали, заслуги й вартості, що мають для нас більше значіння, ніж особиста веселість.

Чиніть діла, які другі мають чинити, не зважаючи на ваші емоційні настрої.

Працюйте з другими спільно.

Беріть на себе відвічальність.

Поборюйте перешкоди й невдачі з надією й витревалістю; не піддавайтеся розєднуючим силам страху, злості, сумніву, депресії й ріжним емоційним зворушенням.

„Проявляйте відданість, посвяту й любов до чогось вищого від себе."

Тепер ВИ застановіться над цією справою, й скажіть, що ВИ думаєте. Може треба завести навіть деякі зміни в нашім життю... свого рода реформи... може то не добре робити все те, що другі роблять... бо другі можуть не думати. А що ми робимо... думаємо, чи ні???

О.Ґ.

„НА АНДРІЯ"

Наша Колеґія носить славне імя одного з наших великих святих — Андрія Первозванного. Українці в цілому світі святкують це свято — бо це одне з найкращих традиційних свят.

Особливо велике значіння має це свято для дівчат, які є завжди дуже цікаві: хочуть все знати, особливо про свою будучність. Отже в Андрієву ніч дівчата ворожать. Перше вони печуть маленькі печива, які називаються „Балабушки". На спечених „балабушках" дівчата роблять ріжні помітки, щоби кожна могла пізнати свою. Коли все вже готове, тоді впускають голодного пса. Голодний пес хапає тоді одне з печева й їсть його або забере кудись. Треба, правда, щоб пес був дуже голодний: Дівчата слідкують котру він першу вхопить, бо та дівчина перша має вийти заміж. До якої міри це є правда — не знаю, ну, але традиція є традицією.

Дівчата раді були б також знати, як майбутній чоловік буде зватись, тому вони цілим гуртом виходять на вулицю в ніч св. Андрея й питаються першого ліпшого чоло-

віка: „Дядьку, як вас звати?" Чоловік переважно вже знає, що дівчата хочуть й каже їм будь яке імя.

Метою всіх цих ворожб, одначе, не є дійсно ворожба, але просто традиційна гра-забава.

Варто згадати ще про одну забаву, що називається "кусати калиту". Колита це є невеличкий коржик. Його підвішують на шнурочку до стелі посеред кімнати так, щоб його можна було дістати зубами і то лише тоді як підскочити. Гість сідає тоді на мітлу й намагається підскочити так, щоби вкусити калиту. При цьому всі жартують й забавляються так, що час проходить скоро й весело.

На кінець всі сідають за стіл і тоді починається вечеря. На столі ставиться смачні пироги, голубці, смажену рибу і т. д. Приготовити добру, смачну вечерю — це все завдання дівчат. Але також хлопці мають свої обовязки й роблять те, що їм належиться.

Після вечері всі розходяться домів, знаючи, що незабаром надійде ще одне гарне свято — день Святого Миколая.

Володимир Кульчинський.

ПОКЛИК

У кімнаті тихо тьохка
Мій товариш давніх днів,
А в задумі потонувши,
Я вслухався в його спів.

Темність ночі у віконце
Заглядає наче сон;
Не приступить привітатись,
Мов боїться перепон.

Тільки з тиші наче кличе
Мене в пропасть смоляну,
Каже: „Друже, полетімо
У безмежність чарівну!"

„Підем, підем!" серце шепче,
Лиш хвилинку ще пожди,
Пережити треба хвилі
Многоцвітної весни.

„Я кайданів обовязку
В моїм серці не мину,
Як туземні пута скину."
То до тебе полину."

Студент А. М.

ТІЛО Й ДУША

Лише недавно тому, кілька американських підприємств загального здоровля постановили уважно перевірити кормлення в 64 американських родин. Ці родини належали до передових родин в американськім суспільнім життю; члени згаданих домів виглядали здоровими, а господині навіть і цікавилися дієтою та читали літературу про здорове харчування.

Коли ці особи були взяті під лікарську опіку, то виявилося, що вдійсності вони не були такі здорові, як виглядали. Показалося, що цим добре годованим особам бракувало потрібної поживи.

Майже 60 відсотків жінок не тільки важили багато менше, як повинні, але також в їх орґанізмі був брак певних вітамінів та мінералів. А матері з маленькими дітьми зовсім не були в такім стані здоровля, щоби дати своїм немовляткам потрібної й належної поживи для будови тіла й душі.

Більша половина доростаючих хлопців і дівчат знаходиться під загрозою шкірних недуг, слабих костей, перемучення й нервових проявів через брак вапна та других мінералів, як також через брак вітамінів Д, С, та Б.

З приводу переведення цього експерименту, лікарі прийшли до кілька заключень. Не все те є корисне й здорове для нашого орґанізму, що виглядає й смакує добре. Дальше — багато вартісних складників поживи тратиться підчас приготовлення поживи.

Використавши поради лікарів і спеціялістів кормлення, стан здоровля згаданих осіб значно поліпшився. Помимо того, що більше поживи миналося, кошт прожитку зовсім не збільшився, бо добра пожива звичайно є таня пожива. Також багато часу защадилося, бо здорову поживу можна багато скорше прилагодити, ніж маловартісні тісточка та мясні присмаки, які не будують, а руйнують наше здоровля. Ці 64 американські родини на заключення сказали таке:

"Ми є дуже вдячні тим авторітетам загального здоровля, що вибрали нас для своїх студій. Це для нас була річ дуже легенька, але ще більше корисна. Чому другі люди не навчуться знайти собі шлях до здоровля?"

Подібно можемо ми проаналізувати стан нашого душевного здоровля. Для експерименту возьмімо самих себе, ми ж прецінь, також належимо до передових родин нашого суспільства. Ми також уважаємо себе духово здоровими; а навіть деколи й любимо перечитати поважні книжки та поінтересуватися важнішими справами нашого життя.

От і коли ми возьмемо себе під розсудливу й справедливу обсервацію — ми зараз побачимо, що в дійсності ми не є такі здорові духом, як то ми собі думали, або, як мо-

гло б виглядати. Показалося, що тим, що є добре нагодовані всяким знанням, ще бракує потрібних елементів характеру.

Великий відсоток жінок важить багато менше на вазі моральности й культурности, як вони повинні; в їх душах бракує принципів доброго й ідеального життя. А велика кількість матерей зовсім не є ще досить морально, релігійно й культурно освічених, щоби дати своїм дітям таке виховання, яке їм належиться.

Дуже велике число хлопців і дівчат піддаються злочинству, крадіжі, перелюбству, розпусті, байдужності та всяким іншим неморальним і злим вчинкам через брак релігійности, культурности та ріжних вітамінів душі, як повзреджність, лагідність, милосердя...

З приводу переведення цього експерименту ми приходимо до кілька заключень. Не все те є розумне й корисне для нашої душі, що на перший вигляд може таким здаватися. Дальше — через байдужність і глупоту, те, що ми принимаємо, як поживу для душі, тратить свою вартість. Ми або не доцінимо важної справи, занедбуємо її на довший час, або не зуміємо з нею дати собі ради.

Використавши поради доброго розсудку, Церкви і духових дорадників та учителів ми можемо значно поліпшити стан свого духового здоровля. Мирне й добре під кожним поглядом життя не коштує нас так багато, як коштує життя тої людини, що блукає за „ґуд-тайм"-ом по ріжних закутках та вибагає собі всіляких коштовних вибаганок, які не будують, а руйнують її духове здоровля. Маємо ми марнувати час на таке, що нищить наше душевне здоровля, зуживаймо той час на щось корисне — на щось таке, що підносило б нас духово й зміцняло б нас проти всяких духових недуг. Тоді ми скажемо:

„От які ми щасливі, що ми проаналізували стан своєї душі. Це було для нас і цікаво й корисно. Чому другі люди не пробудяться й не заглянуть до своєї душі?"

Орест Ґорчинський.

З ПРОПОВІДЕЙ, ВИГОЛОШЕНИХ СТУДЕНТАМИ ТЕОЛЬОҐІЇ В КАПЛИЦІ

Щоби бути щасливими ми мусимо бути здоровими — як фізично, так і духово. Але котре з цих двох чинників здоровля є важнішим — тілесне чи духове?

На мою думку духове здоровля повинно занимати в нас першорядне місце. Я вірю, що ви самі стрічали багато людей, що тілом здорові, як дуб — але духово слабі: безмірно сумують і журяться... легко піддаються всяким гріховним спокусам... гнуть свою спину під життєвим тягаром... скоро попадають в гнів... нерозважно ділають, а тоді не

можуть дати собі ради в життю... нарікають на Бога, на людей, на свою долю. Оце все — є прикмети слабого духа. Така людина ніколи не може бути щасливою ані веселою, а ще до того, таким способом вона підкопує своє власне тілесне здоровля. Вже Богу дякувати, нині науковці й лікарі поволі приходять до зрозуміння, що більша часть наших тілесних недуг є спричинені слабостями нашої душі.

Коли одного разу до Ісуса Христа — до найбільшого лікаря, що світ коли бачив, принесли розслабленого хлопця, лежачого на ліжку, Він поглянув на нього й промовив до хлопця: Сину, відпускаються гріхи твої — і хлопець одужав. Що сталося? Ісус Христос найперше вилічив душу в хлопця — простив йому гріхи. Гріхи — це оті бацилі, що проїдають нашу душу, так, як бацилі тілесних недуг підкопують наше тілесне здоровля. Коли Ісус Христос убив ці духові бацилі, то хлопець зараз піднявся з ліжка і став тілесно здоровий. Іншим разом, одна слаба жінка тільки доторкнулась одежі Христової й стала здорова. Христос обернувшись, побачив її й сказав: Дочко, бодрись.. віра твоя спасла тебе. Віра в Бога, це найліпший лік для нашої душі, і лише цим ліком, ця жінка відзискала й своє тілесне здоровля.

Оце я навів, щоби показати вам, що духове здоровля стоїть на першому місці, бо в великій мірі від нього залежить наше фізичне здоровля; а вже разом від нашого духового й фізичного здоровля залежить наше щастя й наш успіх в життю.

Тепер ви можете запитати: які то духові прикмети треба нам плекати, щоби мати сильну й здорову душу? Є кілька їх, але мабуть найголовнішою з них є душевне заспокоєння, себто, спокій душі. Без цього душевного заспокоєння ми не можемо бути щасливі. Ми не можемо здорово думати, отже взагалі не можемо так ділати, як життя й обставини від нас вимагають. Напримір, ви мабуть самі знаєте, що в такім духовім заворушенню, як в гніві, людина деколи допускається таких вчинків, що вона пізніше жаліє, що вчинила їх. Коли б ця людина була зачекала, аж доки її гнів не перейде, то вона була б зовсім інакше поступила. Іншими словами, коли нема душевного заспокоєння, тоді людина не може розважно й розсудливо думати. Подібне можна сказати й про молодих людей... Нераз ми деколи таке виробимо, що пізніше каємося. З цього приводу, старші критикують, що молодь не думає... Але це неправда. Молоді люди думають — може деколи й зле, але думають... А може деколи й не думають, але не тому, що вони не можуть думати, або не хочуть думати, але тому, що в них не має душевного заспокоєння. Мабуть є ще фізіольоґічні причини, що роблять молоду людину зворушливою, отже ми ще

тимбільше повинні добре опанувати себе й завести в своїй душі спокій і мир.

Ви дальше запитаєте: де нам шукати душевного заспокоєння? На жаль, багато молодих людей нині шукають цього спокою в зовнішнім світі — в складній системі нинішньої цивілізації... в школі, в праці, в товариствах, в ріжних активностях. Але будьмо обережні! Нині світ не є такий, як він повинен би бути. Нині модерне цивілізоване життя є тільки одною великою купою розчаровань. Говорить один сучасний американський науковець: Нині світ переживає ненормальні часи — ми не знаємо, що може статися завтра. Люди всюди вештаються... й то надзвичайно скорим темпом — але куди, то самі не знають. Коли поглянемо навкруги себе, то чуємо, як машини грають, літаки гудять, атомічні бомби свищуть... Всюди заворушення й неспокій... І в такім то світі нині молодь шукає спокою для своє душі. Такі неприязні світові обставини лише отруднюють нам знайти душевне заспокоєння... але ми мусимо його знайти, коли ми хочемо жити — в повнім розумінню того слова. І ми знайдемо це душевне заспокоєння, коли ми відгукнемось на заклик Господа нашого Ісуса Христа, який кличе до нас: ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ ВСІ — Я ЗАСПОКОЮ ВАС! Лише в Христовій науці й в Христовій Церкві ми знайдемо бажаний спокій. І коли б нині світ прийняв Ісуса Христа до себе й поступав згідно з Його наукою, то ми не мали б таких злиднів, такого заворушення й лихоліття, як ми сьогодня бачимо, а був би мир, спокій і таке життя, яке для нас всіх було б милим і веселим. Отже нам треба плекати в своїй душі тих трьох головних чеснот, на яких опірається вся християнська наука — віра, надія й любов. Віра в Бога, віра в людей, віра в самого себе, як в істоту, сотворену на подобу й образ Божий. Надія в Божу поміч, надія на краще життя, якщо ми постановимо собі поліпшити його. А любов до Бога й до ближнього... Оце все є потрібне нам для здоровля нашої душі.

Тепер лишається ще одно питання: куди ми вдамося, щоб отримати те душевне заспокоєння? Чи ми відчинемо наші серця для Господа Ісуса Хриса, щоби Він засадив там душевний спокій і відчинив нам двері до кращого завтра, чи підемо ми слідами блудного й зворушливого світа, де плодиться більший неспокій, і який не прямує до ліпшого, але до гіршого? Це питання я лишаю з кожним і з кожною з вас.

Виголосив **Орест Ґорчинський.**

ЩЕ ОДНА ПРОПОВІДЬ

„Не надійтеся на вельможних, на тих синів людських, бо в них не має спасіння."

Дорогі студенти і студентки:

З оцих слів — „Не надійтеся на вельможних...." виходить питання: „А на кого ж надіятися нам?" На кого можна покластися, кому можна довіритися нам? В нашім земнім житті ми мусимо поступати згідно з певними вказівками, коли ми хочемо осягнути спасіння. Яка основа, який фундамент, чи, яке мало б бути те тло, на якім наше життя земне ми могли б зробити життям повновартісним, життям гідним, змістовим, життям ідеальним. Ми мусимо уважати, щоби, йдучи в поході життєвім, ми не хиталися, щоби ми не заломлювалися, щоби ми не падали марними жертвами інших ідеольоґій, часто шкідливих для нас самих, чого ми в сьогоднішнім світі дуже часто стрічаємо.

Відповіддю на наш запит „На кого ж нам надіятися?" нехай послужать нам слова самого Нашого Спасителя, Ісуса Христа, якими Він сказав: "Я збудую Церкву Мою, і сили пекельні не здолають її." Ціла наука Христова несена апостолами через архиєпископів, єпископів, священиків, дияконів, та вірних дітей церкви Христової — є наукою вічною, а тому й Церква Христова, заснована самим Христом, є вічною.

Історія Церкви від початків її існування по сьогоднішній день свідчить про це. Сильні світу цього: можновладці, багаті, вчені, навіть ті, що поборювали віру в Бога й Церкву Христову, під кінець життя свого опускали безсильно руки додолу, признавали вчіність Бога й Його Церкви та схилялися перед Ними. Прикладів, що підтверджують сказане, багато. Ми задоволимося одним. Всі знаємо, хто це такий Наполеон. Воєнне щастя не покидало його, він йшов від блискучої перемоги до другої — ще блискучішої, підбивав край за краєм і так вірив у себе, що в зарозумілості своїй висловився: „Прийде час, коли я і християнство Бога собі підкорю." Це тоді так говорив Наполеон, коли лаврові вінки перемог оздоблювали його чоло. Все має свій початок і, що найгірше для одних, а для других найсправедливіше — і свій кінець. Згодом Наполеона покинуло щастя й йому почало не вести. А врешті цього ґенія воєнного мистецтва, того непереможного полководця, сильного володаря, бачимо на вигнанні, на острові св. Єлени, де його заслали політичні його противники. Тепер він був самотній, обезсилений. Недавнож він, мов орел, підняв крила до лету й, здавалося, сонця досягне, а тут такий низький упадок.

Багато роздумував Наполеон на самоті: про силу людську, про великі царства, про велич і славу та про те, яку вартість усе це має. В глибокій задумі застав його вечір.

Сонце зайшло, тільки проміння його, неначе на прощання, ще сипалось на землю і цілувало її. Блукаючи зором по обрію, Наполеон побачив, як у цьому промінні заходячого сонця золотилися хрести на церкві. Був задивлений і довго не міг очей своїх від неї відірвати. Опісля, глибоко зітхнувши, промовив: „Усе має свій кінець. Великі володарі світу цього повмирали, могутні царства порозпадалися, молодість, сила й краса гинуть, тільки Ти, Християнський Боже, і Церква Твоя — залишається вічними."

Близькі мені в моїх почуваннях і думках студенти й студентки. Я думаю, що й для нас цей історичний факт Наполеона й долю його ясно вказує на силу віри Христової, на її могутність, на її вічність.

Будьмо ж ми, вихованці цієї інституції, першим захистником, якої є наука Христова, вдячні Йому за це.

Бо тільки в науці Христовій сила і єдність народу, тільки в вірі Христовій сила наша особиста, тільки в науці Христовій наше спасіння.

Виголосив **Андрій Меланченко.**

ЗУСТРІЧ ЗІ СКИТАЛКАМИ В ЕВРОПІ

(сторінка із щоденника)

Погода для військових рухів була ідеальна й передні лави третьої армії котилися в глибину Німеччини, бо спротив був слабий... Дух німецької армії був заупав і кожний німецький полонений говорив те саме: „Алес капут" (всьо пропало). В тім самім часі дух побіди й певність, що вже війна скоро скінчиться впливав на американців так, що здавалося, що всі вони трохи підпиті. В цім дусі жив батальйон піонірів, в якім я служив як сержант достачання. Тінь смерти, яка завжди нагадувала нам серйозність нашого положення зникала перед світлом надії, що от-от і війна скінчиться й всі, як один, повернемо домів.

З таким настроєм вїзд нашого батальйону з другими частинами війська в Нюренберґ був для нас радісний. Кожний чувся гордим, коли ми стали при дорозі й бачили, як свіжі лави повзів і піхоти в тягарових автах минали нас година за годиною. Місто Нюренберґ, це було майже останньою твердинею німецької армії. Але по двадцять чотиригодиннім бомбардуванню воно легко здалось.

Вийшовши з авта, я відразу шукав будинка для кватирування своєї частини й для канцелярії. Я став перед гарним будинком і обернувся подивитися, як друга частина піхоти переїзджала. Тут чую український голос молодої дівчини, як вона звертається до своєї товаришки зі запитом: "А деж їхня піхота — всі ідуть а ніхто не йде?"

Я звернувся до них і з усмішкою пояснив їм, що це якраз переїзджала піхота. Вони були вражені зі здивованням дивлячись на мене, мов на привид... Нарешті одна осмілилась і запитала: „Як же то, що ви вмієте говорити по українськи?" Я в той час почув голос капітана, що шукав за мною, щоб довідатися, чи я вже впорядкував нашу частину й чи знайшов відповідні квартири. Я їх тимчасово покинув, але вернувся по вечері з товаришем, і ми аж по півночі розмовляли про Україну й про Америку. Їм було трудно уявити собі яка в нас в Америці існує повна демократія, а нам було трудно розуміти, як то можуть люди жити під таким суворим режімом, який існував під Москалями на Україні.

Багато навчився я про Україну й про страждальний наш нарід. І коли я лягав спати, то дякував покійному батькові, що нераз заставляв мене вчитися своєї рідної мови й до школи народньої посилав.

Орест Кулик.

СТУДЕНТИ ПИШУТЬ

1. ФІЛЬОЗОФІЯ ЖИТТЯ

Єдність людської персональности є залежна від того степеня, до якого людина спромоглася зорґанізувати впорядковану систему свої думки, вірування й ставлення до світа й людей. Оця орґанізація людських думок, вірувань й ставлень є те, що ми звемо ідеольоґією або фільозофією життя. Отже сила й стійкість людської персональности є залежні від тої ідеольоґії, яку та людина собі присвоїла. Ось і причина чому кожна людина мусить виробити собі якусь певну ідеольоґію чи фільозофію життя, заким вона може вважатися дорослою. А персональність дорослої людини ріжниться від слабої до сильної в залежності від того, як за сильно її ідеольоґія є зорґанізована.

Ідеольоґія дає значіння нашому життю; вона вяже ріжні нитки нашого переживання в одну цілість і вказує нам, як ми повинні поступати на будуче. Ми знаємо, що життя є таким, яким ми його зробимо. Воно для нас виглядає таким, яким кожний з нас особисто його спостерігає. Підчас якогось загального заворушення, одна людина буде зовсім спокійною й надійно поборювати перешкоди, коли друга людина в тих самих обставинах буде зовсім знеохоченою й роздразненою. В чому полягає ця ріжниця? Власне в тому, що перша людина мала сильнішу й кращу фільозофію життя, ніж та друга. Сьогодня світ потребує людей завзятих в своїх замірах, холоднокровних в життєвім заворушенні, умово далекозорих та духово сильних, а не людей розчарованих, знеохочених та роздразнених. А щоби ми могли стати тими сильними й духово великими людьми, які могли б збудувати ,,краще завтра'' для нас всіх, ми мусимо витворити сильну, далекосяглу й добре зорґанізовану фільозофію життя.

Багато людей нині спускаються глибоко в криницю ріжних фільозофій, але замість створити якусь конкретну ідеольоґію, з якою вони могли б вилізти з криниці на землю й конструктивно прикласти себе до поліпшення й збагачення нашого суспільного життя, вони губляться в даремних фільозофуваннях і тільки хитаються в повітрі над бездонною пропастю. Годі тратити так час і труд. Пробудімося з умового сну й розбираймо життя з практичної сторони.

Ріжні фільозофії світа мали свої ріжні життєві ідеольоґії, якими людство користувалось. Конфуцій казав: ,,Пристосовуй себе''; Будда казав: ,,Подавляй себе''; Сократ казав: ,,Пізнай себе''; Стоіки казали: ,,Опануй себе''; Ніцше казав: ,,Борони себе; Русо казав: ,,Виражай себе'' — а до цього можна додати ще багато більше. Окремо хочу заста-

новитися над християнською ідеольоґією, яка міститься в двох коротеньких словах: “Відректися себе”.

В Марка 8: 34 Ісус Христос говорить до учеників своїх: „Хто хоче йти за мною, нехай відречеться себе, й візьме хрест свій та іде слідом за мною”. Відректися себе не значить відректися свого тіла й земного життя. Зовсім ні! Відректися себе значить відректися своїх злих природ, які могли б ставати на перешкоді належного розвою любови й згоди між людьми. Ми повинні відректися гордости, лакімства, самолюбства, нечистоти душі, заздрости, обжирства й пянства, гніву та лінивства. Ми повинні відректися свого „я”, яке диктує нам ділати в свою власну користь через пониження нашого ближнього. Ми повинні взяти на себе хрест, що веде на гору Голгофту, й на цім хресті ми повинні бути готові віддати своє життя за своїх друзів. Ми повинні йти слідом за Христом, не тільки навчаючи людей любови й життєвих законів, але ще тимбільше ми повинні переводити наші ідеали в практичне життя.

Християнська ідеольоґія зовсім не заперечує нам дбати про своє тілесне життя; вона не виключає й розвою матеріяльної цивілізації, якщо цей розвій не протиділає здоровому духовому розвою кожної одиниці в суспільстві. Але ця ідеольоґія може заперечити таке духове, а то навіть і в свойому розумінні релігійне життя, яке понижує загальний розвій других одиниць. Тому християнська фільозофія життя вважається за найбільше практичну й досконалу етичну, систему що досі існувала.

Є закиди, що християнська ідеольоґія є непрактичною, бо її неможливо перевести в практичне життя. Хто держиться цієї думки, той прямо самий себе одурює й не хоче бачити життя, так, як воно само собою представляється, або має певні заміри нищити християнство для своїх особистих цілей. Чи ми хочемо створити між народами світа братерські відносини, збудовані на взаїмних почуваннях милосердя й любови між одиницями? Чи ми хочемо завести в світі демократичний лад, який давав би кожній одиниці рівні права в її релігійнім, суспільнім і економічнім життю? Чи ми хочемо розвинути цивілізацію до того степеня, де ми всі спільно раділи б веселим, щасливим і висококультурним життям? Коли ми хочемо це все осягнути, то ми мусимо прийняти християнську ідеольоґію за нашу фільозофію життя. Не дурімо себе, що ми годні все те зробити якоюсь іншою дорогою. Хто будує між народами світа братерські відносини, хто заводить в світі демократичний лад і хто старається розвинути цивілізацію для спільного користування, той свідомо або несвідомо поступає згідно з християнською ідеольоґією. Ці дві речі є взаїмно нерозлучні.

Краще поступати вперед до здійснення нашого ідеалу свідомо, рішучо та героїчно, ніж несвідомо та збаламуче-

но. Отже не вагаймося прийняти Ісуса Христа до наших сердець та зробити Його своїм найблищим приятелем на кожній ділянці нашого життя. Тоді Він влекшить нам перевести наші християнські ідеали в практичне життя, що Він самий доказав підчас свого перебування на землі.

Орест Ґорчинський.

---

2. ПЕРЕВЕДЕННЯ ВИЩИХ ІДЕАЛІВ У ПРАКТИЧНЕ ЖИТТЯ

В житті кожної людини існують певні ідеали, певні гасла, над якими й біля яких поволі розвивається життя. Це є зовсім Богоугодне тоді, коли наші вищі ідеали християнства переводяться в практичне життя. Тоді гасла й ідеали являються живими й практичними. Дуже в житті легко говорити про вищі християнські ідеали теоретично й поверхово, але на самому ділі стояти на поганськім ступені в практичнім, щоденнім житті. Це є фарисейство й суперечить християнству. Це виявляє нашу людську неміч й разом з тим слабосильність духа. Ми можемо й тут прикласти слова Ісуса Христа, який до своїх учеників, підчас молитви на Горі Оливній, сказав: „Дух бадьорий та тіло немощне." Можемо ці слова прикласти до нашого життя. Коли ми про вищі ідеали тільки мрією теоретично, а не переводимо тих мрій в практичне, щоденне життя, то вже тим самим слова Ісуса Христа сповнилися! На закиди тих, що вважають переведення вищих ідеалів у практичне життя неможливим, звернімо нашу увагу на життя нашого Спасителя Ісуса Христа. Побачимо, як Ісус Христос є прикладом вищих ідеалів в житті!

Оповідає нам св. Євангелист, що Ісус Христос, перед своєю місійною працею був уведений Духом Святим у пустиню. Тут Він в пості й молитві перевів сорок днів. Як скінчилось сорок днів, Ісус дуже зголоднів й появився Йому диявол й спокушував Його. Диявол, як всі знаємо, є дуже хитрий і знає людські немочі. Диявол також й тут уявляв собі, що йому вдасться спокусити Ісуса Христа, й каже Йому: „Коли ти Син Божий, скажи каменеві цьому, щоб стався хлібом". Ісус озвався до нього, говорючи: „Писано, що не хлібом самим житиме чоловік, а кожним словом Божим". Невдатно підступив, думав собі диявол, й вдруге каже йому: „Тобі дам власть оцю всю і славу їх (представляючи Ісусові земські царства), бо мені передано, й кому я схочу, дам їх. Ти ж коли поклонишся мені, буде твоє все". Ісус, озвавшись до диявола, каже: „Геть від мене, сатано, писано бо: Кланятимешся Господеві Богу твоєму, й Йому одному служитимеш". Невдалось й цей раз дияволові спокусити Ісуса Христа; взявши тоді Ісуса, поніс Його на верх храму й каже Йому: „Коли ти Син Божий, кинься звідсіля вниз": написано бо: „Що ангелам своїм накажеш про Тебе, вони будуть

оберегати Тебе, і на руках підіймуть Тебе, щоб инколи не вдаривсь об камінь ногою Твоєю". І озвавшись, сказав йому Ісус: „Сказано: Не будеш спокушувати Господа Бога твого".

Висуваються тут три великі християнські ідеали: Перший є: „Писано, що не хлібом самим житиме чоловік, а кожним Словом Божим". Другий є: "Кланятимешся Господеві Богу твоєму, й Йому одному служитимеш". Третій є: „Не будеш спокушувати Господа Бога твойого". Ісус Христос не тільки теоретично послуговувався цими ідеалами, а перевів їх в практичне життя!

"Не хлібом самим житиме чоловік, а кожним словом Божим". На матеріяльну сторону життя Ісус Христос не покладав великої ваги. Знаємо, що Ісус Христос не набував ніяких земних скарбів й не шукав собі вигід. Він Сам сказав: „Лисиці нори мають, і птиці небесні гнізда; Син же чоловічий не має де голови прихилити". Своїм ученикам казав: „Не журіться, що будете їсти й що будете носити — не носіть калитки, ні торбини, ні обувя, достоїн бо робітник нагороди своєї". Дбав натомість про духові справи. Проповідував Слово Боже й що робити, щоб наслідувати Царство Небесне. Слова Ісуса завжди були: "Шукайте перше царства Божого, а все це додасться вам". Далі навчає: „Продавайте достатки ваші й подавайте милостиню; робіть собі сакви, що не ветшають, скарб, що не вбавляється на небесах, де злодій не приступає, ані міль не їсть. Де бо скарб ваш, там і серце ваше буде". Ісус Христос своїми ділами вказав, як цей ідеал можна перевести в практичне, щоденне життя! Євангелист оповідає нам: "І ходив Ісус по всій Галилеї, навчаючи по школах їх, і проповідуючи Євангеліє Царства, та сціляючи всякий недуг і всякі слабости поміж людьми". Св. Ап. Петро свідчить також про Ісуса Христа так: „Слово, що післав синам Ізраїлевім, благовіствуючи спокій через Ісуса Христа; ви знаєте слово, що було по всій Юдеї, почавши від Галилеї після хрещення, що проповідував Йоан, про Ісуса з Назарета, як помазав Його Бог Духом Святим і силою, а Котрий ходив, роблячи добро та сціляючи всіх підневолених дияволом, бо Бог був з Ним".

„Кланятиметися Господеві Богу твоєму, й Йому одному служитимеш". Ісус ці слова зужив на відповідь дияволові, який готов був Йому дати всесвітню славу й царства за поклін Ісусів. Бачимо, що Христос відмовився всієї земської слави й земського царства. Були випадки, що люди хотіли зробити Ісуса Христа земським царем й про це оповідає Св. Еван. Іван: "Люди ж, бачивши яку ознаку зробив Ісус, коли пятьма хлібами нагодував тисячі народа, сказали, що це справді пророк, грядущий у світ. Як же постеріг Ісус, що хочуть прийти та на силу схопити Його, щоб зробити його царем, то пішов ізнов на гору Сам один". З цього бачимо, що Ісус Христос в житті своєму не шукав собі цар-

ства земського, а замість служив Богу Отцю, що Його післав у світ.

Не будеш спокушувати Господа Бога твоєго". Ці слова Ісус зужив у відповідь дияволові, що спокушував Його, кажучи Йому: „Коли ти Син Божий, кинься звідсіля вниз". Коли Ісуса Христа було розпято на хресті, то люди — вороги — первосвященики, книжники, а навіть й один з розбійників, вживали ті самі слова, що ужив диявол. Вони усі насміvалися з Ісуса Христа, провокуючи Йому словами: „Коли ти Син Божий, зійди з хреста — інших спасав, а Себе не може спасти — Коли Він царь Ізраїльський, нехай тепер зійде з хреста, й увіруємо в Нього; Він уповав на Бога, нехай тепер визволить Його, коли хоче Його: казав бо: Я Син Божий". — Знаємо, що Ісус, як би хотів був задовольнити тих грішних людей, то міг кожної хвилини одержати поміч Отця. Не спокусився Ісус й в цім відношенні, а виявив цілу покору Отцеві, коли сказав: „не моя, а Твоя воля нехай буде".

Послідуймо ж ми прикладові нашого Спасителя Ісуса Христа й в своїм житті переводімо вищі християнські ідеали в практичне щоденне життя. Тільки тоді ми зможемо звати себе правдивими послідовниками Христа.

Дмитро Лучак.

---

3. СЛОВО ПРО СПОКУСУ

„Отче наш, що єси на небесах!...
„Не введи нас у спокусу, але
визволи нас від лукавого."

В імя Отця і Сина і Святого Духа...
Дорогі в Христі!

Одного разу, коли ученики Христові дивилися, як молився їх учитель Христос, вони попрохали, щоб Господь і їх навчив молитися. Христос їм сказав: „Моліться ось як:— Отче наш, що єси на небесах!" і так Він подав їм всю Молитву Господню. Застановімся ми на хвилю на взиваючі до Бога слова, в яких ми звертаємось до Бога, як до Отця нашого небесного: „Отче наш, що єси на небесах!" Яке велике значіння для нас мають ці слова. Господь Ісус Христос запевнив нас цими словами, що ми дійсно маємо право звати Бога Отцем нашим. А ми певні того, що Він вважає нас за дітей Своїх. Ми знаємо, що Він перебуває на небесах, тому ми й зводимо очі свої в гору й зносимо голос свій до неба в кожнім прохані до Отця нашого небесного.

Ми часто зі зведеними очима до неба ревно кличемо: „Отче наш, що єси на небесах! Не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого!" Тремтячим голосом ми просимо нашого Отця небесного, щоб Він не допустив до нас духа

злого, духа спокуси. Це звертання свідчить нам про те, які ми є малосильні, як нам трудно встояти на своїх власних ногах і опертись на свої власні сили. Ми, як те мале дитя, що не може ще себе оборонити перед нічим, з плачем горнеться до грудей матері, так і ми горнемось до нашого Отця небесного.

Нам може здаватися нераз, що Бог, Отець наш оставив нас на поталу нашому ворогові, злу, але й на це ми повинні дивитись з розвагою. Як ми можемо знати, що через те, що ми знаходимо себе нараз у клопоті, чи в гріху, що до цього допустив Бог? Може ми самі винні в нашім гріху? Може дійсно перед нами були перестороги Божі, але ми їх знехтували й самі допустились гріха чи злого вчинку, який на нас самих відбився. Бог дав людині совість і розум, а до того свободу волі і ще до того Свої Святі Заповіді, отже кожний і кожна, маючи свободу волі й власний розум, повинні прислухатися голосу своєї совісті і розумно поступати згідно з Божими Заповідями. Наша впертість, наша гордість також дуже часто може нас заводити в спокусу, бо при своїй впертості ми забуваємо за Бога, і пускаємось на море спокус, як той корабель без свого керівника, капітана. Наш ворог, сатана, весь час стежить за нами, і на кожному місці він старається нас підвести й спокусити.

Ми можемо сказати: Чому Бог, Отець наш, допускає до нас сатану нам на спокусу? На це питання ми знайдемо відповідь у Святому Письмі, книзі Іова де, щоб випробувати тверду віру Іова, Бог нищить все, що він мав і навіть його самого обкидає проказою. Одначе не захитався Іов у вірі своїй. Жінка Іова казала до мужа свого: "Занехай Бога і умри". Він же промовив до неї: „Ти плетеш таке, як яка безумна. Приймали ми добре од Господа, а лихого то й не приймати?" (Іова 2: 9-10). Не похитнувся Іов у своїй вірі й любові, а все терпів, і бачимо пізніше зі Святого Письма, як обдарив знов його Бог. Бачимо ми також, як випробовував Бог Авраама, коли сказав йому принести в жертву свого сина. Отже і з нами те саме робить Господь. Він допускає диявола, щоб запевнити в нас любов до нашого Творця Бога. Бог сам не спокушає нас до гріха, а тільки дає нам можливість й свободу спокуситись ділами диявола, якому він дає можливість підходити до нас. Такі спокуси нам треба терпеливо переносити, бо Господь часто посилає страждання людям, щоб через терпіння виправити їх і виробити в них сильну волю духа та високу мораль. Ми завсіди повинні молитись і просити Бога, щоб Він визволив нас від лукавих діл диявола. Ми повинні постійно просити, щоб Він нам помагав в боротьбі проти зла, бо як каже св. Апостол Павло в своїм листі до Ефесян: „Бо наша боротьба не з тілом і кровю, а з князівством, і з властями і з миродержителями тьми віка цього, з піднебесними ду-

хами злоби". (Еф. 6: 12). Гріх завжди приваблює людину до себе немов живчик рибу на гачок, видається солодкий, але тим часом завжди отруйний і наслідки його бувають дуже гіркі.

Ми завсіди повинні бути на сторожі перед ділами диявола, бо через нашу гріховність він має доступ до нас і: „як лев рикаючий ходить, шукаючи чого пожерти". (І Петр. 5:8).

З цим нашим проханням: "Отче наш! не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого!" ми повинні з великою вірою вповати на нашого Отця Небесного, щоб Він нас захистив і не дав пропасти. Ми повинні, для заспокоєння полягати на слова Апостола Петра: „Бог же всякої благодати, покликавший нас до вічної своєї слави в Христі Ісусі. Коли трохи постраждаєте, Він нехай звершить вас, утвердить, укріпить і оснує непорушно". Амінь.

Андрій Матвійчук.

---

4. ВІДНАЙДЕННЯ СВ. ХРЕСТА

Мати Константина Великого, цісарева Олена, відбула подорож до Єрусалиму в 327-ому році, щоб подякувати Богові за ласку для її сина та віддати честь тим місцям в Палестині, які Христос освятив Своєю присутністю.

Коли приїхала цісарева Олена до Єрусалиму, вона дуже сумувала, бо не було відомо, де закопали правдивий хрест Ісуса Христа. Всі люди казали цісаревій Олені шукати хреста на горі Голготі. Цісар Адріян, який був ворогом християнської віри, збудував на горі святиню Юпітера й Венери. Коли Константин навернувся на християнство, він знищив цю святиню. Цісарева казала розкопувати землю, де ця святиня була збудована. Коли робітники працювали, цісарева молилася цілий час й остаточно недалеко від каплиці викопали три хрести. Сьогодні на тім місці знаходиться каплиця св. Олени.

Тодішний єпископ Єрусалиму, св. Макарій молився Богу за ласку просвітлення, щоб вони могли пізнати на котрім хресті був розпятий Ісус Христос. Він приказав занести хрести до дому одної жінки, що тяжко хорувала. При відчитуванню молитви хора жінка діткнулася кожного хреста. За дітакненням перших двох хрестів вона ніякої полекші не зазнала. За дітакненням до третього хреста вмираюча жінка відчинила очі, почулася здоровою й ходила по місті, дякуючи Богові за ласку уздоровлення. Це було чудо, але без Божої помочі цього не могло б статися.

Опісля хрест було розділено. Більшу частину хреста св. Олена наказала оправити в срібло й збудувати на нім церкву.

За грецького цісаря Гераклія, перси запанували в Палестині. Перси забрали багато християн в неволю. Патрі-

ярха Захарія також забрали в неволю, а з ним і св. хрест. Цісар Гераклій переміг персів чотирнадцять літ пізніше й знайшов св. хрест в тій самі скрині. Цісар Гераклій хотів віднести Господній хрест до давнього місця. Він зняв свою корону та надів просту одіж, з великою пошаною цісар ніс цього хреста на Голготу до Царської Церкви Христа. Він віддав хрест патріярхові, який по урочистій Богослужбі замкнув його до скрині. Ми також, як християни повинні віддавати честь тому хрестові, що на нім було розпято за наші гріхи нашого Спасителя Господа Ісуса Христа.

Степан Ганкевич.

---

5. ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБНА ВІРА ЧОЛОВІКОВІ

Дуже тяжкі часи переживаємо ми тепер. Тяжкі вони для нас не тільки з економічного боку умов нашого життя, в розумінні пониження народнього добробуту, але тяжкі вони для нас особливо в відношенню до внутрішньо-духового стану, в розумінні надзвичайно великого упадку нашої моралі.

Самолюбство — це найголовніший і загальний недолік наших днів. Тільки самолюбство керує всіма діями й поступками сучасних людей. Кожний з нас бажає добра лише для себе, кожний бажає жити й працювати, лише тільки для свого добра й щастя. А через те, що до того й інший прагне, то людські інтереси схрещуються й суперечать одні другим.

Злочин супроти особи став звичайним явищем. Суспільне наше життя приняло неможливо тяжкий і одурманюючий характер...

Основи сучасної родини руйнуються: остигає родинна любов, порушується святість шлюбу, збільшуються розводи, діти йдуть проти волі й науки своїх батьків, молодь перестає поважати й коритися старшим, сором цілковито зникає. Розлад, розпуста, сварки й вбивство панує в родинному життю...

Життя робиться жахливим й страшним: незгода, життєве горе, стискає нашу душу, позбавляє її необхідного спокою, доводить її до болючого збудження та напруження.

Багато з нас стали шукати спокою в заживанню алкоголю, руйнуючи до останку своє тіло й душу. Недобрий і нервовий настрій доводить людей до самогубства.

Життя в такому стані цініться дуже дешево. Буває, що досить для людини якоїсь маленької підстави — невдачі на роботі, родинне нещастя, людські несправедливости, неможливість затерти сліди, якогось скоєного не великого злочину, — і в висновку завжди передчасна самовільна смерть...

Це все свідчить про духове безсилля сучасної людини, відчай, занепад віри в себе та до других.

Де ми тут знайдемо вихід з такого тяжкого стану? Як підняти, поліпшити й оздоровити наше родинне й суспільне життя?

Для цього нам нічого не потрібно, лише виховування нашого народу в дусі християнської моралі.

У ділі побудови й поліпшення нашого суспільного життя головне місце займає наша душа. Тільки на неї ми повинні найбільше звернути уваги, потрібно перш за все спрямувати нашу душу лише до добрих діл.

Без нашодо внутрішнього переродження не може бути ніякого зовнішнього порядку й спокою. Самі радикальні політичні реформи ніякої користи не принесуть. Нерозумно буде лікувати наше тіло, коли поруч з ним хворіє також душа.

Коли наше життя темніє від великих злочинів й проступків, необхідно нам перш за все взятись до лікування нашої душі. Але яким способом, навернути людей до доброго й благочестивого життя? Які засоби можуть мати таку силу, щоб стримати попсуту й гріхолюбиву чоловічу природу? Яким засобом підняти чоловічу мораль

Нам можуть порадити: „Що можна це все зробити при допомозі державних законів". Безперечно, державні закони мають велике значіння, окреслюючі права й обовязки людей, вони сприяють у побудові нашого життя, але це можливо лише тоді, коли ще в людях є міцне моральне почуття, не затупилась ще свідомість святости й обовязковости закону. Але знаємо ми, що самий ліпший закон, є зовсім безсильний у відношенню до людей зіпсутих, згубивших почуття совісти й відповідальности за свої вчинки та дії.

Говорять: "Що всі неприємности й незгоди в нашому суспільному життю походять від некультурности й темноти людської, а тому треба дати людям освіту, а життя само по собі направиться й увійде в правдиве й нормальне своє русло".

Але, що ми бачимо сьогодні, ми зараз культурні, освічені, але на превеликий жаль наш культурний рівень і освіта не має змоги зробити нас добрими й благочестивими. Наша освіта впливає лише на наші розумові здібности.

А хіба сила й спасіння лише в одному розумі? Хіба розумний і освічений чоловік є самий найліпший? Хіба історія не говорить нам про те, що колись у римлян процвітала наука, мистецтво, торгівля й таке ін. а в тойже час творились самі страшні й великі злочини, які вкінці привели їх до упадку й загибелі.

Нам можуть сказати: „Що нехай чоловік прислуховується до голосу совісти й тоді він буде добрим".

Але совість наша не може помиритись з злом. Своїми внутрішніми духовими муками вона застерігає нас від морального упадку, але лише тоді, коли вона діє в нас не сама по собі, а від нашої релігійної основи. Порвіть звязки її

з вірою в Бога й совість наша згубить всю свою силу й вплив.

Але, що там совість для невіруючої людини. Якась невелика особиста вигода, докори, глузування й чоловік губить свою рівновагу й годиться на всякі неморальні вчинки. Одна совість не може зробити людину доброю.

Нам можуть ще сказати: „Що чоловіка можна навернути до добра в прагненні до слави". Але, як бачимо, слава й чести не тут на землі, не на цьому світі, а лише в другому мусить бути кожний з вас. „Будьте ви досконалі, як Отець ваш небесний". Так говорить Христос всім людям, не декотрим.

Треба нам звернути увагу на те, що та дорога по якій чоловік шукає слави й чести не облагоразумляє чоловіка, а навпаки змушує його робити злі вчинки й недобрі діла. Навіть сама слава й честь зароджує в людині самолюбство, гордість, марево величности й т.і.

Через те й людині-християнинові радять шукати слави й чести не тут на землі, не на цьому світі, а лише в другому життю.

Таким чином бачимо ми, що всі докази, які можуть бути придумані чоловічим розумом для того, щоб навернути людину вести добре й справедливе життя в дійсності нічого не можуть зробити.

Лише віра в Бога виховує людину на все добре, втілює їй права доброти, чесности, доброго поведення й стриманности від всіляких вчинків.

Без віри в Бога нема моралі. А без віри й моралі нема унормованого життя ні особистого, ні загального, ні державного.

Свої доґми й закони реліґія проповідує від імени Бога, як безсумнівні, безперечні й незмінні правила спасаючої віри, обовязкові для всіх. Вони кажуть й застерігають нас, що чоловік увесь час знаходиться під всевидячим оком Бога Творця, якому відомі всі наші думки й поступки.

А тому кожний чоловік, або жінка, освічений і неосвічений, багатий і бідний, молодий і старий, — повинен ясно й твердо знати, чому він, або вона, повинні стримуватись від недобрих й неморальних вчинків.

Віра спрямовує до Бога всі наші бажання й почуття, вона вчить нас жити лише для безсмертного духа, а не для смертного тіла.

Віра подавляє в нашій душі вузькі еґоїстичні бажання, виховує в нас почуття братської любові до всіх людей, навіть до ворогів й ненависників наших.

В вірі ми знайдемо лише єдине правдиве джерело, лише єдиний лік, який може вплинути на людей, щоб підняти їх мораль й поліпшити їхнє суспільне життя.

Нам можуть сказати: „Що вимоги віри є дуже тяжкі й кожному не можна їх виконати".

Але хіба все трудне й тяжке повинно бути відкинуто й признано необовязковим для чоловіка, лише тому, що воно є трудне? Хіба все те, що чоловікові вдається здобути на цьому світі приходиться йому легко? Виходить, що добрим чоловіком тяжко бути, а неморальним легко, а тому й повинен бути таким чоловіком? Хіба можна так думати? — Ні, так воно не мусить бути. „Заповіді Його не є тяжкі" (Івана 5: 4).

У євангельських заповідях знаходиться благодатна сила, яка допомогає чоловікові їх виконати. Вчення Христа — не є, прості, зимні слова, а „Дух життя" (Івана 6: 63).

В основі євангельського вчення лежить любов: „Коли ви любите Мене, виконуйте Мої заповіді" (Івана 14: 15). Коли нашим поступованням керує любов, там не може бути й мови про якісь неможливости й трудноці. „Все можливе для віруючого" (Марка 9: 23).

Сучасний світ переживає епоху всіляких кріз, крізу промисловости, економічну крізу, крізу сільського господарства, комунізму, соціялізму, демократії, науки релігії і т.і.

Людство мусить згинути в війні братовбивства всіх проти всіх, або повинно звернутись до явного Христа й просити Його милости й допомоги в виході з такого страшного й неминучого становища.

Ніяка наука, ніяка атомова бомба, ніяка фільозофія, ніяка інша реформа й політика не можуть придумати якогось ліпшого закону життя й світового спокою, крім Того, котрий оголошений Христом...

В своїх заповідях Він нас закликає до любови й віри в єдиного Бога. В своїх заповідях Він каже: „Любіть Бога всім серцем й ближнього свого, як самого себе" (Марка 22: 39). „Не робіть іншим того, чого не бажаєте собі".

Лише в вірі в Бога ми оновимо своє життя. Спасіння світу, а з ним й всього людства від пагубної загибелі й небезпеки знайдемо ми лише в вірі в Бога.

Лише в вірі в Бога ми знайдемо перемогу над всілякими крізами. Не сумнівайтесь, лише віруйте, а з вірою в Бога з смиренним й сокрушенним серцем ми переможемо всілякі трудноці на цьому світі й тихо та спокійно пристанемо до берегів того Царства небесного, яке приготовив нам Господь і Бог наш Ісус Христос.

О. Доброгорський, теольоґ.

---

6. ТОВАРИСТВО АЛЬФА ОМЕҐА

Альфа Омеґа є товариством українських студентів при Манітовськім Університеті. Цілі цього товариства є: творити ядро всіх студентів Манітобського Університету, які є зацікавлені в вивченні й плеканні української культури; обмірковувати проблєми достосовання української культу-

ри до канадийського способу життя; заохочувати українську канадійську молодь до освіти, та спомагати фінансово потребуючих але надійних студентів українського роду.

Альфа Омеґа кожного року вкладає програму для членів, щоби блище познайомити їх з другими українськими студентами при ріжних школах і товариствах і цим дати їм нагоду разом забавлятись і працювати для загального українського добра в Канаді. Члени товариства мали нагоди слухати промови д-ра Рудницького, професора української мови при Манітобськім Університеті, який говорив про студентське життя в Европі. Товариство також запросило проф. Левицького дати виклад про українське мистецтво. Альфа Омеґа справляла чайне приняття та ріжні забави, як також висилала колядників підчас Різдвяних Свят. Два рази на тиждень студенти мали свої сходини на університеті підчас полудневої години, на яких вони дискусували над ріжними темами українського національного й культурного характеру. Цього року товариство також започаткувало фонд стипендії для будучих членів товариства.

Щоби Альфа Омеґа могла дальше працювати й прямувати до належного виконання своїх цілей, вона мусить мати багато енерґійних студентів, які своєю працею зробили б товариство сильним і активним.

Ми є свідомі нашого великого завдання й я вірю, що наші абсольвенти будуть старатися виповнити свої національні обовязки, які від них життя буде вимагати. Д-р Джилсон, президент Манітобського Університету й почесний голова товариства Альфа Омеґа, сказав на чайнім приняттю таке:

„То була б велика траґедія, коли б українці в Канаді стратили свою прекрасну культуру."

Щоби ми могли до повної міри виконати свої обовязки належно й тим показати себе гідними поваги перед нашими спів-горожанами, ми мусимо мати моральну й фінансову піддержку нашого широкого українського громадянства.

Нестор Шевчук

МОРАЛЬНИЙ ЗАНЕПАД МОЛОДІ

Проблєма морального занепаду молоді є одною з нинішніх найважніших справ. Педаґоґи кажуть, що це є плід загального занепаду родичів, релігії й суспільства та взагалі що це є нічого іншого, тільки хронічна слабість. Нинішній стан молоді для старших виглядає надто траґічним, хоть для молодих це може інакше представлятися.

Головна причина цього занепаду молоді є брак дисципліни в домах. Дисципліна вдома виховує хлопців і дівчат на здисциплінованих громадян і цим підготовляє їх до дальшого життя. Без цієї дисципліни вдома й в школі молодіж

занепадає. Нинішня молодіж є до всього надзвичайно смілива. Вона ще не зустрічалася з труднощами й поважними проблємами життя, тому вона цікава всюди заглянути й натрапляє нераз на трудне положення в життю. Є також інші причини неправильного виховання молоді. Одна з цих причин є крайна строгість вдома, або недостачі в життю. Коли хлопець або дівчина не має того, що їм потрібне в життю, то вони знайдуть якийсь спосіб, щоб ці речі здобути. Їх вибагливість нераз йде так далеко, що вони ту свою недостачу задовольнять крадіжжю або вбивством. Ще друга причина, це нерозважне й передвчасне подружжя. Таких випадків було дуже багато, особливо підчас війни. Дуже багато дівчат, які осталися вдовами по смерти чоловіків на війні, почали вести неморальне життя.

Крім цих причин є ще інші чинники, які спричинюються до занепаду молоді. Один з цих чинників це є легкий перехід людей від життя на фармах до життя в більших містах. За бабусіних часів молодь ніколи не могла далеко від дому відійти. Нині з тими ріжними вигодами можна виїзджати далеко від дому, що й не забірає багато часу. Молодь, яка виростає по містах, де є багато розривкових активностей проводить мало часу з старшими. Другий чинник, що допроваджує до морального занепаду молоді є розводи родичів. Це доводить до того, що діти не дістають належного догляду від родичів. А що головніше, в поведінці діти наслідують родичів, отже будуть також наслідувати розводовий проступок родичів. Дуже часто молодь псується в тих околицях, де нема подостатком належних й порядних розривок, шкіл, впливу церкви і орґанізаційного життя. Де цього бракує, там молодіж не має чим займатися, отже звичайно вона збірається в гурт тай допускається ріжних непорядних вчинків. Деколи молодь аж проситься щось поважного зробити, але через недбалість старших, вона мусить промарновувати дорогий час.

Та дитина, що слухає родичів і своїх провідників напевно не буде злою.

Як ми можемо направити це лихо? Найліпший лік для цього є реліґійна дисципліна. Більше, як половина американських дітей є реліґійно несвідомі і тому ми маємо там такий застрашаючий похід в занепаді молоді. У громаді повинен бути старший провідник, який дбав би про належний і здоровий розвій характеру кожної молодої людини в тій громаді. Також повинен бути добрий священик, який би виховував молодь в належному реліґійному й товариському дусі.

Другий лік проти цього занепаду є поліпшення й особливе зацікавлення в цій справі веяких наукових інституцій. Учителі й педаґоґи повинні вважати нашу молодь за бу-

дучих активних членів нашого суспільства й повинні вщіплювати в душу кожної молодої людини оті принципи й засади, на яких молодь зможе поліпшити наше суспільне життя й збудувати для всіх нас „краще завтра”.

Анна Манайчук.

---

8. ДВА БРАТИ

Два брати вийшли раз у світ шукати щастя. Обидва мали поважну частину майна й цим хотіли здобути ще більше.

Ось одного разу йдуть вони дорогою і сперечаються, як би то здобути більше багацтва. Перший каже „я хочу своїм майном здобути ще більше багацтва, щоби я міг жити собі, як пан. Я хотів би мати також багато слуг, які мене вічно обслуговували б”. Слухає цього старший брат і задумавшись каже „я такого не бажаю; я радше хотів би здобути щирість і чистоту серця та спасіння душі”.

За пару років брати розійшлися. Один пішов в одну сторону, а другий в другу. Минали довгі літа; не чув один про другого.

Молодший брат незадовго попав у лихе товариство. Його сильне бажання багацтва не опустило його, а стало ще сильніше і водило його по злих дорогах. Все більше й більше він духово підупадав аж доки не допустився злочинства, а то навіть і вбивства в погоні за тим лихим багацтвом.

Старший брат роздав своє багацтво бідним і жив собі тихим побожним життям.

Одного дня цей побожний брат ішов дорогою і здибав старенького згорбленого чоловіка, який ледве, що тягнув ноги за собою. Стали вони до розмови і цей старший брат довідався що цей старенький чоловік був великим мудрцем. Як вони мали розійтися, то тоді промовив йому мудрець такі слова: „Коли ти починаєш щось робити, то наперед все подумай як ти будеш починати й який буде кінець, тоді в твоїм життю буде менше помилок”.

Взяв ці слова старший брат під увагу і побачив що в них криється багато правди.

У цей час молодший розчарований брат, довідався, що його старший брат щасливо собі проживає в місті недалеко від нього. Він тоді пустився в дорогу відвідати свого брата. Може його брат вже розбогатів і зможе дати йому трохи грошей. Він прийшов до того місця, де жив старший брат і там довідався, що він не богатий, а бідний, але за те веселий і задоволений. Він став тоді дуже заздрісним і хотів свого брата вбити.

Ось він прийшов з тою думкою до свого брата. Старший брат був дуже радий, що нарешті побачив свого мо-

занепадає. Нинішня молодіж є до всього надзвичайно смілива. Вона ще не зустрічалася з труднощами й поважними проблемами життя, тому вона цікава всюди заглянути й натрапляє нераз на трудне положення в життю. Є також інші причини неправильного виховання молоді. Одна з цих причин є крайна строгість вдома, або недостачі в життю. Коли хлопець або дівчина не має того, що їм потрібне в життю, то вони знайдуть якийсь спосіб, щоб ці речі здобути. Їх вибагливість нераз йде так далеко, що вони ту свою недостачу задовольнять крадіжжю або вбивством. Ще друга причина, це нерозважне й передвчасне подружжя. Таких випадків було дуже багато, особливо підчас війни. Дуже багато дівчат, які осталися вдовами по смерти чоловіків на війні, почали вести неморальне життя.

Крім цих причин є ще інші чинники, які спричинюються до занепаду молоді. Один з цих чинників це є легкий перехід людей від життя на фармах до життя в більших містах. За бабусіних часів молодь ніколи не могла далеко від дому відійти. Нині з тими ріжними вигодами можна виїзджати далеко від дому, що й не забірає багато часу. Молодь, яка виростає по містах, де є багато розривкових активностей проводить мало часу з старшими. Другий чинник, що допроваджує до морального занепаду молоді є розводи родичів. Це доводить до того, що діти не дістають належного догляду від родичів. А що головніше, в поведінці діти наслідують родичів, отже будуть також наслідувати розводовий проступок родичів. Дуже часто молодь псується в тих околицях, де нема подостатком належних й порядних розривок, шкіл, впливу церкви і орґанізаційного життя. Де цього бракує, там молодіж не має чим займатися, отже звичайно вона збірається в гурт тай допускається ріжних непорядних вчинків. Деколи молодь аж проситься щось поважного зробити, але через недбалість старших, вона мусить промарновувати дорогий час.

Та дитина, що слухає родичів і своїх провідників напевно не буде злою.

Як ми можемо направити це лихо? Найліпший лік для цього є реліґійна дисципліна. Більше, як половина американських дітей є реліґійно несвідомі і тому ми маємо там такий застрашаючий похід в занепаді молоді. У громаді повинен бути старший провідник, який дбав би про належний і здоровий розвій характеру кожної молодої людини в тій громаді. Також повинен бути добрий священик, який би виховував молодь в належному реліґійному й товариському дусі.

Другий лік проти цього занепаду є поліпшення й особливе зацікавлення в цій справі веяких наукових інституцій. Учителі й педаґоґи повинні вважати нашу молодь за бу-

дучих активних членів нашого суспільства й повинні вщіплювати в душу кожної молодої людини оті принципи й засади, на яких молодь зможе поліпшити наше суспільне життя й збудувати для всіх нас „краще завтра".

Анна Манайчук.

---

8. ДВА БРАТИ

Два брати вийшли раз у світ шукати щастя. Обидва мали поважну частину майна й цим хотіли здобути ще більще.

Ось одного разу йдуть вони дорогою і сперечаються, як би то здобути більше багацтва. Перший каже „я хочу своїм майном здобути ще більше багацтва, щоби я міг жити собі, як пан. Я хотів би мати також багато слуг, які мене вічно обслуговували б". Слухає цього старший брат і задумавшись каже „я такого не бажаю; я радше хотів би здобути щирість і чистоту серця та спасіння душі".

За пару років брати розійшлися. Один пішов в одну сторону, а другий в другу. Минали довгі літа; не чув один про другого.

Молодший брат незадовго попав у лихе товариство. Його сильне бажання багацтва не опустило його, а стало ще сильніше і водило його по злих дорогах. Все більше й більше він духово підупадав аж доки не допустився злочинства, а то навіть і вбивства в погоні за тим лихим багацтвом.

Старший брат роздав своє багацтво бідним і жив собі тихим побожним життям.

Одного дня цей побожний брат ішов дорогою і здибав старенького згорбленого чоловіка, який ледве, що тягнув ноги за собою. Стали вони до розмови і цей старший брат довідався що цей старенький чоловік був великим мудрцем. Як вони мали розійтися, то тоді промовив йому мудрець такі слова: „Коли ти починаєш щось робити, то наперед все подумай як ти будеш починати й який буде кінець, тоді в твоїм життю буде менше помилок".

Взяв ці слова старший брат під увагу і побачив що в них криється багато правди.

У цей час молодший розчарований брат, довідався, що його старший брат щасливо собі проживає в місті недалеко від нього. Він тоді пустився в дорогу відвідати свого брата. Може його брат вже розбогатів і зможе дати йому трохи грошей. Він прийшов до того місця, де жив старший брат і там довідався, що він не богатий, а бідний, але за те веселий і задоволений. Він став тоді дуже заздрісним і хотів свого брата вбити.

Ось він прийшов з тою думкою до свого брата. Старший брат був дуже радий, що нарешті побачив свого мо-

лодшого брата і щиро його привітав. Він розказував йому, що з ним діялося відколи вони розійшлися. Тоді старший брат промовив ті слова, що він чув від мудрця: „як щось починаєш робити, то наперед все подумай, як ти будеш починати й який буде кінець, тоді в твоїм життю буде менше помилок".

Молодший брат зблід, коли почув ці слова. Зараз його зла думка відійшла від нього.

Тоді зрозумів молодший брат, скільки помилок він зробив — протягом свого життя. Він попрощався зі своїм братом і пішов в світ, вже від того часу іншою людиною, ніж попередньо — мудрішою, побожнішою й веселішою.

Евгенія Стадник.

---

9. ПОДЯКА ПІОНІРАМ

(Реферат виголошений на контесті красномовства студентом Юрієм Біличом на зїзді СУМК в Сондавн, Ман., 1947.)

„І кожний з них це знав
Що слави їм не буде,
Ні памяти в людей,
За цей кровавий труд
Що аж тоді підуть по сій дорозі люди,
Як ми пробєм її та вирівнаєм всюди,
Як наші кости тут під нею зогниють."

І. Франко.

Піоніри Канади, себто наші батьки і матері, отворили можливіть для нашого існовання тут в Канаді. Їх здобутки за минулих пятьдесять літ в цій країні є невимовно величні та поважні. Хоч наша українська земля була і є багата, родюча, гарна і приманчива, то через ворогів, злих сусідів, життя на нашій рідній „не своїй а чужій землі" є невимовно тяжке й неможливе.

Отже з тяжким болем в серці та гарячими слізьми в очах приходилося покидати нашим батькам прадідні городи, прадідні церкви, батьківські пороги. Отже продавши, що могли, а самі з дрібними діточками, з останнім добром, часто з вузликом землі рідної, їхали в далекий світ.

В новій незнаній Канаді стрінули їх холод і чужина. Не було кому їм бідним промостити дорогу, не було кому дати поради. Вони самотужки ішли та шукали долі. Одні знаходили їх в горах Онтерії, другі в мочарах Манітоби, треті в лісах Саскачевану, а четверті на степах Алберти.

Тяжкі були ті перші переживання. Неодна молода мама залишилась на ціле літо з малими дітьми вдома, без найменших й конечних засобів до життя, а чоловік ішов сотки миль в пошукуванню за працею. Звичайно, пізною осінню

приносив до дому около 50 долярів, за котрі треба було прокормити родину й утримати господарство.

Густі та непривітні ліси треба було в поті чола свого поволі викорчувати, землю рискалем копати, руками засівати та одною бороною скородити; а в осені жати серпами або косою, привезеними з рідної землі — а ціпом молотити. Змолочене збіжжа не продавали але на домашних жорнах мололи. Це лише деякі подробиці великих переживань. Кожний і кожна не чекали на поміч, не просили милостині; але закотивши рукави, з Богом в серці, а з вірою в кращу будучність, працювали для себе та для своєї родини.

З часом треба було подбати про церкву, бо нарід наш з традиції є богомільний. Так повстали церкви, почались також громади. Започаткувались читальні по приватних домах, які опісля перемінились в Народні Доми. Почались школи, де молодь кинулась побирати першу науку. І ось сталось диво! Руками наших батьків мочари висушились, степи перетворились в родючі поля, з лісів повстали величаві будинки, а всюди зявились вигідні дороги, на яких вже віддавна несла тих перших волів.

Около пів століття праця наших піонірів показує нам великий поступ й залишила нам великий здобуток. Тепер ми всюди бачимо гарні школи, величаві церкви з своїми позолоченими хрестами. Всюди є товариства, орґанізації, наукові інституції, ґазети, видавництва. Потомки наших піонірів є вже тепер не лише добрими фармерами, але також лікарями, дентистами, послами, учителями, словом в кожній ділянці нашого суспільного життя.

Як бачимо, то наші піоніри повели нас краще, як вони самі сподівались — за те все в першій мірі будьмо добрими горожанами цього краю, в котрім ми виросли. Памятаймо, що ми маємо тут привілеї, яких не мали наші батьки в старому краю. Але враз з привілеями ми маємо також обовязки супроти наших батьків від яких не сміємо втікати. Ми маємо шанувати свою батьківську мову та добрі звичаї. Своїх імен не цураймося, бо тоді другі будуть нас цуратися.

Як горожане свідомі, живі та примірні, берімо ті місця в життю цього краю, які нам належаться і до яких ми приготовані та здібні. А цим ми поможемо в поступі Канаді. Перед собою ми маємо місію поширення серед наших сусідів тих добрих рис нашої культури, які роблять нас гордими з нашого походження.

З другого боку ми маємо черпати з нашого окруження лише те, що є добре та благородне. З чужого вибираймо лише добре зерно, а лишаймо полову та буряни. Памятаймо, що на нас глядять сусіди наші, та що на нас дивиться нещасна батьківщина наших родичів. Коли ми любимо її, ко-

ли ми є свідомими горожанами Канади, то ми будемо на кожнім кроці і в кожний час поступати так, щоб ті старенькі піоніри радісно приглядались нам та тішились своїми нащадками — бо вони є гідні того, щоб в нас бачити заплату своїх тяжких й мозольних років безприкладної праці й цілковитої посвяти для майбутніх поколінь й цілого людства.

ЖАРТИ Й НОВИНКИ

Богдан: Скажи, приятелю, нащо Бог ті бараболі сотворив?

Володимир: На не певно, щоби й бідний чоловік мав з кого шкіру лупити.

***

Володимир Ґ.: Россел! Риба така несвіжа, що я не в силі її їсти. Поклич мені кухаря!

Россел Д.: Шкода кликати, він також не зїсть.

***

Орест Ґ.: Ти, Василю, ходив до д-ра Скупого по оголошення для нашого річника?

Василь Д.: Ходив.

Орест: Дістав?

Василь: Дістав.

Орест: Нарешті. Хоч підчас повіні порушила його совість. А скільки ж ти дістав?

Василь: Два рази в лице, а раз поза вуха.

***

Іринка: Мій хлопець вищий від твого.

Марійка: Неправда! Мій хлопець такий високий, що мусить ставати на крісло, як хоче руками дістати собі до голови.

***

Євгенія: Чи це правда, що мущини сивіють від капелюхів?

Юрій: Так, — від капелюхів своїх жінок.

***

Роналд: Слухай, Марто, чи ти віддалася б за якого небудь дурня лише через те, що він має маєток?

Марта: Гм... не знаю, мушу подумати. Я не сподівалася, що ти хочеш зі мною оженитись.

***

Марія: Кілько буду платити за ту кімнату?

Господар: Двадцять долярів місячно.

Марія: Чи вже зі світлом?

Господар: Так, соняшне зачислене, а за електрику числимо окремо.

Зеня Д.: Чому в наших церквах нема орґанів, так, як в протестантських церквах?

Оля Б.: Бо коли б в нашій церкві був орґан, то люди почали б танцювати.

**
*

Борис: Як відріжнити качура від качки?

Путало: Кинути на воду прецель, і як він зїсть, то буде качур, а як вона зїсть, то буде качка.

**
*

Орест К.: Не знаю, як порадити собі з жінкою. Щоденно товче мені тарілки на голові.

Степан З.: Купи залізні.

**
*

Орест Я.: Гей! А хто з вас музикальний?

Чіта: Нас трьох! (Вказуючи на себе, Павла й Василя.)

Орест: Ну, то занесіть фортепян до бібліотеки.

**
*

Павло Олексюк дістав одного разу 116 відсотків на іспиті в математиці. Таку добру нагоду дістаєте тільки в Колєґії св. Андрея.

**
*

Кажуть нам, що Віктор Туртяк не вірить в майстрування згідно з виложеним пляном. Одного разу він зробив шафу з голови, й ще навіть лишилось досить дерева на підпал.

**
*

Підчас повіні Теодор Бабюк був на виставі звірів тільки сам.

**
*

Ми вже довідалися, чому В.К. тепер ходить такий зажурений. Йому була впала дівчина в око, потім стала в горлі, а нарешті вилізла боком.

**
*

Коли Дмитро мав катар, Олекса йому радив злапати кота, обстригти волосся з хвоста, запалити його й нюхати дим. Коли Дмитро прийшов до одного склепу, в якій сидів кіт, він нагадав собі Олексову пораду. Коли кіт поглянув на Дмитра, він чимскорше схопився з місця й втік поза ляду. Так дійсно сталось! Це доказує, що коти можуть відчувати те, що люди думають?

ЗМІСТ

DATE DUE SLIP

(Тих наших читачів, що хотіли б помістити свої оголошення в слідуючому році, ласкаво просимо подати свої імена й оголошення на імя Редактора „ПРОМІНЯ" підчас Різдвяних Свят 1951 року.)

University of Alberta Library
0 1620 0649 7521